

LEDO

CA PÚBLICA

RA
III

819811

334945

038911

que observatur in bo. pol. unde liberi. 2 in contrabu
 sui heredes: no tamen desinunt esse filij vel filie.
 incipit esse nota q si emācipetur filius vel filia: vel deinceps
 mortem.
 emācipari. ab adoptivo patre: 2 post mortem naturalis. vi. s.
 non pot. sic. s. de legi. agna. iure. s. h. sic. ff. de regu. iur. l. nihil
 libere contra ius civile scriptum. vide Ange. hic.
Idem. Quod aliter aut sine clausula derogatoria possit impo
 neri. Accursius. (i)
 illis ratio id est emancipatio que iure civili est. vi. ff. de regu.
 iur. l. i. ff. ad tertul. l. ij. s. adoptivi. Accurs.
 ad adiuuatur. nisi sint de suis: qd aius adoptavit nepote in fili
 emancipari. ab adoptivo patre. Accurs.
 naturales. 2 legitimi.
 ot. s. prior. s. ergo 2 c. Accursius.
 iurales emancipati iure pretorio vocantur: sed adoptivi emācip
 3 **Ad** ius ergo in
 toria. Angelus.
 test esse voluntas c
 to neq ab intestato
 nota q neq ex testa
 inconveniens. Et ex
 quentium agnans q
 re pretorio si sit pretorius: nisi fuerit in
 pna familia tunc temporis: adoptivus
 fecus. Angelus.
 hader. hec observant 2 in ea
 totum possessione quas contra

*Esta corregido conforme al
Expurgatorio del año 1632.*

FRANCISCUS FARAGO

nus magnifico viro Bernardo Rictio
Messanensi patritio, Oratori,
atq; Poëtae eruditissimo,

*por comisión
de los S. Inquisi-
dores fecha. 3 de
Diciembre.*

S. P. D.

Don Sebastian de Robledo

ICTYN Crentensem grauem hi-
storicum, qui apud Troiam sub Ido-
meneo Crentensium rege militauit,
ex Gnofo Crentae oppido, Graecum
hominem à Septimio uiro Roma-
no olim latina ueste mutatam, iussu tuo Bibliopola
imprimendum exhibui, Bernarde uir praestantissis-
me. Tum pro iure quo tibi omnes literati maxime
debent, quippe qui ob singulares uirtutes tuas de eru-
ditis, eruditissimus optime mereris. Tum quia solus
propè es qui uniuersas dispersae uetustatis reliquias
sedulus perquirere, & admirari non desinis, interq;
multiplices reipublicae curas non intermittis litera-
rum studia. Proinde historicis, Poëtis, oratoribusq;
lectitandis succisuias horas impendis, ut non teme-
re inter primos cuiuscunq; aetatis Poëtas, oratores
que connumerari possis. Est tibi praeterea in collo-
quijs affab. prudentia, atq; humanitas. Virtutu
es foecundus, inimicus uitiorum acerrimus, amicis iu-
curus, ciuibus charus, apud omnes es deniq; amabi-
lis. Et quod difficilius est, in Croeso uiuis Numam.

*Casa profesa de la Comp. A de Jhy de Toledo
Don Sebastian de palma*

FRANC. FARAGONII AD

Es tu quoq; unicum totius nobilitatis exemplar, & Rictiorum antiquissimæ, atq; generosissimæ familiæ fulgentissimum decus. Sed de his plura aliâs. Accipies interim læta fronte, ac hilari vultu libellum, quem si à Reipublicæ muneribus quibus iugiter distineris, feriatus, perlegeris, mirum scriptoris acumen, argutamq; densitatem deprehendes. Est enim rerû frequentia creber, uerbis pressus, sermo sententiarum numero ac concionibus argutus. Quæ si tibi contubernalem reddideris, iucunda te historiæ ueritate recreabit. Scripsit enim ea quæ uidit, quibus interfuit, quæ gessit. Idem mirifice rei militaris disciplina, aliarumq; rerum multiplici uarietate oblectare te poterit. Nam si astutiam in bello quæris, habes Vlysses. Si præstantiam fortitudinemq; desideras, intueri Achillem. Si contionandi grauitatem peroptas, Nestorem præ oculis pone. Nonne deniq; uestigia ac mores illius antiquissimi sæculi pernoscere, & omiſſis poëticiſ fabulis, historiæ ueritate imbui atq; refici iucundissimum erit? At illud nimirum in hoc libello anxium me, sollicitumq; detinuit, quod pluribus locis adeò mēdosus erat, ut uix sensus ullus elici posset. Ego uero pro uirili parte collatis multis exemplaribus, & archetypis, emaculatissimum reddere nisus sum. At hoc nulli profecto mirū uideri debet, quum Cōstantinus Laſcaris uir utraq; lingua peritissimus mihi asseruerit, superiorū tempo-

rum

BERNARDVM RICTIVM

rum incuria Dictyn apud Græcos, ne quidem inue-
niri. Retulit tamen hæc paucula ex Suida asserente,
Dictyn Cretensem, Gnosium historicum, belli Troiani
ephemeridæ, id est diurnalem literis Punicis (quibus
uniuersa Græcia tunc utebatur) absoluisse, sub Ido-
meneo merentem. Deim post multum temporis apud
Gnoson monumento terræmotu seu uetustate collap-
so, repertos libellos, Atticis q; literis commutatos,
Claudio Cæsari Neroni oblatos, demum latine con-
uersos. Hæc ille. Quare multum tibi Bernarde uir ma-
gnifice, studiosi debebunt uniuersi, qui Dictyn lucu-
lentum historiographum tot iam seculis situ squa-
lentem, & uix in lucem prodire ausum, nunc soler-
tissime tuis sumptibus, pulchroq; caractere impres-
sum, haud difficulter habebunt. Ego tandem ne Mi-
neruam erudire, ac noctuas Athenas deferre uidear,
hic finem faciam, præsertim ne præbita sit uituperan-
toribus oblatrandi facultas, qui obtrectatione alienæ
Scientiæ sibi famam aucupari, dentæque Theonino
aliena carpere, ac edentuli dentatis, & ocula-
tis talpæ capreata fronte inuidere so-
lent. Vale togæ sagiq; candidis-
simum decus, & me quod
facis ama.

multo Sup^{li}
Gi.

VITA DICTYS CRETENSIS
PER SEPTIMIUM
ROMANVM.

Dictys, Cretensis genere, Gnosso ciuitate, ijsdem temporibus quibus & Atrides fuit, peritus uocis ac Phœnicum literarum, quæ à Cadmo in Achaiam fuerant delatæ. Hic fuit socius Idomei Deucalionis filij & Meronis ex Molo, qui duces cum exercitu contra Ilium uenerant. A quibus ordinatus est ut annales belli Troiani conscriberet. Igitur de Troiano bello in quo & ipse militauit, sex uolumina in tiliis digessit Phœnicis literis. Quæ iam reuersus senior in Cretam, præcepit moriens ut secum sepelirentur. Itaq; ut ille iusserat, memoratas tilias in plumbea arcula repositas, eius tumulo condiderunt. Verum secutis temporibus, uidelicet tertio decimo anno Neronis imperij, in Gnosso ciuitate terræ motus facti, cum multis tum etiam sepulchrum Dictys ita patefecerunt, ut à transeuntibus arcula uideretur. Pastores itaq; prætereuntes quæ eam uidissent, thesaurum rati, sepulchro abstulerunt. Et aperta ea inuenerunt tilias incognitis sibi literis conscriptas. Continuoq; ad eius loci dominum Eupraxidem quendam nomine, pertulerunt. Qui agnitas quæ nam essent, literas, Rutilio Ruffo illius insulæ tunc præsidio oba

3. imperij Neronis
anno 13.

DICTYS CRET. VITA.

di, obtulit. Ille cum Eupraxide ad Neronē oblatas, transmisit, existimans quædam in hijs secretiora contineri. Has autem quum Nero accepisset, aduertissetq; Phœniceas esse literas, interpretes ad se uocauit. Qui quum uenissent, interpretati sunt omnia. Quumq; uero cognouisset antiqui uiri qui prælio apud Ilium interfuerat, hæc esse monumenta, iussit in Græcum sermonem transferri. E quibus Troiani belli uerior textus innotuit. Tunc Eupraxidem muneribus donatū, ex Romana ciuitate ad propria remisit. Annales uero nomine Dictys inscriptos, in Græcam bibliothecam recepit. Quorum seriem quæ sequitur textus, ostendit.

Q. SEPTIMII ROMANI ni uiri eloquentissimi epistola.

SEPTIMIUS QUINTO ARADIO S. D.

PHEMERIDEM belli Troiani Dictys Cretensis (qui in ea militia cum Idomeneo meruit) conscripsit literis Punicis, quæ tum Cadmo & Agenore autoribus per Græciam frequentabantur. Dein post multa secula collapsa per uetustatem apud Gnoson (olim Cretensis regis sedem) sepul-

ANNOTATIONES.

chro, eius pastores quum eò deuenissent, fortè inter ceteram ruinam loculum stanno à fabro clausum, of- fendere, ac thesaurum rati mox dissoluunt, non aurum nec aliud quicquam prædæ, sed libros ex philyra in lucem producturi. At ubi spes frustrata est, ad Praxim dominum loci, eos deferunt. Qui cõmutatos literis Atticis, nam oratio Græca fuerat, Neroni Romano Cæsari obtulit, pro quo plurimis ab eo donatus est. Nobis quum in manus forte libelli uenissent, auidis ueræ historie cupido incessit, ea uti crant latine differere magis cõfisi ingenio ut ociosi animi desidiam discuteremus. Itaq; priorum quinque uoluminum quæ bello contracta, gestaq; sunt, eundem numerum seruauimus. Residua quidem de reditu Græcorum in unum redegimus, atque ad te misimus. Tu Ruffine mi ut par est, faue cœptis.

AD LIBRI INTERPRE- tationem Annotatiuncule.

Minos Iouis & Europæ filius. Androgeũ Ariadnam, Phedram, Deucalionem, & Molum progeniuit. Ex Deucalione Idomeneus. Ex Molo Meriones seu Myrion, & Idomeneus alter nascitur. Item Tantalus Iouis filius genuit Pelopem. Pelops autem Atreum, Thryestem & Plisthenem. Hic uero ex Aeropa Agamemnonem & Melaum tulit. At Agamemnon Iphigeniam, siue Iphianassam

ARGUMENTVM LIB. I.

Iphianassam, Electram, Horestemque procreauit. Menelaus uero cum Helena genuit Hermionem. Cum qua seu cum Andromache Pyrrhus Achillis filius progenuit Molossum, unde Molossi populi. Itē ex Pleione filia Oceani seu Danaei & ex Athlante nascitur Electra, quæ peperit Ioui Dardanum. Hic Erichthonium, hic Troem. Tros Ilionem, Ilion Laomedontem. Ex quo Priamus, cui Hecuba Cysseis regis Thracum filia peperit Creusam, Cassandram, Ilionem, Polyxenam, Paridem, Hectorem, Helenū, Chaonem, Troilum, Deiphœbum, Polidorum, Politem. Iterum Iupiter ex Taigeta Agenoris Phœnicum regis filia genuit Lacedæmonem. Hic Musculum uel potius Amidatem. Hic Argalum seu Argulum, ex quo Oebalus pater Tyndari, cui Læda peperit Castorem, Pollucem, Helenam, & Clytemnestram. EX Phœnice quoq; filio seu filia Agenoris, pendet Lædæ atq; Hecubæ origo. Hæc iccirco adiunxi quia multi incident loci in quibus eadem nosse ex usu erit.

ARGUMENTVM PRIMI LIBRI.

TREVS alter, qui fuit Cretensis ditissimus pater Aeropæ, ex Minoe originem trahens, quicquid auri & argenti pecorumq; habuit, nepotibus

ARGUMENTVM LIB. I.

diuidendum reliquerat, sed terrarum imperia iussu eiusdem diuisim possidebant, Idomeneus Deucalionis filius cum Merione patrueli suo, & Idomeneus alter Molius id est Moli filius. Omnes igitur Pelopidae ad partendas inter se Atrei opes Cretam conuenerunt, inter quos Palamedes & Menelaus qui etiam sororis fratrisque in illa diuisione functus est uice, quum neuter aduenisset. Cuncti denique apud Cretam benigne suscepti in Europesque templum deducti, preciosa operum extructione mirifice sunt affecti, contemplantes singula quae ex Sidone patria Europes, nobilibusque matronis transmissa magno tum decori erant. Per idem tempus Paris cum Aenea aliisque receptus in domo Menelai, ubi aduertit regem abesse Helenam multasque opes, item Aetram et Clymenem Menelai affines abstulit. Quibus cognitis Menelaus, cum coniugis, tum affinium iniuria torquebatur, quem Palamedes solatus, nauem conscendere facit, paucisque diebus Spartam tenuere, quo Agamemnon & Nestor, cunctique ex origine Pelopis conuenerant. Legantur tandem ad Troiam Palamedes Ulysses et Menelaus ut abrepta repeterent, quumque Palamadis oratio Troianos permoueret, Priamus eius sermonem interrupit, inquit non esse aequum insimulare eum qui absit. Nam Paris nondum ad Troiam peruenerat, sed eadem qua apud Sparten usus cupiditate Sidoniorum regem suum hospitem obtrunca-

ARGUMENTVM LIB. I.

obtruncarat, cunctamq; domum abstulerat. Igitur
 Paridis aduentu commota ciuitas facinus detestaba-
 tur. Priamus proinde anxius, dimissis filijs reddenda
 esse Helenam negantibus, conuocat seniores, at
 filij concilium irrumpunt, multosq; obtruncant. His
 peractis Priamus hortatu Hecubæ Helenam adiit
 quæ asserens suam originem ad Priami & Hecubæ
 genus pertinere, eorundem fidei flens se commendat.
 Priamus denique non amplius differendos legatos
 ratus Helenam in concilium coram legatis adduxit,
 quæ interrogata respondit non inuitam nauigasse,
 seq; potius Paridi quàm Menelao conuenire. Quis-
 bus auditis legati minabundi digrediuntur, quam-
 uis reguli eos necandos ne ad bellum Græciam con-
 citarent, statuissent. Tamē duce Antenore dimittun-
 tur illæsi, peruenientēsque Spartam Helenæ uolunta-
 tem filiorum Priami scelus, Antenorisq; hospitium
 exponunt. Quas ob res Diomedis regnum in quo
 de apparatu belli agatur, eligitur, ubi deinde cuncti
 Græciæ principes cæso porco à Calchante iurāt ini-
 micitiam contra Priamum. Inde cunctis suffragijs
 Agamemnon rector omnium declaratur, ducēsque
 nauium Achilles Ajax & Phœnix constituuntur.
 Campestri exercitui Palamedes præponitur cum
 Diomede & Vlysse. Postea describitur nauium M-
 cc lxxxviiiij catalogus ad Aulidem confluenti-
 um. Sed quum ibi Agamemnon ceruam seu caprea

DARETIS PHRYGII VITA.

*hae hometo
describit
in primo
Hliadon*

am Dianæ inscius interfecisset pestisq; ob id inuasisset exercitū. Tandem mulier deo plena respondit non posse sedari pestem nisi Agamemnonis filia Dianæ immolaretur, abnuenteq; Agamemnone Ulysses, falsis literis tanquam ab eodem ad uxorem missis Iphigeniam asportauit. At in templo orta tempestate audita uox est Deam aspernari tale sacrificium, quin potius immolarent quod oblatum in uirginis uicem respicerent, Deim ceruam subito uisam immolant. Cunctiq; se data tempestate ingenti letitia ex Aulide nauigarunt, nauesq; eorū Anius rex & eius filia, quibus à Baccho cōcessum fuit, ut quicquid ipsæ tangerent uerteretur in uinum, triticum, et oleū, unde dictæ sunt Cenotropæ. Quæ uertentes omnia in nouas species, cibarijs expleuerunt.

DARETIS PHRYGII HISTORICI EX VOLATERRANO VITA.

 Dares Phrygius historicus, scripsit bellum Troianum Græce, in quo & ipse militauit ut ait Isidorus, primus ferè historicorum. Qui tandem capto Ilio cū Antenoris factione remansit, ut scribit Cornelius Nepos, qui opus eius è Græco sermone conuertit, dicauitq; Crispo Sallustio.

*hæc hæc
sunt me
moræ
tradende
Romanorū*

cum illud salustij legitur in urbe

DICTYS

CRETENSIS DE BELLO

TROIANO LIBER

PRIMVS,

Q. SEPTIMIO ROMANO

INTEPRETE.

VNCTI reges, qui Minois Ioue geniti pronepotes Græciæ imperitabant, ad diuidendas inter se Atrei opes Cretam conuenêre. Atreus nanque ex Minoë postrema sua ordinans, quicquid auri atq; argenti, pecorum etiam fuit, nepotibus quos filia genuerant, ex æquo diuidendum reliquerat, excepto ciuitatũ terrarumq; imperio. Hæc quippe Idomeneus cum Merione Deucalionis, Idomeneus alter Molius, iussu eius seorsum habuere. Conuenêre autem Clymenæ, & Nauplij filius Palamedes, & Aëas Dictys ex Cretæ Ida: Item Menelaus Aerozpa, & Plisthene genitus, à quo Anaxibœa soror (quæ eo tempore Nestori denupta erat) & Agamemnon maior frater, ut uice sua in diuisione uteretur, petiuerant. Sed hi non Plisthenis, ut erant, magis quàm Atrei dicebantur: ob eam causam quod quum Plisthenes admodũ paruus, ipse agens in priz

B

DICTYS CRETENSIS

mis annis uita functus, nihil dignum ad memoriam
nominis reliquisset, Atreus miseratione ætatis secū
eos habuerat, neq; minus quàm regios educauerat.
In qua diuisione singuli pro nominis celebritate in-
ter se quisq; magnifice transegere. A deò re cognita
omnes ex origine Europæ, quæ in ea insula sum-
ma religione colitur, confluunt, benigneq; saluta-
tos in templum deducunt. Ibi multarum hostiarum
more patrio immolatione celebrata, exhibitisq; epu-
lis, large magnificeq; eos habuere. Itemq; in secu-
tis diebus reges Græciæ, & si ea quæ exhibebantur
magnifice cum læticia suscipiebant, tamẽ multo ma-
gis templi eius magnifica pulchritudine, preciosaq;
extruptione operum afficiebantur, inspicientes repe-
tentesq; memoria, singula quæ ex Sidone Phœnicie
patria eius, atq; nobilibus matronis transmissa ma-
gno tum decori erant. **P E R** idem tempus
Alexander Phrygius Priami filius, cum Aenea aliis
isq; ex consanguinitate comitibus, Sparte in domū
Menelai hospicio receptus, indignissimum facinus
perpetrauerat. Is nãq; ubi animaduertit regẽ ab-
esse, quod erat Helena præter ceteras Græciæ fœmi-
nas miranda specie, amore eius captus, ipsam mula-
tasq; opes domo eius aufert. Aetram quoq; & Cly-
menam Menelai affines, quæ ob necessitudinem cum
Helena degebant. Postquam Cretam nuntius uenit,
& cuncta ei quæ ab Alexandro aduersus domum
Menelai

DE BEL. TROIANO LIB. I.

Menelai commissa erant, aperuit: per omnem insulam, sicut in tali re fieri solet, fama in maius diuulgatur. Expugnatam quippe domum regis, euersumq; regnum, & alia in talem modum singuli dissecebant. Quibus cognitis Menelaus & si abstractio coniugis animum permouerat, multò amplius tamen ob iniuriam affinium, quas supra memorauimus, consternabatur. At ubi animaduertit Palamedes regem ira atq; indignatione stupefactum, consilio excidisse, ipse naues parat, atq; omni instrumento compositas terræ applicat. Dein pro tempore regem breuiter consolatur: positus etiam ex diuisione quibus in tali negotio potiebantur nauem ascendere facit: atq; ita uentis ex sententia flantibus, paucis diebus, Spartam peruenere. Eò iam Agamemnon & Nestor, omnesq; qui ex origine Pelopis in Græcia regnabant, cognitis rebus confluxerant.

IGITUR postquam Menelaum aduenisse sciunt, omnes in unum coeunt. Et quanquam atrocitas facti ad indignationem, ultimumq; iniurias rapiebat, tamen ex consilij sententia legantur prius ad Troiam Palamedes, Vlysses & Menelaus. Iisq; mandatur, ut coquesti iniurias, Helenam, & quæ cum ea abrepta erant, repeterent. Legati paucis diebus ad Troiam ueniunt, neq; tamen Alexandrum in loco offendere. Tum nanq; prope ratione nauigij inconsulte usi uentis ad Cyprum apz

DICTYS CRETENSIS,

pulêre. Vnde sumptis aliquot nauibus Alexander Phœnicem delapsus, Sydoniorum regem qui eum amice susceperat, noctu insidijs necat, eademq; qua apud Lacedæmonam cupiditate, uniuersam domum eius in scelus proprium conuertit. Ita omnia quæ ad ostentationem regie magnificentie fuere indigne rapta, ad naues differri iubet. Sed ubi lamentatione eorum qui casum domini deflentes, reliquæ prædæ aufergerant tumultus ortus, populus omnis ad regiam concurrit. Inde quod iam Alexander abreptis quæ cupierat abscensionem properabat, paruo tempore armati ad naues ueniunt, ortoq; inter eos acri prælio, cadunt utrinq; plurimi, quum obstinate hi regis necem defenderent, hi ne amitterent partam prædæ summis opibus anniterentur. Incensis dein duabus nauibus Troiani, reliquas strenue defensas liberant, atq; ita fatigatis iam prælio hostibus euadunt.

INTERIM apud Troiam legatorum Palamedes (cuius maxime ea tempestate domi belliq; consilium ualuit) Priamum adiit: conductoq; concilio, primum de Alexandri iniuria conqueritur, exponens communis hospitij euerfionem. Dein monet quantas ea res inter duo regna simultates concitatura esset, interiiciens memoriam discordiarum Ilij & Pelopis, aliorumq; qui ex causis similibus ad internitionem usq; gentium peruenissent. Ad postremum belli difficultates contraq; pacis cōmoda astruens, nō

DE BEL. TROIANO LIB. I.

enis, nō se ignorare ait, quātis mortalibus tam atrox facinus indignationē incuteret, ex quo autores iniurie ab omnibus derelictos impictatis supplicia subituros. Et quū plurima dicere cuperet, Priamus medium eius interrumpens sermonem, parcius quæso Palamedes inquit: iniquum etenim uidetur in simulare eum qui absit, maxime quum fieri possit, ut si qua criminose obiecta sint, præsentī refutatione diluantur. Hæc atq; alia eiusmodi Priamus inserens, differri querelas ad aduentum Alexandri iubet. Videbat enim ut singuli qui in eo cōcilio aderant, Palamedis oratione mouerentur, ut taciti uultu tamen admissum facinus condemnarent, quum singula miro genere orationis exponerentur: atq; in sermone Græci regis inesset quædam permixta miserationis uis. Atq; ita eo die concilium dirimitur, sed legatos Antenor uir hospitalis, & præter cæteros boni honestiq; sectator, domum ad se uolentes deducit.

INTERIM paucis post diebus Alexander cū supradictis comitibus reuertitur, Helenam secū habens. Cuius aduentum tota ciuitas quum partim exemplo facinoris execraretur, alij iniurias in Menelaum admissas dolerent, nullo omnium approbante, postremo cunctis indignantibus, tumultus ortus est. Quibus rebus anxius Priamus, filios cōuocat, eosq; quid super tali negotio agendum uideretur, consultat, qui una uoce minime reddendam, Helenam re-

DICTYS CRETENSIS

spondent. Videbant quippe quantæ opes cū ea ad-
ductæ essent quæ uniuersa si Helena traderetur, ne-
cessariò amitterent. Præterea permoti forma mu-
licrum quæ cum Helena uenerant, nuptias sibi singu-
larum iam animo destinauerant: quippe qui lingua
moribusq; barbari, nihil pensi aut consulti facientes,
præda atque libidine transuersi agebantur. Igitur
Priamus relictis his, senes conducit, sententiam filio-
rum aperit. Deinde cunctos qui dagendū esset, con-
sultat. Sed priusquam ex more, sententiæ dicerentur,
reguli concilium repente irrumpunt, atq; inconditis
moribus malum singulis minitantur si aliter quàm
ipsis uideretur, decernerent. INTERIM

omnis populus indigne admissam iniuriam, atq; in
hunc modum multa alia cum execratione reclama-
bat. Ob quæ Alexander cupidine animi præceps,
uacritus ne quid aduersum se à popularibus orire-
tur, stipatus armatis fratribus, impetum in multitu-
dinem facit, multosq; obtruncat. Reliqui interuentu
procerū qui in cōcilio fuerant, duce liberantur An-
tenòre. Ita infectis rebus, populus contemptui habi-
tus, non sine pernicie sua, domum discessit. Dein secu-
ta die rex hortatu Hecubæ Helenam adiit, eamq; be-
nigne salutans bonum animū uti gereret hortatur,
quæ cuiusq; esset requirit. Tum illa Alexandri se af-
finem respondit, magisq; ad Priamum & Hecubā
quàm ad Plisthenis filios genere pertinere, repetēs
originem

originem omnem maiorum. Danaū enim atq; Age-
 norē, & sui & Priami generis autores esse. Nanq;
 ex Pleione Danai filia & Atlante Electram natā,
 quam ex Ioue grauidam Dardanum genuisse. Ex
 quo Tros, & deinceps insecuti reges Ilij. Age-
 noris porrò Taigetam, eamq; ex Ioue habuisse La-
 cedæmonem, ex quo Amictum Musculum natū, &
 ex eo Argalum patrem Oebali quem Tyndari (ex
 quo ipsa genita uideretur) patrem constaret. Repe-
 tebat etiam cum Hecuba materni generis affinitatē.
 Agenoris quippe filium Phœnicem, & deinde He-
 cubæ & Ledaē consanguinitatis originem diuisisse.
 Quæ postquam memoriter cuncta retexuit, ad po-
 stremum flens orare nese, quæ in fidem semel illorū
 recepta esset, prodendam putarent. Ea secum de do-
 mo Menelai apportata quæ propria fuissent, nihil
 præterea ablatum. Sed utrum in modico amore A-
 lexandri, an pœnarum metu quas ob desertam do-
 num à coniuge metuebat, ita sibi consulere malue-
 rit, parum constabat. **IGITUR** Hecuba co-
 gnita uoluntate, simul ob generis coniunctionē cō-
 plexa Helenam, ne proderetur summis opibus an-
 nitebatur. Quum iam Priamus & reliqui reguli nō
 amplius differendos legatos diccrent, nec resistendū
 popularium uoluntati. Soli omnium Deiphebo He-
 cubæ assenso, quem non aliter atq; Alexandrū, He-
 lenæ desiderium à recto consilio præpediebat. Itaq;

DICTYS CRETENSIS,

quum obstinate Hecuba nunc Priamum, modo filios deprecaretur, nec à complexu eius ullo modo, ulla ratione diuelli posset, omnes qui aderant in uoluntatem suam traduxit. Ita ad postremum bonum publicum materna gratia est corruptū. Dein postero die Menelaus cum suis in contionem uenit, coniugem & quæ cum ea abrepta essent, repetens. Tunc Priamus inter regulos medius astans, facto silentio, optionem Helenæ, quæ ob id in conspectum popularium uenerat, offert, si ei uideretur, domum ad suos regrediendi. Quam ferūt dixisse, neq; se patriam regredi uelle, neq; sibi cū Menelai matrimonio conuenire. Itaq; reguli habentes Helenam, non sine exultatione è cōtione discedunt. HIS ACTIS Vlysses contestandi magis gratia quàm aliquid ex oratione promoturus, cuncta quæ ab Alexandro contra Græciã indigne commissa essent, retexuit. Ob quæ, ultionem breui testatus est. Deinde Menelaus ira percitus, atroci uultu exitium minatus, concilium dimittit. Quæ ubi ad Priamidas perlata sunt, confirmant inter se clam, ut per dolum legatos circumueniant. Credebant quippe quod non frustra eos consilium habuit, si legati imperfecto negotio reuertissent, fore uti aduersum se grande prælium concitaretur. Igitur Antenor, cuius de sanctitate morum supra memorauimus, Priamum conuenit, coniurationemq; factam conqueritur: filios quippe eius non legatis, sed aduerso

DE BEL. TROIANO LIB. I.

aduersum se insidias parare, neq; id se passurū. Deim non multò post legatis rem aperit. Ita exploratis omnibus, adhibito præsidio, quū primum opportunum uisum est, inuiolatos eos dimittit.

DVM HAEC apud Troiã agūtur disseminata iam per uniuersam Græciã fama, omnes Pelopidæ in unū conueniunt, atq; interposita iurisiurandi religione, ni Helena cum abreptis redderetur, bellum se Priamo illaturos confirmant. Legati Lacedæmona redeūt, de Helena eiusq; uoluntate narrant. Deim Priami filiorumq; eius aduersum se dicta gesta q; grande preconium fidei erga legatos Antenoris præferentes. Quæ ubi acceperc, decernitur uti singuli in suis locis atq; imperijs opes belli parent. Igitur ex consilij sententia, opportunus locus ad conueniendū, & in quo de apparatu belli ageretur, Argi Diomedis regnum deligitur. Ita ubi tempus uisum est, primus omnium ingenti nomine uirtutis atq; corporis Ajax Thelamonius aduenit, & cum eo Teucer frater. Deim haud multò post Idomeneus & Meriones summa inter se iuncti concordia. Eorum ego secutus comitatum, ea quidem quæ antea apud Troiam gesta sunt ab Vlysse, cognita quam diligentissime retuli. Et reliqua quæ deinceps insecuta sunt, quoniã ipse interfui, quam uerissime potero, exponam.

IGITUR post eos quos supra memorauimus, Nestor cum Antilocho & Thrasimede (quos ex

DICTYS CRETENSIS

Anaxibœa susceperat superuenire. Eos Peneleus
insecutus cum Leito & Archesilao consanguine-
is. Dein Prothenor & Clonius Boëtiae principes.
Itemq; Schedius & Epistrophus Phocēses. Ascha-
laphus, & Ialmenus Orchomenij. Tum Diores &
Meges ex Phyleo genitus. Thoas ex Andræmone,
Euripylus, Euemonis, Orchomenius, & Leonthe-
us. Post quos Achilles Pelei & Thetidis, qui imbu-
tus bellis ex Chirone dicebatur. Hic in primis adole-
scentiæ annis procerus, decora facie, studio rerū bel-
licarū omnes iam tum uirtute & gloria superabat.
Neq; tamen aberat ab eo uis quædam inconsulta, &
effera morum impatientia. Cum eo Patroclus &
Phœnix, alter propter coniunctionem amicitiae, al-
ter custos atq; rector eius. Tlepolemus, dein Eutra-
phates. Insecuti sunt Phidippus & Antiphus, insi-
gnes armorū specie, auo Hercule. Post hos Prote-
silus Iphicli cum Podarce fratre. Affuit & Eume-
lus Phæreus, cuius pater Admetus quondam uica-
ria morte coniugis fata propria pertulerat. Podaly-
rius & Michaon Tracenses, Aesculapio geniti, ac-
citi ad id bellum ob solertiam medicæ artis. Deinde
Pæantis filius Philoctetes, qui comes Herculis, post
discessum eius à dijs sagittas diuinas industriæ præ-
mium, consecutus est. Nereus pulcher ex Syme. Ex
Athenis Menestheus, et Ajax Oili ex Locride. Ex
Argis Amphilochnus Amphiarai, & Sthelenus
Capanci

medici

DE BEL. TROIANO LIB. I.

Capanei, & cum his Eurialus Mecistei. Deinde ex Aetholia Theſandrus Poliniciſ. Poſtremo omnium Demophoon, atq; Achamis fuere, cuncti ex origine Pelopis. Sed eos quos ſupra memorauimus, plures alij ex ſuis quiſq; regionibus, partim ex regum comitibus, alij ipſius regni participes inſecuti ſunt: quorum nomina ſigillatim exponere haud neceſſarium uiſum eſt. IGITUR ubi Argos omnes uenere, Diomedes hoſpicio cunctos recipit, neceſſariaq; præbet. Deinde Agamænon grande auri pondus Mycenis apportatū per ſingulos diſpartiens, promptiores animos omnium ad bellum quod parabatur, facit. Tum communi conſilio ſuper conditione belli, iuſiurandum interponi hoc modo placuit. Chalcas filius Neſtoris, præſcius futurorum, porcū marem in medium forum afferri iubet, quem in duas partes exectum, orienti occidentiq; diuidit, atq; ita ſingulos nudatis gladijs per medium tranſire iubet. Deinde mucronibus ſanguine eius oblitis, adhibitis etiam alijs ad eam rem neceſſarijs, inimicitias ſibi cū Priamo per religionē cōfirmant, neq; prius ſe bellū deſerturos quàm Ilium atq; omne regnū eruiſſent. Quis perfectis pure lauti Martem atq; Concordiā multis immolationibus ſibi adhoſpitauere. Dein in templo Iunonis Argiue rectorum omnium declarari placuit. Igitur ſinguli in tabellis quas ad deligendum belli principem, quem cuiq; uideretur, acceperunt.

calda

DICTYS CRETENSIS,

rant. Punicis literis nomē Agamēnonis designant. Ita consensu omnium secundo rumore, summam belli atq; exercitus in se suscipit: quod ei propter germanum, cuius gratia id parabatur bellum, & propter magnam opū uim, quibus præter cæteros Græciæ reges magnus atq; clarus habebatur, meritò acciderat. Dein duces præfectosq; nauium Achillem, Aiacem, Phœnicemq; destinant. Præponitur etiam campestri exercitui Palamedes cum Diomede & Vlysse, ita ut inter se diurnas, uigilarumq; uires dispartiant. His peractis ad parandas opes atq; instrumenta militiæ, singuli in sua regna discedūt. Interim belli studio ardebat omnis Græcia, arma, tela, equi, naues, atq; hæc omnia toto biennio præparantur: quum iuuentus partim sua sponte, alij æqualem ad gloriam, æmulatione ad munia militiæ festinarent. Sed inter hæc summa cura, uis magna nauium præcipue fabricatur, scilicet ne multa milia exercituum undiq; uersum in unum collecta, incuria nauigandi tardarentur. **IGITUR** peracto biennio ad Aulida Boëtiæ (nā is locus delectus fuerat) singuli reges pro facultate opum, regniq; instructas classes præmittunt. Ex quis primus Agamemnon ex Mycenis naues centum, aliasq; sexaginta, quas ex diuersis ciuitatibus quæ sub eo erant, construxerat, Agapenorem præfecit. Nestor nonaginta nauium instructam classem. Menelaus ex omni Lacedæmonie na-

DE BEL. TROIANO LIB. I.

ne naues sexaginta. Mnestheus ex Athenis quin-
quaginta. Elephenor ex Euboia triginta. Ajax
Thelamonius ex Salamina xl. Diomedes ex
Argis lxxx. nauium classem. Aschalaphus & Ial-
menus Orchomenij naues xxx. Oileus Ajax xij.
Item ex omni Boëtia Archesilaus, Prothenor, Pez-
neleus, Leitus, Clonius naues quinquaginta. Ex Pho-
cide Schedius & Epistrophus xl. Dein Thalpi-
us & Dioces cum Amphimacho & Polyxino ex
Elide, alijsq; ciuitatibus regionis eius naues xl.
Thoas ex Aetholia xl. Meges ex Dulichio & ex
insulis Echinadibus xl. Idomeneus cum Merione ex
omni Creta classem nauium lxxx. Ex Itaca Ulysses
xij. Protheus, Magnus xl. Tlepolemus ex Rho-
do, alijsq; insulis quæ circa eam erant, octo. Eumelius
xi. Ex Pelasgicis quinquaginta. Nireus ex Syme tres.
Podarces et Prothesilaus ex Philaca, alijsq; quibus
præerant locis, naues xl. Podalyrius & Machaon
xxx. Philoctetes ex Methone, alijsq; ciuitatibus, na-
ues septem. Eurypilus Orchomeneus xlij. Guneus
xx. Leonteus & Polipætes ex suis regionibus xl.
Ex insulis Nisyro, Caprate, Coo, Eutrapphrates,
Antiphus, & Phidippus xxx. Thesandrus Polini-
cis quæ supra memorauimus, ex Thebis naues quin-
quaginta. Calchas ex Arcadia xx. Mopsus ex Colo-
phona xx. Epeus ex insulis Cycladibus xxx. Easq;
magna ui frumenti, alijs quoq; necessarijs cibi gratia

DICTYS CRETENSIS

replent. Quippe ita ab Agamēnone mandatum acceperant, scilicet ne tanta uis militum necessariorū penuria fatigaretur. Igitur inter tantum classium apparatus, equi atq; currus bellici locorum conditione multi, sed pedestris militis pars maxima. Ob eam causam quia per omnē Græciam multo maior egestate pabuli, eq̄tatus usus prohibetur. Præterea fuere multi qui ob artis peritiam necessarij nauium apparatusi credebantur.

PER IDEM tempus Lytius Sarpedon neq; precio neq; gratia Phatidis Sidoniorum regis allici potuit ut uirtutis societate militiæ nostræ aduersus Troianos sequeretur.

Quippe quē iam Priamus donis amplioribus, ijsq; postea duplicatis fidissimum sibi retinuerat. Omnium autem classium numerus, quem ex diuersis Græciæ regnis contractū supra exposuimus, toto quinquennio instructus, præparatusq; est. Ita quū nulla iam res profectionem nisi absentia militis retardaret, cuncti duces ueluti signo dato, uno atq; eodem tempore Aulidam confluunt. Interim in ipsa nauigandi festinatione Agamemnon, quem à cunctis regem omnium declaratum supra docuimus, longius paulò ab exercitu progressus, forte conspicit circa lucem Dianæ pascentē capream, imprudensq; religionis quæ in eo loco erat, iaculo transfigit. Neque multo post ira Dianæ ob mutationē aëris corporibus percontatis lues inuadit, atq; interim in dies magis magisq; se

DE BEL. TROIANO. LIB. I.

gisq; sæuiēs, multa milia fatigare & promiscue pecora atq; exercitum grauari. Prorsus nullus funeri modus neq; requies, uti quidq; malo obuiū fuerat, uastabatur. Quibus rebus solliciti, ducibus mulier quædã deo plena Dianæ iram fatur. Eam nanq; ob necem capreæ qua maxime lætabatur, sacrilegij pœnas ab exercitu expetere, nec leniri priusquam autor tanti sceleris filiam natu maximam uicariam uictimam immolasset. Quæ uox ut ad exercitum uenit, omnes duces Agamēnonem adeunt. Eum quippe primo orare, recusantemq; ad Postremum cogere, uti malo obuiam properaret. Sed ubi ostinate reuere uident, nec ulli ui queunt flectere, plurimis conuitijs insecuti, ad postremum regio honore spoliauere, ac ne tanta uis exercitus sine rectore profusius ac sine more militiæ uagaretur, præficiūt ante omnes Palamedē. Deim Diomedem, & Aiace Thelamonium. Quartum Idomeneum. Ita per æquationem numeri atq; partium, quadripartitur exercitus. Neq; interim ullus finis uastitatis. Tum Vlysses simulata ex peruicacia Agamēnonis iracundia, ob id domum demigrationē confirmans, magnum atq; insperabile cunctis remedium excogitauit. Profectus nanq; Mycenas, nullo consilij particeps, falsas literas tanquam ab Agamēnone ad Clytēestram perfert, quarū sententia hæc erat. Iphigeniam, nam ea maior natu erat, desponsam Achilli, eumq; non prius ad Troiam profecturū quàm promissū

DICTYS CRETENSIS,

promissi fides impleretur, ob quæ festinaret, eamq; & quæ nuptijs usui essent mature mitteret. Præterea multa pro negotio ementito argumento locutus, fidem fecerat. Quæ ubi accepit Clytemnestra, tum propter gratiam Helenæ, tum maxime quod tam celeberrimi nominis uiro filia traderetur, læta Iphigeniã Ulyssi cõmittit. Isq; confecto negotio paucis diebus ad exercitum reuertitur, atque ex improviso in luco Dianæ cum uirgine conspicitur. Quis cognitis Agamemnon affectione paternæ pietatis motus, ne tam illicito immolationis sceleri interesset, fugam parat. Cumq; recognita Nestor longam exorsus orationem, ad postremum in suadendi genere, in quo præter cæteros Græciæ uiros iucundus acceptusq; erat, à proposito cohibuit. Interim uirginem Ulysses & Menelaus cū Calchante (quibus id negotium datum erat) remotis procul omnibus, sacrificio adornant. Quum ecce dies fœdarsi & cœlum nubilo tegi cœpit. Deim repente tonitrua, coruscationes, fulmina, et præterea terræ marisq; ingens motus, atq; ad postremum confusione aëris ereptum lumen. Neque multo post imbrium atque grandinis uis magna præcipitata: inter quæ tam tetra, nulla requies tempestatis. Menelaus cum his qui sacrificium curabant, metu atque hæsitatione in diuersa agebatur. Terreri quippe primo subita cœli permutatione, idq; signum diuinum credere. Deim ne cœptum omitteret, detrimento militum commoueri.

DE BEL. TROIANO LIB. I.

IGITUR inter tantam animi dubitationem, uox
quædam luco emissa, aspernari numē sacrificij genus,
et ob id abstinentū à corpore uirginis: misereri nā
que eius Deā. Cæterū pro tanto facinore, satis pœ-
narum Agamemnoni à cōiuge eius post Troianam ui-
ctoriam comparatum: itaq; curarēt id quod in uicem
uirginis oblatum animaduenterent, immolare. Deinde
de cœpere uenti atque fulmina, aliāq; quæ in magno
cœli motu oriri solent, consenescere.

SED QVVM hæc in luco aguntur, Achilles lite-
ras seorsum missas sibi à Clytemnestra cum auri ma-
gno pondere accipit, in quibus ei filiam atq; omnē do-
mum suam commendauerat. Quas postquam perle-
gerat, et Ulyssis consilium patefactum est, omīssis om-
nibus propere ad lucum pergit Achilles, magna uoce
Menelaum, et qui cum eo erant in clamans, ab inquie-
tudine Iphigeniæ cohiberent sese, cōminatus pernici-
em omnibus nisi paruissent. Mox attonitis his atq;
stupefactis, ipse superuenit, reformatoq; iam die uir-
ginem abstrahit. Interim deliberantibus cunctis quid-
nam, et ubi esset quod immolari iuberetur, cerua for-
ma corporis admiranda antē ipsam aram intrepida
consistit. Eam predictam hostiam rati, oblatamq; di-
uinitus, comprehendere, moxq; immolant. Quibus
peractis sedata lues, instarq; æstiuū temporis cœlum
reueratum est. Cæterum uirginem Achilles, atque hi
qui sacrificio præsuere, clam omnibus regi Scytharū

C

est p. 303

DICTYS CRETENSIS

qui eo tempore aderant, commendauere. At ubi duces sedatam uim mali animaduere, uentorūq; flatus nauigandi prosperos, atque aestiuam maris faciem, omnes læti Agamemnonem aduunt. Eumq; interitu filie permœstum consolati, honorem regni rursus concelebrant. Quæ res pergrata atque accepta per exercitum fuit. Eum quippe optimum consultorem suum, quem non secus quàm parentem miles omnis percolebat. Sed Agamemnon siue eorum quæ præcesserant satis prudens, siue humanarum rerum necessitatem animo reputans, ob id aduersus infortunia firmissimus, dissimulato quod ei acciderat, honorem suscipit, atque eo die duces omnes in conuiuium ad se deducit. Deim haud multis post diebus, exercitus ordinatus per duces, quum opportunum iam tempus nauigandi ingrueret, ascendit naues repletas multis preciosissimis rebus, quæ ab incolis regionis eius offerebantur. Cæterum frumenta, uinum, aliaq; sibi necessaria, Anius & eius filie prebuere, quæ Cenotropæ & diuinæ religionis antistites memorabantur. Hoc modo ex Aulide nauigatum est.

LIBRI PRIMI FINIS.

ARGUMENTVM SECVN-
DI LIBRI.

T Elephus Mysiorum rex, Herculis & Auges filius prohibens Græcorum aduentum deuenit ad pugnam, in qua Thesandrus Polinicus, & Theutrotius interficitur. Ipse quoq; Telephus ab Achille acriter uulneratus, duce eodem sanitati restituitur. Item Sarpedon Laodomie & Xanthi filius iuxta Troiam congressus est cum Græcis, ubi Prothesilaus teulo Aeneæ perimitur. Cygnus rex ab Achille occiditur. Palamedes Smynthio Apollini sacrificat. Philoctetes morsu serpentis contingitur, & sanatur. Palamedes insidijs Diomedis & Vlyssis simulatione thesauri morti traditur sepultusq; funere publico Achilles uastatis multis oppidis Troianorum, Astimonen Chrysei sacerdotis filiam, & Hippodamiam Brisei filiam abduxit. Polymnestor Polydorum Priami filium Græcis prodidit. Ajax Tegmessam puellam aufert. Diuiditur præda capta. Oratio Vlyssis ad Troianos. Polydorus interficitur. Pestis inuasit exercitum. Redditur Astimone patri. Sedatur lues. Eripit Agamemnon Hippodamiam Achilli. Describitur catalogus iuuantium Troianos. Achilles irascitur. Dolor occiditur. Vulnerantur duces plurimi. Percutitur à Menelao Paris, à Pandaro Menelaus. Pandarus à Diomede interficitur. Hector incedit Græcorum naues. Fit pugna maxima utrinque. Rhæsus rex in somnis perimitur. Demum Achilles Agamemnoni reconciliatur.

DICTYS

CRETENSIS DE BEL-
LO TROIANO LI-
BER SECVNDVS.

POST QVAM ad Mysiorum regio-
nem uniuersas classes uenti appu-
lere, propere omnes signo dato na-
ues littori admouerunt. Deim egres-
di cupientibus à custodibus loci eius
obuiam itum est. Eos nanq; Thelephus qui tum My-
siae imperator erat, quo omnis regio ab incursione
maritimorum hostium defensaretur, littori praefece-
rat. Igitur ubi descēdere prohibētur, neq; prius per-
mittitur terram attingere quàm regi quinam essent
nunciaretur, nostri primo quae dicebantur negligere,
& singuli nauibus egredi. Deim postquam à custodi-
bus nihil remittebatur, & summa ui resisti ac prohibi-
beri cceptum est, duces omnes manu iniuriam uindi-
candā rati, arreptis armis euolāt nauibus. Incensiq;
ira custodes cedere, neq; uersis his in fugam parcere,
sed uti quisq; fugientem comprehēderat, obtrūcare.
Interim ad Thelephum qui primi fuga Græcos eua-
serant, ueniunt, irruisse multa hostium milia, eosq; cæ-
sis custodibus littora occupasse. Multa praeterea pro-
metu suo adijcientes, nuntiant. Deim re cognita Tele-
phus cum his quos circum se habebat, alijsq; qui in

ea festinatione in unū conduci potuere, propere græcis obuiam uenit, ac statim condensatis utrinq; frontibus ui magna concurritur. Dein uti quisq; in manus uenerat interficitur, quū interim his atq; illis ex causa suorum percussis, uehementius inuicem instaretur. Sed in ea pugna Thesandrus, quem Polinicus supra memorauimus, congressus cum Telepho, ictusq; ab eo cadit, multis tamen hostium ante interfectis. In quibus Telephi comitem, quem rex ob industriam uirium atq; ingenij inter duces habebat, strennue dimicantem obtruncarat. Atq; ita paulatim elatus secūdo belli euentu, et ob id maiora uiribus aggressus, interficitur. Atq; eius cruentū corpus Diomedes, quod etiam tum à parentibus cœptū cum eo societati ius perseuerabat, humeris extulit, idq; igni crematum quod superfuerat, more patrio sepeliuit.

AT VBI animaduertit Achilles, & Ajax Thelamonius magno suorum detrimento euentum belli trahi, exercitū in duas partes dispartiūt. Ac pro tempore cohortati suos, tanquam restauratis uiribus acrius hostes incurrunt, ipsi duces principesq; certaminis quum modo insequerētur fugientes, modo ingruētibus semet instar montis opponerent. Atq; ita omnino primi, aut inter primos bellantes præclaram iam tum uirtutis suæ famam apud hostes atq; inter suos effecere. Interim Teutratus ex Teutratio & Auge genitus, frater Telephi uterinus, ubi animaduertit

DICTYS CRETENSIS

Aiacem tanta aduersum suos cum gloria dimicantem properare ad eum se conuertit, ibiq; pugnando ictus telo, mox occubuit. Eius casu Telephus non mediocriter perculsus ultionemq; fraternæ mortis expetens, infensus Aiace inuadit, atque fugatis quos aduersum ierat, quum obstinate Vlysses inter uineas, quæ loco adiunctæ erant, insequeretur, præpeditus trunco uitis ruit. Id ubi Achilles procul animaduertit, telo iaculatus femur sinistrum regi transfigit. At Telephus impigre surgens, ferrumq; ex corpore trahit, et protectus concursu suorum, ab instanti periculo liberatus est. Iamq; diei plurimum processerat, quum utraque acies intenta prælio siue ulla requie, ac iugi certamine strenuis aduersum se ducibus fatigaretur. Namq; nostros multorum dierum nauigatione aliquantum exhaustos, maxime præsentia Telephi exanimauerat. Is nanque Hercule genitus, procerus corpore, ac polleus uiribus, diuinis patris uirtutibus propriam gloriam æquiparauerat. Igitur aduentante nocte cunctis cupientibus, requies belli facta est. Ac Mysii ad domum, nostri ad naues digrediuntur. Cæterum in ea pugna multi mortaliū interfecti utriusq; exercitus, ac uulnerati pars maxima. Prorsus nulli aut perpauci cladis belli expertes.

DEIN Insecuta die legati inuicem de sepeliendis qui in bello ceciderant, mittuntur. Atque ita indutijs interpositis collecta corpora, atque igni cremata sepeliunt.

DE BEL. TROIANO LIB II.

peliant. Interim Tlepolemus & cum fratre Antiz
pho Phidippus quos Thessalo genitos, nepotes Herra
culis supra memorauimus, cognito Telephum in his
locis imperitare, fiducia cognationis ad eum ueniunt,
eiq; qui nam essent, & quibus cum nauigassent, aperu
ere. Deinde multa inuicem consumpta oratione, ad
postremum nostri acrius incusare quod tam hostiliz
ter aduersum suos uersaretur. Agamemnonem nanq;
& Menelaum Pelopidas, nō alienos generis sui eum
exercitum contraxisse. Dein quæ circa domum Me
nelai ab Alexandro commissa essent, raptumq; Hele
ne docent: atque decere eum, cum propter consan
guinitatem, tum præcipue ob scelus uiolanti commu
nis hospitij Græcis ultro adferre auxiliū, in quo
rum gratiam ipsius etiam Herculis, plurima labo
rum monumenta, per totam Græciam existerent. Ad
ea Telephus, & si dolore uulneris in modice afflictus
batur, benigne tamen respondens, ipsorum potius ait
culpa factū, quod amicissimos & iunctos sibi generis
affinitate, regno suo appulso ignorauerit: præmit
tendos etenim fuisse, per quos cognito eorū aduentu
obuiā ire gratulantē oportuerit, atq; amice hospitio
receptos, donatosq; muneribus, quū cōmodū ipsis ui
deretur, remittere Cæterū militiā aduersum Priamū
recusare. Astiochen enim Priami filiam sibi matrimo
nio iunctā, ex qua Eurypilus genitus, arctissimū affi
nitatis pignus intercederet. Deinde propere popula

DICTYS CRETENSIS

ribus uti ab incepto desisterent, nuntiari iubet, atq;
 ita nostris liberam egrediendi nauibus potestatem
 permittit, ac pro tempore cohortari suos. Tūq; Tele-
 polemus & q̄ cū eo uenerant, Eurypilo tradūtur: his
 q; peractis quæ cupierant, ad naues pergunt, nuntio
 antq; Agamemnoni, ac reliquis regibus pacem, con-
 cordiamq; cum Telepho. Quæ ubi accepere, appara-
 tū belli læti omittūt. Dein ex consilij sentētia Achil-
 les cum Aiace ad Telephū perueniunt, eumq; iacta-
 tum magnis doloribus consolati, ut uiriliter incom-
 modum ferret, precabantur. At Telephus ubi alio
 quantum requies doloris intercesserat, Græcos incu-
 sare, quod ne nuntium quidem aduentus sui præmi-
 sissent. Dein percontatur qui nam, & quanti Pelopi-
 dæ in ea militia essent, doctusq; multis precibus orat
 ut ad se omnes ueniant. Tū nostri facturos se quæcun-
 q; uellet polliciti, desiderium regis reliquis nunciaue-
 re. Igitur omnes Pelopidæ preter Agamemnomem
 & Menelaum in unum congregati, ad Telephum ue-
 niunt, multumq; gratulationis & lætitiæ præsentia
 sua regi obtulere. Ac deinde muneribus largiter do-
 nati, hospitio recipiūtur. Neq; tamē miles reliquus q̄
 apud naues erat, munificētiæ regis expers erat. Nano-
 que ex numero nauium frumentum, aliaq; necessaria
 affatim portabantur. Cæterum rex ubi Agamemno-
 nem, fratremq; eius abesse animaduertit, multis preci-
 bus Vlyssēm deprecatur, uti ad eos acciendos perge-
ret.

ret. Hi itaq; ad Telephum ueniunt, ac more regio inuicem acceptis, datisq; donis, Machaonem & Podalirium Aesculapij filios uenire, ac uulneri mederi iubent: qui inspecta cura propere apta dolori, medicamina imponunt. Sed ubi tritis aliquot diebus, tempus nauigandi remorari, ac uentis aduersantibus mare in dies magis magisque saeuire occipit, Telephum aduent, eumq; de opportunitate temporis cōsulūt, atq; ab eo docti, initio Veris ex his locis ad Troiam nauigandi tempus esse, reliqua aduersa, cunctis uolētibus Boëtiā reuertūtur. Ibiq; subductis nauibus, singuli in regna sua hyematum discedunt. Interim in eo otio regi Agamemnoni cum Menelao fratre exercere discordias uacuū fuit ob proditā Iphigeniam. Is namq; autor, et ueluti causa tanti luctus eius credebatur.

PER IDEM tempus ubi de coniuratione uniuersae Græciæ apud Troiam compertū est, autoribus nūcijs secutis Barbaris, qui mercādi gratia, per omnem Hellepontum conmutare merces cum accolis sueti, ultro citroq; uagabantur, moetus atq; moeror uniuersos inuasere: quum singuli quibus ab initio Alexandri facinus displicuerat, male actū aduersus Græciā, & ob id paucorum prauitate in comunem pernitiem præcipitatum iri testarentur. Inter quæ tam sollicita magna cura plurimi ex omni ordine lecti, ad contrahenda ex finitimis regionibus auxilia, ab Alexādro, alijsq; pessimis consultoribus dimittuntur, eisq;

DICTYS CRETENSIS

mandatur, uti quamprimum expedito negotio reme-
 rent, quod ea gratia maxime à priamidis festinaba-
 tur, uti propere instructo exercitu tempus profectio-
 nis antecaperent, atq; omne quod parabatur bellum,
 in regiones Græciæ transportaretur. Quñ hæc apud
 Troiam geruntur, Diomedes incepti eorum certior
 factus, magna celeritate per omnem Græciam perus-
 gatus, uniuersos duces conuenit. Eisq; consiliū Tro-
 ianorum aperiens, monet atq; hortatur, uti quampri-
 mum instructi rebus bello necessarijs, ad nauigandum
 festinarēt: neque multo post recognita, Argos ab om-
 nibus conuenitur. Ibi Achilles regi indignatus, quod
 propter filiam renueret profectionem, ab vlysse ad
 gratiam reductus est. Is nanq; diu mœsto ac luctu ob-
 sito Agamēnoni insinuans, quæ circa filiam eius eue-
 nissent, animū atq; ornatū magis reformauit. Igitur
 cunctis præsentibus, quanquam à nullo officia mi-
 litie negligebantur præcipue tamen Ajax Telamoni-
 us, & Achilles cum Diomede curam maximam stu-
 diumq; importandi belli susceperant. Hisq; placet,
 uti præter contractam classẽ, naues quibus loca ho-
 stilia incursarent præparentur. Ita diebus paucis,
 quinquaginta nauium classẽ instructam, omni ge-
 nere compingunt. Cæterum ab incepto militie eius
 octauo iam anno ad hoc usque tempus consumpto,
 initium noni acceperant. At ubi instructæ omnino
 classes & mare nauigij patiens, neque ulla res im-
 pedimento

Nota

DE BEL. TROIANO LIB. II.

pedimento erat, Citas, qui forte mercandi gracia eo appulcrant, conductos mercede, duces protectionis eius delegere.

PER IDEM tempus Telephus dolore uulneris eius, quod in praelio aduersum Græcos acceperat, diu afflictatus, quum nullo remedio mederi posset, ad postremum Apollinis oraculo monitus, uti Achillē atque Aesculapij filios adhiberet, propere Argos nauigat. Deinde cūctis ducibus causam aduentus eius admirantibus, oraculum refert, atq; ita orat, ne sibi prædictum remedium ab amicis negaretur. Quæ ubi acceperet, Achilles cum Machaone & Podalyrio adhibentes curā uulneri, breui fidem oraculi firmare. Ceterū Græci multis immolationibus Deos adiutores incepto inuocantes, Aulida cum prædictis nauibus ueniunt. Atque inde propere nauigare incipientes, dux Telephus ob acceptam gratiam factus. Ita ascensis nauibus, uentos nacti ex sententia paucis diebus ad Troiam peruenere.

PER IDEM tempus Sarpedon Lytius Xanthi & Laodomie filius, frequentibus nuntijs à Priamo accitus, cum magna armatorum manu aduentabat. Is ubi animaduertit procul maguam uim classiū admotam littori ratus ut negotiū erat propere suos instruit, Græcosq; egredi incipientes, inuadit. Neque multo post Priamidæ re cognita, arreptis armis accurrunt. Quum interim Græci infestis hostibus, &

DICTYS CRETENSIS

omni modo instantibus, neque egredi sine pernicie,
neq; arma capere turbatis omnibus, & ob id cuncta
impedientibus possent. Ad postremum tamen, hi qui-
bus in ea festinatione armandi semet potestas fuit, con-
firmati inter se inuicem, acriter hostes incurrunt. Sed
in ea pugna Prothesilaus, cuius naus prima omnium
terræ admota erat, inter primos bellando, ad postre-
mum telo Aeneæ ictus ruit. Occidere etiam duo Pria-
mi filij, neq; reliqua multitudo utraq; ex parte cladis
eius expers fuit. Cæterum Achilles & Ajax Thela-
monius, quorum uirtute Græci sustentabantur, magna
gloria dimicantes, metum hostibus, & fiduciam suis
effecere. Neq; amplius resisti aduersum eos poterat,
quin paulatim decedentibus his quos aduersum ierant,
ad postremum cuncti fugarentur. Ita libero ab hosti-
bus tempore, Græci subductas naues, atq; in ordinem
positas tuto collocant. Dein ex omnibus Achillem atq;
Aiace[m] Thelamonium, quorum uirtute maxime fide-
bant, custodes deligunt, eis q; tutelam classium atq; exe-
rcitus per latera atq; cornua distribuentes, tradunt.
Igitur ordinatis dispositis q; omnibus, Telephus, cui-
us ductu ad Troiam nauigatum est, magna sui apud
exercitum gratia domum discedit. Neq; multo post cir-
ca Prothesilai sepulturam nostris occupatis, nihilq; ta-
li tempore hostile metuentibus, Cygnus, cuius haud
procul à Troia regnum erat, cognito aduentu nostro,
clam atq; insidijs Græcos inuadit, eosq; ancipiti ma-
lo territos

DE BEL, TROIANO LIB. II.

lo territos sine ullo ordine ac disciplina militari fugere
coëgit. Dein propere reliqui, quibus non ea humatio
mandata erat, re cognita armati contra eunt. In quibus
Achilles congressus cum rege, eumq; & magnam uim
hostium interfecit. Mox in fugam conuersis reliquis,
atq; nostri hoc modo liberati sunt. Cæterum sollicitis
ducibus, & multorum clade ob crebras hostium incur
siones anxij, decernitur uti primum finitimas Troiæ
ciuitates cum parte exercitus adeant, easq; omni modo
incurserint. Ita omnium primam Cygni regionem inua
dunt, uastantq; circum omnia. Sed ubi Metorensium
ciuitatē, quæ regni caput, filiorumq; Cygni altrix me
morabatur, nullo resistente inuasere atq; ignem subijce
re coeperunt. Ciues eius multis precibus, lachrymisq;
orare ut ab incepto desisterent, per omnia humana
atq; diuina nixis genibus deprecantes, ne delicta pessi
mi ducis ciuitatem innoxiam, ac paulò post fidam sibi
luere paterentur. Hoc modo per miserationē seruata
ciuitas. Cæterum regios pueros Cobim & Corianū
eorumq; sororem Glaucen, expetentibus Græcis tra
didere. Quam nostri Aiaci ob fertia facta eius, exce
pta reliqua præda habendam concedunt. Neq; multo
post Metorenses supplices, & cum pace ad Græcos
perueniunt, amicitiam, & omnia quæ imperassent fa
cturos polliciti. Quis perfectis Græci, Cyllam aggres
si expugnauere. Neq; tamen Coronen quæ haud pro
cul aberat, contingunt, in gratiam Meandrinorum quæ

DICTYS CRETENSIS

contermini ciuitatis eius, fideles atque amicissimi nobis ad hoc tempus permanserant. Eadem tempestate oraculum Pythij Græcis perfertur, concedendum ab omnibus uti per Palemedem Apollini Smynthio sacrificium exhiberetur. Quæ res multis grata ob industriam & amorem uiri, quem circa omnem exercitiū exhibebat, nonnullis ducum dolori fuit. Cæterum immolatio centum uictimarum, sicut prædictum erat pro cuncto exercitu exhibebatur, præeunte Chryse loci eius sacerdote. Interim re cognita Alexander congregata armatorum manu, ad prohibendum uenit. Quem quidē Aiaces duo priusquam ad templum appropinquaret, interfectis plurimis fugauere. Sed Chryses quem sacerdotem Smynthij Apollinis supra diximus utriusque exercitus offensam metuens, quisquis partium ad eum uenerant cum his se adiunctum esse simulabat. Interim in eo sacrificio Phylocteta haud procul ab ara templi eius astans, morsu serpentis forte contingitur. Dein ab omnibus qui animaduenterant clamore sublato, Vlysses accurrens serpentem interficit. Neque multo post Philocteta cum paucis uti curaretur, Lemnū insulam mittitur. Nanque in ea sacri Vulcani antistites inhabitare ab accolis dicebantur, soliti mederi aduersum uenena huiusmodi.

PER idem tempus Diomedes & Vlysses consilium de interficiendo Palamede ineunt, more ingenij humani, quod imbecillum aduersum dolores animi, et inuidiam

Lemnū
insula.

DE BEL. TROIANO LIB. II.

Inuidiæ plenum anteiri se à meliore haud facile patitur. Igitur simulato quod thesaurum repertum in puteo cū eo partiri uellent, remotis procul omuibus persuadent ut ipse potius descenderet. Eūq; nihil insidiosè metuentē ad miniculo funis usum deponunt, ac prope re arreptis saxis, quæ circum erant, desuper obruunt. Ita uir optimus acceptusq; in exercitu, cuius neque consilium unquam, neque uirtus frustra fuerat, circumuentus à quibus minime debuerat, indigno modo interijt. Sed fuere qui eius consilij haud expertem Agamemnonem dicerent, ob amorem ducis in exercitum. Et quia pars maxima regi ab eo cupiens, tradendum ei imperium palam loquebantur. Igitur à cunctis Græcis, ueluti publicum, funus eius crematum igni, aureo uasculo sepultum est. Interim Achilles ministras, et ueluti officinam belli proximas, Troiæ ciuitates ratus, sumptis aliquot nauibus Lesbum aggreditur, ac sine ulla difficultate eam capit. Et Forgaritam loci eius regem, multa aduersus Græcos hostiliter molitum, interfecit. Atque inde Diomedeam filiam regis cum magna præda abducit. Dein Pyrrham & Hierapolim urbes refertas diuitijs, cunctis suorum poscentibus, ui magna aggressus, paucis diebus siue ulla difficultate excindit. Cæterum qua pergebat agri referti iugi pace, deprædati omnib;que uexati rebus, neq; quicquam quod amicum Troianis crederetur, non euersum atque uastatum reliquit. Quibus cognitis finitimi pos

Inter nec
troiana
medis.

DICTYS CRETENSIS

puli ultro ad eum cum pace accurrere, ac ne vastaretur agri dimidium fructuum pacti, dant fidem pacis, atque ab eo accipiunt. His actis Achilles ad exercitum regreditur, magnam uim gloriæ atque prædæ apportans. Eodem tempore rex Scytharum cognito aduentu nostrorum cum magnis donis aduentabat. Cæterum Achilles haud contentus eorum quæ gesserat, Cylicias aggreditur, ibique Lyrnesum paucis diebus pugnando cœpit. Interfecto Dein Facione qui his locis imperitabat, magnis opibus naues replet, abducens Astynomē Chrysis filiam, quæ eo tempore regi denupta erat. Propere inde Pedasum expugnare cœpit, Lelegonum urbem. Sed eorum rex Brises ubi animaduertit in obsidendo seuire nostros, ratus nulla ui prohiberi hostes, aut suos satis defendi posse, desperatione suffugij salutisque, attentis cæteris aduersum hostes domum regressus, laqueo interijt. Neque multo post capta ciuitas, atque interfecti multi mortales, & abducta filia regis Hippodamia.

PER IDEM tempus Ajax Telamonius Thracum Cherronesum omni modo infestabat. Sed ubi rex eorum Polymnestor, uirtutem atque gloriam uiri cognouit, diffidens rebus suis deditiōem occepit. Tumque Polydorus Priami filius, quem rex recens natum clam omnibus alendum ei transmiserat, merces pacis ab eo traditur. Aurum etiam aliaque huiusmodi dona ad conciliandos hostium animos, assatim præbebantur. Dein frumentum

DE BEL. TROIANO LIB. II.

frumentum per omnem exercitum totius anni pollicis-
tus, naues onerarias quas ob id Ajax secum habuerat,
replet, multisq; execrationibus amicitiam Priami ad-
uersum Græcos renuens, in pacem fidemq; receptus.

HIS ACTIS AJAX iter ad Phrygas conuer-
tit, ingressusq; eorum regionem Teuthrantem domi-
num locorū solitario certamine interficit. Ac post pau-
cos dies expugnata atq; incensa ciuitate magnam uim
prædæ abstrahit, abducens Tegmessam filiam regis.
Igitur ambo duces multis uastatis, atque expugnatis
regionibus, ipsi clari atque magnifici ingenti nomine
per diuersa loca, atque quasi de industria, eodem tem-
pore ad exercitum remeare. Deinde per precones
conductis in unum cunctis militibus ducibusq;, pro-
gressi in medium, singuli laborum suorum, atque indus-
triæ documenta in conspectu omnium exposuere.

Que ubi Græci animaduertere, fauore ingenti ac lau-
dibus eos prosecuti, mediosq; statuentes ramis olcæ
coronauere. Dem consilium de diuidenda præda cœ-
ptum, Nestore & Idomeneo in decernendo optimis
autoribus. Itaque cunctorum sententia, ex omni præ-
da quam Achilles asportauerat, excepta Factionis cō-
iuge Astinomene, quam Chrysis filiam supra docui-
mus, ob honorem regium Agamemnoni obtulere. Ipse
etiam Achilles præter Brisei filiam Hippodomiam,
Diomedeam quoq; sibi retinuit, quod eiusdem ætatis
atque alimonie nō sine magno dolore diuelli poterat.

D

DICTYS CRETENSIS

ob id iam antea genibus Achillis obuolutæ, ne separētur magnis precibus orauerant. Cæterum reliqua præda uiritim ob singulorū merita distributa est. De in qua Ajax asportauerat, Vlysses & Diomedes rogatu eius in medios intulere. Ex quibus auri atque argenti quātū satis uidebatur Agamēnoni regi datur. Ac deinde Aiaci ob egregia laborū facinora Theuthranthis filiam Tegmessam cōcedūt. Ita diuisis in singulos quæ supersuerant, frumentū per exercitū dispartiūt.

HIS actis fidē pacti quod cū Polymnestore intercesserat, traditūq; Polydorū refert. Ob quæ à cunctis decernitur, ut Vlysses cū Diomede pfecti ad Priamū Helenā cū abreptis reciperēt, atq; Polydorū regi traderent. **IGITUR** his pergentibus, Menelaus in cuius gratia id negotiū genebatur, legationis officium pariter cum supradictis capit. Itaque habentes Polydorum ad Troianos ueniunt. Sed ubi animaduertere populares electos, ac magni nominis uiros aduētasse, propere senes omnes, quorum consilium haberi solitum erat, in unum ducunt, Priamo à filijs domi retento. Igitur reliquis præsentibus Græcorū, Menelaus uerba facit, secundo iam se ob eandem causam uenisse, cum multa alia aduersum se domumq; suam admissa, tum magno cum gemitu filiaē orbitatem per absentiam coniugis queri. Quæ cuncta ab amico quondam, & hospite, non secundum meritū suum euenisse. Eam seniore lamentatione immodica cum lachrymis accipientes

DE BEL. TROIANO LIB. II.

pientes, ad omnia quæ ab eo dicebantur tanquam iniuriæ eius patientes, annuere. Post quæ Vlysses medius astans huiuscemodi orationem habuit.

CREDO ego uos Troiani principes satis com- *Vlyssis oratio.*
pertū habere, nihil temere Græcos, nihil inconsultū
incipere solere, ac semper ijs iam tum à maioribus
prouisum atque elaboratum, uti facta gestaq; eorum
laus potius quàm culpa sequeretur. Et ut præterita
bene cōsulta omittam, iam hoc licet recognoscere, in-
iurijs contumelijsq; Alexandri paulò ante læsa Græ-
cia, non ad uim neque ad arma decursum est, quod ira-
cundiæ refugium esse solet. Nam de consilij sententia,
legati ad recipiendam Helenam, ut meministis, cum
Menelao uenimus. Quibus præter superbas uerbo-
rū minas & insidias occultas, nihil à Priamo atq; ab
eius regulis remissū. Imperfecta igitur re, ut opinor,
cōsequens fuit arma capere, iusq; per uim extorquere
qd' amice impetrare nequitū est. Itaq; peracto exer-
citu totius Græciæ, atq; tot egregijs atq; inclytis duci-
bus, ne sic quidē præliū aduersū uos inire consiliū fuit
sed imitati morē, modestiāq; solitā, iterato uos ob eā
dē causā oratū uenimus. Cætera in manu uestra sita
sunt Troiani. Neq; nos pigebit cōsuluisse uobis si mo-
do sana mēs est, decretis salubribus priora male cōsul-
ta corrigere. Per deos immortales reputate animis ue-
stris quāta clades, & ueluti cōtagio huiusce exēpli or-
bē terrarū occupatura sit, Quis enim posthac ubi uiri

DICTYS CRETENSIS

le ingenium est, recordatus Alexandri facinus, non omnia suspecta & insidiosa ab amico metuere cogentur? aut quis frater fratri aditum patefaciet? Quis hospitem aut cognatum non tanquam hostem cauebit? Denique si hoc quod haud spero, probaueritis, omnia foederis iura ac pietatis apud Barbaros, Graecosque clausa erunt. Quo circa Troiani principes, bonum atque utile est, Graecos receptis uniuersis quae per uim extorta sunt amice, atque uti par est domum mitti, neque opperiri ut duo regna inter se amicissima, manus conferant.

Quae cum considero dolendam mehercule uicem uestram puto, qui innoxij & culpae eius uacui, tot tantisque paucorum libidine paulopost alieni sceleris poenas subire cogemini. An uos soli ignoratis ut affectae sint amicae atque uicinae uobis ciuitates, uel quae residuis in dies preparantur? Nam captum Polydorum atque apud Graecos retineri cognitum uobis est, qui si Helena cum abreptis nunc saltim reuocetur, inuiolatus Priamo restitui poterit. Alioquin bellum differri non potest, neque finis bellandi fiet, quin aut omnes Graeciae duces ad eruendam ciuitatem uestram, qui singuli satis idonei sunt, mortem obierint. Aut quod magis spero confore, capto Ilio, crematoque igni, posteris etiam impietatis uestrae exemplum relinquatur. Quae propter dum adhuc res integra uobis in manibus est, etiam prouidete.

POST QUAM finem dicendi fecit magno silentio

DE BEL. TROIANO LIB. II.

lento cunctis uti in tali negotio fieri solet, alienam sententiam expectantibus, quum se quisque minus idoneum actorem crederet, Panthus apud eos clara uoce ait: Vlysse uerba facis, quibus præter uoluntatem meri rebus potestas nulla est. Dein post eum Anthenor: Omnia quæ memorata à uobis sunt, scientes prudentesq; patiemur, neq; uoluntas bene consulendi adest, si potestas concederetur. Sed ut uidetis summæ rei potiuntur illi quibus cupita utilitate potiora sunt. Quæ ubi differuit, mox per ordinem duces omnes qui ob amicitiam Priami, quiq; mercede conducti auxiliarem exercitum duxerant, introduci iubet. Quis ingressis Vlysses secundam orationem exorsus iniquissimos appellare uniuersos, neque dispares Alexandri: quippe qui à bono honestoq; elapsi, autorem pessimi sceleris sequerentur. Neque ignorare quenquam quin si tam atrox iniuria probanda sit, fore uti malo exemplo disseminato per mortales, ipsos etiam qui haud longe abessent, similia aut grauiora hisce sequerentur. Ea ut erant atrociora, cuncti taciti reputare inter se animo, atque ita exemplum huiusmodi abhorrentes, indignatione rerum permoueri. Dein solito more perrogatis seniorum sententijs, pari consensu omnium Menelaum indigne passum iniuriam decernitur, solo omnium Antimacho in gratiam Alexandri aduersum cunctos reclamante. Ac statim qui de omnibus nuntiatum ad Priamum mitterentur, electi duo, hiq; inter

DICTYS CRETENSIS

cetera quæ mandata erant, etiam de Polydoro docet. Ea ubi rex accepit, maxime consternatus filij nuncio, ante ora omnium corruit. Deinde à circumstantibus reffectus paulisper, erigitur, atq; ire in consilium cupiens à regulis cohibitus est. Ipsi nanq; relicto patre, cõuentum irrumpunt, ad id tempus quo Antimachus multis in contumeliam Græcorum iactis probris, tũ demum dimitti Menelaum aiebat, si Polydorus restitueretur. Postremo, eundem casum atq; exitum utriusq; custodiendum. Aduersum quæ cunctis silentibus Antenor resistere, ac ne quid huiusmodi decerneretur, magna ui repugnare. Sed postquam inuicem multa consumpta oratione, certamen eorũ ad manus processerat, omnes qui aderant inquietum ac seditiosum Antimachum pronunciantes, è curia proiecere. Sed ubi Priamidæ egressi sunt, Panthus Hectorem obsecrans (nam is inter Regulos cum uirtute, tum consilio bonus credebatur) hortari, uti nunc Helena potissimũ quũ Græci supplices ob eam causam uenissent, cũ amicitia redderetur. Neq; parum Alexandro ad explendum amorem, si quem circa Helenam habuerat, transactum. Quo circa uersari ante omniũ oculos oportere præsentiam regum Graiorum, eorumq; fortia facta, ac recens partam gloriam erutis amicissimis Troiæ ciuitatibus. Ob eam etiam causam Polymnestorem exemplum admissi abhorrentem, ultro Græcis Polydorum tradidisse. Ex quo etiam uerendũ, nequid per
tale

tale cōmentū finitimæ regiones, pernicioſa cōſilia ad-
 uerſum Troiam molirentur. Nihil exploratum neq;
 fidum eſſe, inſidioſa cuncta, atq; aduerſa in obſidione
 fore. Quæ ſi omnes ita uti res eſt, animo reputarent,
 neq; ulterius differendos legatos paterentur, & He-
 lena cum gratia remiſſa, maius atque arctius amicitie
 pignus inter duo regna coaleſceret. Quæ ubi accepit
 Hector, recordatione fraterni facinoris triſtior ali-
 quantum, ſuffuſis q; cum mœrore lachrymis, Helenã
 tamen prodendam minime rebatur, quippe ſupplicem
 domus, & ob id fide interpoſita tuendam. Si qua au-
 tem cum ea abrepta docerentur, reſtituenda cuncta.
 Nanque pro Helena Caſſandram uel Polixenã, uel
 quæ legatis uideretur, nuptum cum preclariffimis do-
 nis Menelao tradendam. Ad ea Menelaus iracunde
 atrox, egregie hercule nobis actum eſt. Si quidem
 proprio ſpoliatus, commutare matrimonium arbi-
 trio meorum hoſtium cogor. Aduerſum quem Ae-
 neas. Ac ne hæc quidem concedentur, contradicen-
 te ac reſiſtente me, reliquifque qui affines amicique
 Alexandro in rem eius conſulimus. Sunt enim atque
 erunt ſemper qui domum regnumq; Priami tucan-
 tur, neq; amiſſo Polydoro orbitas Priamum inſeque-
 tur, tot talibuſq; filiis ſuperſtitibus. An ſolis qui è
 Græcia ſunt raptus huiusmodi conceduntur? Quippe
 Crætæ Europam à Sydone, Ganimedem ex hiſce
 ſinibus atque imperio rapere licuerit? Medeam igno-

DICTYS CRETENSIS

vatis'ne à Colchis in Colchorū fines transuctam?
 Et ne primum illud rapiendi initium prætermittam,
 Io ex Sydoniorum regione abducta, Argos meauit.
 Haftenus uobiscum uerbis actum. Ac nisi mox cum
 omni classe ex hisce locis aufugeritis, iam iam Troia=
 nam uirtutem experiemini. Deorum quippe ope atq;
 auxilio iuuentus perita belli abunde nobis est, atq; in
 dies auxiliorum crescit numerus. Postquam finem lo=
 quendi fecit, Vlysses placida oratione iam hercule ul=
 terius ait, differre inimicitias haud integrū uobis est.
 Date igitur belli signum, atq; ut in inferendis iniurijs
 ita in inchoando prælio fite autores, nos sequemur la=
 cessiti. TALIBVS inuicem consumptis
 uerbis, legati consilio abeunt. Ac mox per populum
 disseminatis quæ aduersus legatos Aeneas dixerat,
 tumultus oritur, scilicet per eum uniuersam Priami do=
 mum odio regni eius, & pessimo intercedendi exem=
 plo euersum iri. Igitur ubi legati ad exercitum reue=
 nere, cunctis ducibus dicta gestaq; Troianorū aduer=
 sum se exponunt. Itaq; decernitur uti Polydorum in=
 confpectu omnium, atq; ante ipsos muros necarent.
 Neque ulterius dilatum facinus, quippe productus in
 medium, uisentibus ex muris plerisque, hostium lapi=
 dibus ictus, fraternæ impietatis pœnas luit. Ac mox
 unus ex preconibus nuntiatum Iliensibus mittitur, uti
 Polydorum sepeliendum peterent. Missusq; ad eam
 rem Idæus cum seruis regis. Foedatum ac dilaniatū
lapidibus

lapidibus Polydorum matri eius Hecubæ refert.

INTERIM Ajax Telamonius ne quid quietū finitimis Troiæ regionibus, atque amicis relinquere-
tur, hostiliter eas aggressus, Botyram, Cyllamq; ciui-
tates diuitijs nobiles, capit. Neque contentus his Gar-
garū, Marisbā, Geniten, Scepsim, Larissam, miranda
celeritate depopulatur. Dein doctus ab incolis mul-
ta huiuscemodi pecora in Idæo monte stabulari, expo-
scentibus qui cum eo erant cunctis, cito agmine montē
ingressus, interfectis gregum custodibus, magnam uim
pecorum abducit. Deinde nullo omnium aduersante,
cunctis qua pergebat in fugam uersis, ubi tempus ui-
sum est, cum magna præda ad suos conuertit.

PER IDEM tempus Chryses, quem sacerdotē
Smynthij Apollinis supra docuimus, cognito filiā suā
Astinomene cū Agamēnone degere, fletus religione
tanti numinis, ad naues uenit præferens dei uultus, &
quædam ornamentorum templi eius, quo facilius re-
cordatione præsentis numinis ueneratio sui regibus
incuteretur. Dein oblatis auri atq; argenti donis plu-
rimis, redemptionem filiæ deprecatur, deprecans uti
magnificarent præsentiam dei, qui secum oratum
eos ob sacerdotem proprium uenisset. Præterea com-
memorat quæ indies aduersū ab se Alexandro, eiusq;
consanguineis ob exhibitam à se paulò ante immolatio-
nem, inimica hostiliāque pararentur. Quæ ubi acce-
pere, reddendam filiam sacerdoti, neque ob id accipien-

DICTYS CRETENSIS

*dum præmium uniuersis placet. Quippe cum per se
amicus fidelisq; nobis, tum præcipue ob religionem
Apollinis nihil non meriti, credebatur. Nanq; iam
multis documentis ac fama incolarum, obsequi numini
eius per omnia destinauerāt. Quæ postquam Agas-
memnon accepit, obuiam cunctorum sententijs ire per-
git. Itaq; atroci uultu exitum sacerdoti comminatur
ni recederet, perditum senem atq; extrema metuen-
tem imperfecto negotio ab exercitu dimittit. Tali
modo conuentu dissoluto singuli reges Agamemno-
nē adeunt. Eumq; multis probris insectantur: quippe
quod ob amorem captivæ mulieris, seq; & quod in-
dignissimum uideretur, tanti numinis deū cōtemptui
habuisset, ac mox uniuersi execrati deseruere. Ob id-
que & memores Palamedis, quæ gratū acceptumq; in
exercitu haud sine cōsilio eius, Diomedes atq; Vlysses
dolo circumuentum, necauissent. Cæterum Achil-
les in ore omnium, ipsumq; & Menelaum contume-
lijs lacerabat. Igitur Cryses ubi iniuriam perpeffus
ab Agamemnone, discessit. Neque multi fluxere dies
incertum alio ne casu, an uti omnibus uidebatur, ira
Apollinis, morbus grauisissimus exercitū inuasit. Prin-
cipio grassandi factō à pecoribus. Deinde malo paula-
tim magis magisq; ingrauescente per homines dispar-
gitur. Tum uero uis magna mortalium corporibus
fatigatis pestifera aegritudine, infando ad postremum
exitio interibant. Sed regum omnino nullus ne que
mortuus*

mortuus hoc morbo, neq; tentatus est. Cæterum post
 quam nullus morbi modus & indies plures intereunt:
 cuncti duces conuerso iam in se quisque timore in unū
 eoēunt. Ac dein flagitare Calchanta, quem futuro-
 rum præscium memorauimus, uti causam tanti mali
 edisseret. Ille enim perspiciere se originē huiusce mor-
 bi, sed haud liberum esse quicquam eloqui, ex quo ac-
 cideret ut potentissimi regis contraheret offensam.
 Post quæ Achilles reges singulos adiit, uti interpo-
 sita iurisiurandi religione confirmarent, nequaquam
 se ob eam causam offendi. Hoc modo Calchas ubi cū
 Ætorum animos in se conciliauit, Apollinis iram pro-
 nuntiat. Eum nanque ob iniuriam sacerdotis infestū
 Græcis, pœnas ab exercitu expetere. Dein perquiren-
 te Achille mali remedium, restitutionē uirginis pro-
 nuntiat. Tum Agamemnon cōtestans quod mox acci-
 dit, concilio tacitus egressus, cunctos quos secū habuit
 in armis esse iubet. Id ubi Achilles animaduertit, cō-
 motus rei indignatione, simul pernitie defessi, exerci-
 tus anxius defunctorū corpora miserandū in modum
 confecta, undiq; in conuentu ante ora omniū proijci fe-
 cit. Quo spectaculo adeò commoti reges gentēsque
 omnes, uti aduersus Agamemnonē à cunctis pergere-
 tur duce atq; autore Achille, & si perstaret, suadere
 exitio uindicandum. Quæ ubi regi nuntiata sunt
 pertinaci animo ab amore captiue nullo modo se-
 iungi, apparatus experiri, nihil de sententia remittit

DICTYS CRETENSIS

tendum destinauerat. At postquã Troiani cognouerunt re conflagrationẽ corporũ assiduam, crebrasq; sepulchras animaduertentes. Doctiq; etiam reliquos incõmodo cladis eius debiles agere, conhortati inter se arma capiunt, ac propere cum manu auxiliari effusi, portis pergunt aduersum. Ac dein per campos exercitu bipartito, Troianis Hector, Sarpedon auxiliari bus duces facti. Tum nostri, uisis contrã hostibus, armati atque instructi pro negotio simplicis formæ aciem cõposuere, circa cornua diuisis ducibus. Dextrũ Achilles cum Antilocho, alterum Ajax Telamonius cum Diomede curabãt, Medios accepere Ajax Oileus & Idomeneus dux noster. Hoc modo exercitu utrinq; composito, pergunt obuiam. At ubi in manus uentũ est, cohortati suos quisque acie conflixere. Tũ uero aliquantulum tracto certamine plurimi utriusque partis cadunt, præcellentibus in ea pugna Barbarorum Hectore & Sarpedone: Græcorum Diomede cum Menelao. Dein nox communis amborum requies, diremit prelium. Igitur reducto exercitu corpora suorum cremata igni, sepeliunt. Quis perfectis Græci statuũt inter se Achillẽ, cuius in aduersis Græcorum casibus sollicitudo præcipua uidebatur, regem omnium confirmare. Sed Agamemnon anxius ne decus regium amitteret, in concilio uerba facit, sibi maxime cordi esse exercitus incolumitatem, neque ulterius differre quin Astinomẽ parẽti remitteretur, maxime

DE BEL. TROIANO LIB. II.

xime si restitutione eius instantem perniciem subter-
fugerent. Nec quicquam deprecari amplius modo in
locum eius Hippodamiam, quæ cum Achille dege-
ret, uicarium munus amissi honoris acciperet. Quæ
res quanquam atrox omnibus & indigna uideretur,
tamen cõnuente Achille, cui id præmium pro multis
atq; egregijs facinoribus fuerat, effectum habuit. Tã
tus amor erga exercitum curaq; animo egregij ado-
lescentis inceserat. Igitur aduersa cunctorum uolun-
tate, neque tamen quoquam palàm recusante, Agamẽ
non tanquam ab omnibus concessa res uideretur, li-
ctoribus uti Hippodamia ab Achille abstraheretur
imperat, hiq; breui iussa efficiunt. Interim Astyno-
men Græci per Diomedem atq; Vlysssem cū magna
copia uictimarum, ad phanũ Apollinis transmiserunt.
Dein perfecto sacrificio, uis mali leniri paulatim ui-
sa, neque amplius attentari corpora, & eorum qui an-
te fatigabantur tanquam sperato diuinitus leuamine,
relaxari. Ita breui per uniuersum exercitum salubri-
tas uigorq; solitus renouatus est. Mittitur etiam Phi-
loctete Lemnon, portio eius præde quam Græci per
Aiacem, atque Achillem aduectam, inter se uiritim
distribuerant. CAETERVM Achilles me-
mor iniuriæ supradictæ abstinendum publico conciz-
lio decreuerat, odio maxime Agamẽnonis. Abolitoq;
amore quem circa Græcos habuerat, scilicet quod eo-
rum patientia post tot bellorum uictorias, ac facta for

DICTYS CRETENSIS

tia Hippodamia concessum pro laboribus præmiū
per iniuriam abducta esset. Dein uenientes ad se du-
ces, aditu prohibere: neque cuiquam eorum ignosce-
re qui se aduersus Agamemnonis contumelias quum
defendere liceret, deseruissent. Intus igitur manēs, Pa-
troclum & Phœnicem hunc morum magistrum, alte-
rum obsequijs amicitiae charum, & aurigam Autume-
dontem secum retinebat.

PER IDEM tempus apud Troiam exercitus
sociorum, quiq; mercede conducti auxiliares copias
adduxerant, tempore frustrato seditione, odio an re-
cordatione suorum bellū non occipiebant. Quod ubi
animaduertit Hector, coactus necessitate, militibus
apud arma esse iubet, ac mox ubi signum daretur, se-
querentur sese. Igitur postquam tempus uisum est, &
omnes in armis nunciabantur, iubet egredi ipse dux
atque imperator militiæ.

REX POSTVLARE uidetur, eorum reges
qui socij atque amici Troiæ, quiq; ob mercedem auxi-
liares diuersis ex regionibus cōtracti Priamidarum
imperium sequebantur, edicere. Primus igitur por-
tis erumpit Pandarus Licaone genitus ex Lycia: De-
in Ippothus Pylei ex Larissa Pelasgidarū, Agamas
ex Tracia. Post quos Euphemus Trizenius Ciconijs
imperitans, Philemenes Paphlagonius patre Melio
gloriosus. Dius & Epistropus filij Numaganorū re-
gis, Sarpedon Antho genitus, rector Lytiorū. Ex Io-
le

DE BEL. TROIANO. LIB. II°

le Monathes, & Anphimachus Nomionis Decalanti filius. Menethles genitore Thelameneo. Meoneantus Hispoliti Lycius quē sibi Sarpedon, quod præter cæteros regionis eius consilio atque armis pollebat, participem bellicarum rerum asciuerat. Phorcis & Ascanius Phryges. Fronius Midionis ex Mysia. Pyregamus Pæonis. Ampius et Adrastus Meropo geniti ex Agrestina. Asirus Hirtacus. Dein alter Asirus Dimantho genitus, Hecubæ frater ex Phrygia. Hos omnes quos memorauimus secuti multi mortales inconditis moribus, ac dispari uocis sono, sine ullo ordine aut modo, prælia inire soliti. Quod ubi nostri animaduertere in campum progressi, more militiæ atque ordinant, magistro ac præceptore componendi Mnestheo Atheniensi. Ordinante autem eo gentes atque regiones singulas, seorsum manente Achille cum Mirmidonū exercitu. Is namque ob illatam ab Agamemnone iniuriam, & abductam Hippodamiam nihil animi remiserat, tamen maxime indignatus Achilles quod reliquis ducibus ad cœnam deductis, solus contemptui habitus intermitteretur. Cæterum ordinato exercitu, ac tum primū omnibus copijs aduersum se instructis hostibus, ubi neutra pars committere audet, paulisper in loco retentis militibus tanquam de industria utrinque receptui canitur. Ianque Græci regressi ad naues, arma deponere, ac singuli per loca solita corpus cibo curare occeperant, quū Achilles ultū ire cupiens inuis

DICTYS CRETENSIS

rias, ignaros cōsiliij sui nostros, & ob id otiose agētes
clām inuadere tentat. At ubi Vlysses à custodibus, qui
eruptionē eius præsenserant rē cōperit, propere duces
circuncursans cum magna uoce monet, atque hortatur
uti armis arreptis tuererentur sese. Dein cōsiliū, in-
ceptumq; Achillis, singulis aperit. Quo cōgnito cla-
mor ingens oritur, festinantibus ad arma cunctis, ac se-
orsum singulis sibi consulentibus. Ita Achilles præuer-
so de se nuntio ubi in armis omnes sunt, neque conata
procedere queunt, intentato negotio ad tentoria regre-
ditur. Ac mox duces nostri rati repentino suorum cla-
more moueri Ilienses, & ob id noui quid negocij ince-
pturos, augendæ custodiæ causa mittunt duos Aiaces,
Diomedem atq; Vlyssēm. Hiq; inter se regionem qua
hostibus aditus erat, dispartunt. Quæ res non frustra
eos habuit. Namque apud Troiam Hector causam tu-
multus corū cupidus persciscere filiū Eumedis Dolo-
nē multis præmijs promissis q; illectū, uti ad postremū
exploratū res Græcorū egrederetur, emittit. Isq; nō
longe à nauibus auidus ignota cognoscendi, dum cupit
suscepti negocij fidem complere, in manus Diomedis
qui eum locum cum Vlysse custodiebat, deuenit. Ac
mox ab his comprehensus refert cuncta, atque occidi-
tur. Dein diebus aliquo in ocio tritis, productio utri-
usque exercitus preparatur. Diuisoq; campo inter se,
qui medius inter Troiam & naues interiacet, ubi tem-
pus bellandi uidebatur, magna cura uniuersus miles
instructus

instructus armis utrinque procedere. Deinde signo
 dato, densatis frontibus, conflixere acies compositæ.
 Græcis ac singulis per distributionem imperia ducū
 exequentibus. Cōtrā sine modo atq; ordine Barbaris
 ruentibus. Cæterum in ea pugna interficiuntur multi
 mortales utriusque partis, quum neque instantibus ce-
 deretur, & exemplo strenuissimi cuiusque qui iuxta
 steterat, equiparare gloriam festinarēt. Interim vul-
 nerati grauius ex ducibus, bello decedere coacti sunt:
 Barbarorum Aeneas, Sarpedon, Glaucus, Helenus,
 Euphorbius, Polidamus: nostrorum Vlysses, Merio-
 nes, Eumulus. Cæterum Menelaus forte conspiciatus
 Alexandrum magno impetu irruit, quem euitans nec
 diutius sustinere ausus, Alexander fugā capit. At ubi
 procul adnimauertit Hector concurrans cum Deis-
 phebo comprehendere fratrem, eumq; uerbis maledi-
 ctis q; acrioribus insecuti, ad postremū cogūt uti pro-
 gressus in medias acies eundem Menelaum conquie-
 scentibus cæteris, solitario certamine lacefferet. Igi-
 tur producto ad bellandum Alexandro, progressoq;
 ante aciem, quod signum lacefferentis uidebatur. Post-
 quam procul animaduertit hunc Menelaus, demū oc-
 casionē inuadendi inimicissimi sibi maxime oblatam,
 etiam iamq; ratus, confidens omnium iniuriarū pœnas
 sui sanguine eius, omnibus animis aduersum pergit.
 Sed ubi eos contrā tendere paratos armis atq; animis
 uterq; exercitus animaduertit, cūcti signo dato, rece-

DICTYS CRETENSIS

dūt. Iāq; uterq; pleno gradu aduersum incedēs intrā
iactū teli peruenerāt, quū Alexāder præuenire cupi
ens, simulq; ratus primo iaculi euentu locū vulneri in
uenturū, præmittit hastā, eaq; illisa clypeo facile incus
sa est. Dein Menelaus magno impetu iaculatur, haud
sanè casu dissimili. Nanq; parato iam ad cauendum,
ictumq; declinante hoste, telū humi figitur. At ubi no
uis iaculis manus utriusq; redarmatæ sunt, pergunt
contrā. Tū demū Alexander ictus fœmur, cadit. Ao
ne mox hosti ultionem cum summa gloria concederet
pessimo exemplo intercessum est. Nam quum ad inter
ficiendum eum educto gladio irrueret Menelaus ex
occulto sagitta Pandari vulneratus, in ipso impetu
repressus est. Igitur à nostris clamore orto, simulq;
cum ira indignantibus, quod duobus aduersum se seor
sum, quorum maxime gratia conflatum esset bellum,
decernentibus, repente à Troianis pessimo more in
tercederetur. Rursus globus Barbarorum ingruens,
Alexandrum è medio rapit. Interim in ea permixtio
ne animorum dum nostri hæsitant, Pandarus procul
astans, multos Græcorū sagittis cōfigit. Neq; prius fē
nis factus quàm Diomedes atrocitate rei motus, pro
gressusq; cominus telo hostem prosterneret. Hoc mo
do Pandarus certaminis fœdere uiolato, atq; interem
ptis multis ad postremū pœnas sceleratissimæ militiæ
luit. Cæterum corpus eius liberatum ex acie, Priami
de igni cremant, reliquiasq; sotij sibi traditas Lytij in
soluma

DE BEL. TROIANO LIB. II.

solum patrium pertulere. Interim uterq; exercitus signo dato manus conserunt, pugnantescq; ui summa atque ancipiti fortuna, bellum ad occasum solis producunt. Sed ubi nox aduentabat, utrinq; reges subducta haud longe acie, custodibus idoneis exercitus communiere. Ita per aliquot dies tempus bellandi opperientes, militem frequentē apud arma frustra habuere.

Namq; ubi hyems aduentare, & imbribus crebris compleri coepere campi, Barbari intra muros abeūt.

At nostri nullo palam hoste ad naues digressi, munia hyemis disponunt, mox bipartito campo qui reliquus nō pugnae opportunus erat, utraq; pars aratui insistere. Dein serere frumenta, aliaq; quae tempus anni patiebatur.

INTERIM Ajax Telamonius instructo milite quem secum adduxerat, habens etiam nonnullos de exercitu Achillis, ingressus Phrygiae regionem, multas hostiliter vastat & capit ciuitates, ac post paucos dies praeda auctus ad exercitum uictor redijt. Iisdem ferē diebus Barbari nostris per conditionem hyemis quietis, ac nihil hostile suspicantibus, parauere eruptionem. Quis Hector dux atq; audendi autor factus. Is nanq; omnes copias instructas armis cū luce simul porta educit, ac protinus cursu pleno ad naues tendere omnes atq; inuadere hostes iubet. At Graij infrequētes, tū incuriosi ab armis, turbati simul et à fugientibus, quos primū hostis incesserat, quo minus arma caperent impediti, tum caesi multi mortales;

DICTYS CRETENSIS

iamq; fufis qui in medio fuerant, Hector ad naues pro-
 gressus ignem in proras iacere, ac ſæuire incendijs cœ-
 perat, nullo noſtrorū auſo reſiſtere. Qui territi atq;
 improuiſi tumultu exanguēs, genibus Achillis pro-
 uoluti auxilium reuuentis, tamē obuoluebantur. Ita
 repente mutatio animorū noſtros atq; hoſtes inceſſe-
 rat. Interea Ajax Telamoniū adueniens, cognito
 apud naues Hectore, magna armorum ſpecie ibidem
 apparuit. Deinde moleſtia urgēs hoſtem, multo ſudo-
 re ad poſtremum à nauibus extra uallum detrudit.

Tum iam cedentibus acrior inſiſtens, Hectorem qui
 aduerſum eum promptius ſteterat, iētum immani ſaxo,
 ac mox conſternatum eiicit. Sed eum concurren-
 tes undique plurimi multitudine ſua tectum, bello at-
 que Aiace manibus eripiunt, ſeminecemq; intra mu-
 ros ferunt, male proſpera eruptione aduerſus hoſtes
 uſum. Cæterum Ajax ſæuior ob ereptam è manibus
 gloriam, ſumptis iam Diomede, & cum Idomeneo,
 Aiace altero, territos diſperſosq; hoſtes ſequi, ac fugi-
 entes nunc telo eminus proſternere, modo apprehen-
 ſos obterere armis, proſus nullo qui in ea parte fu-
 erat, intacto. Inter quæ tam trepida Glaucus, Hop-
 lomus, Sarpedon atq; Steropus ad morandū hoſtem
 pauliſper auſi reſiſtere, mox uulneribus grauati, locū
 amiſere. Quis uerſis in fugam Barbari nullam ſpem
 reliquam ſalutis rati, ſine rectoribus, nec uſquam cer-
 to ordine palantes, effuſiq; ruere ad portas. Eoq; ar-

cto ac

cto ac properantium multitudine impedito ingressu, quum super aliū alius ruinæ modo præcipitarentur, superuenit cum supradietis ducibus Ajax. Tum magna uis Barbarorum trepida impeditaq; inter se, cæsa extinctaq;. In quibus filiorum Priami Antiphus et Polites. Ac modo Nestor, atque Euphemus, Troeus dux egregius Ciconum. Ita Troiani pauloante uictores, ubi aduentu Aiæcis fortuna belli mutata est, uersis ducibus pœnas luere militiæ inconsultæ. At postquam aduentante uespera signū nostris receptū datū est, uictores, lætiq; ad naues regressi sunt. Mox ad Agamemnonem cœnatum deducuntur. Ibi Ajax collaudatus à rege donis egregijs honoratur. Neque reliqui duces facta, gesta q; uiri silentio remittunt.

Quippe singuli extollentes uirtutem, memorant fortia facta, euersas ab eo tot Phrygiæ ciuitates, abductasq; prædas. Et ad postremum in ipsis nauibus aduersum Hectoreū egregiam pugnam, liberatasq; igni classes. Neque cuiquam dubium, quin ea tempestate tot egregijs, ac pulcherrimis eius facinoribus spes omnes, atque opes militiæ in tali uiro sisterentur. Cæterum proras nauium duarū, quibus illatus ignis eam partem tantummodo cōsumpserat, Epeus breui restituit. Tumq; Græci rati post malam pugnam Troianos ulterius nihil hostile ausuros, quieti ac sine terrore degere.

PER IDEM tempus Rhœsus de Eroneo genitus, haud alienus à Priami amicitia, pa-

DICTYS CRETENSIS

Et a mercede cum magnis thracum copijs aduentabat. Is incidēte iam uespere paulisper moratus apud Oeninsulam, quæ ante positam ciuitatem continenti eius adiungitur. Secundā circiter uigiliam ingressus Troianos campos, explicitisq; tentorijs ibidem opperiebatur. Quod ubi Diomedes, atq; Vlysses, uigilias in ea parte curantes procul animaduertere, rati Troianos à Priamo exploratum missos, arreptis armis, mox presso gradu circunspicientes omnia, pergunt ad eū locum. Tum fatigatis ex itinere custodibus, & ob id somno pressis, ijq; & interius progressi, in ipsis tentorijs regem interficiunt. Deim nihil ultra audendum rati, currum eius & cum egregijs insignibus equos ad naues ducunt. Ita reliquum noctis in suis quisq; tabernaculis requiescentes transigunt. At lucis principio reliquot duces conueniunt, eos facinus ausum explicitumq; docent. Ac mox rati Barbaros incensos cede regis affore, iubent omnes frequentes apud arma agere, oppeririq; hostem. Neq; multo post Thraces uiri expergefatti è somno, regem interemptum scæda ac miseranda facie intra tentoria animaduertere, & uestigia abducti currus manifesta sunt. Raptim ac sine ullis ordinibus, ut quenq; sors conglobauerat, ad naues euolant. Quibus procul uisis nostri conferunt inter se, atq; imperia seruantes eunt obuiam. Sed Aiaces duo aliquantū in aciem progressi, primos Thracum inuadunt atq; opprimunt. Deim reliqui duces ut quisq;

DE BEL. TROIANO LIB. II.

quisq; locum cœperat, cedere singulos, & ubi conferti steterant, bini aut amplius congregati, impetu suo dissoluere. Ac mox dispersos palātesq; interficere, prorsus uti nullus reliquus cædis fieret. Ac statim Graij extinctis qui aduersum ierant, signo dato ad tentoria eorum pergunt. Ac illi qui custodes castris relictis soli supersuerant, uisis contra hostibus, terrore ipso miserandum in modū effœminati, omnibus omiſſis ad mœnia confugiunt. Tum undiq; uersus nostri ingruentes, arma, equos, regias opes, & ad postremum uti quidq; fors dederat, præripiunt. Hoc modo uictores Graij deletis cum imperatore Thracibus onusti præda ac uictoria, ad naucs digrediuntur. Quum interim Troiani ex muris respectantes, neq; quicquam pro socijs ausi intra mœnia tamen trepidabant. Igitur Barbari tot iam aduersis rebus fracti, legatos inducias postulantes, ad Græcos mittunt. Ac mox nostris conditionem approbantibus, interposito sacrificio fidem pacti firmare.

EODEM FERÈ tempore Chryses quem sacerdotem Smynthij Appollinis supra memorauimus, ad exercitum uenit, actum gratias super his quæ in se recepta filia à nostris benigne gesta erant. Ob hæc q; tam magnifica, simul & quod Astinomen honorifice habitam cognouerat, reductam secum Agamemnoni tradit. Neq; multo post Phyloteta cum his qui partem prædæ ad eum portauerant, Lemnū regreditur inualidus, etiam tum neq; satis fir

DICTYS CRETENSIS

mo gressu. INTEREA concilium Græcis agentibus, Ajax Telamonius in medium progressus, docet oportere mitti ad Achillem precatores, qui eū imperatorū uerbis atq; exercitus peterent ut remitteret iras, ac repeteret solitam cum suis gratiam. Minime quippe aspernandum talem uirum: nunc uel maxime quum secundis rebus Græci, uel paulo ante uictores non ob utilitatem sed honoris merito, gratiam eius peterent. Inter quæ deprecari etiam Agamemnonem dare operam, simulq; uoluntatem agendo negotio adhiberet. Namq; tali tempore in commune ab omnibus consulendum, præsertim procul à domo, locis alienis atq; hostilibus. Neque enim inter tam graui bella undique uersus inimicis regionibus, quàm concordia tutos fore. At ubi finem loquendi fecit, cuncti duces collaudauere consiliū uiri, simulq; prædicantes ad cælum tollere, scilicet quod cum uirtute corporis, tum ingenio uniuersos anteiret. Post quæ Agamemnon docere, se & ante ad reconciliandum Achillem multos misisse, & nūc nihil aliud cordi esse. Ac mox ipsum Vlysssem atq; Aiace m orare, susciperent negotium, atq; ad eum nomine omniū irent, maxime quod Ajax cognatione fretus, impetraturus ueniā facilius credebatur. Igitur his operā suam pollicentibus, iturum se unā, Diomedes sponte ait. His actis Agamemnon asferre hostiam lictores iubet. Ac mox sublatam super terram, quū eam duo quibus imperatum erat, suspensam

suspensam tenerent, gladium uagina educit, eoq; bifariam excisam hostiam in conspectu uti diuiserat, collocare. Dein ferrū sanguine oblitum manu retinens, inter utranque sac. i partem medius uadit. Interim Patroclus cognito quod parabatur, in concilium superuenit. At rex, sicut supra diximus, transgressus, ad postremum iurat inuiolatam à se in eum diem mansisse Hippodamiam. Neq; cupiditate ulla, aut desiderio læsum, sed ira qua plurima mala conficiuntur, eoz usq; processisse, His addit cupere se præterea, si etiã ipsi uideretur, filiarū quæ, cordi ei esset in matrimonium dare, decimãq; regni omnis, ac talēta quinquaginta doti adiungit. Quæ ubi accepere qui in concilio erant, admirari magnificentiam regis, maximeq; Patroclus. Qui cum oblatione tantarū opum, tum præcipue lætus quod intacta Hippodomia affirmaretur, ad Achillē uenit, eiq; uniuersa gesta actaq; refert. Dein ubi rex ea quæ audierat uolutare animo ac deliberare secum ipse occæpit, superuenit cum supradictis Ajax. Tum ingressos eos ac benigne saluatos, sedere hortatur, iuxtaq; se Aiace. Qui tempus loquendi nactus familiariter, & ob id liberius incusare atque increpare, quod in magnis discriminibus suorū nihil iracundiæ remiserit, potueritq; cladem exercitus perpeti, quum multi eum amici, plurimi etiam affinium obuoluti genibus, precarentur. Post quem Vlysses illa quidem Deorū esse ait. Eorū autem quæ

DICTYS CRETENSIS

in concilio acta essent, ordine exposito: quæ etiã Agamemnon pollicitus, quæq; iurasset, ad postremũ oratione preces omnium, neue oblatas nuptias aspernaretur. Moxq; eorum omnium, quæ unã offerebantur, enumerationem facit. Tum Achilles longam orationem exorsus, primum omnium acta gesta q; sua exponere. Ac dein admonere quãtas erũnas pro utilitate pertulerit, quas ciuitates aggressus ceperit. Cunctis interim quiescentibus, ipse anxius, ac dies noctesq; bello intentus, & quum nec militibus suis, neque sibi ipse parceret, apportatas nihilominus prædas in cõmune solitum redigere. Pro quis solum omnium selectum qui tam insigni iniuria dehonestaretur, solũ ita contemptum à quo Hippodamia tot laborum præcium per dedecus abstraheretur. Neq; in ea culpa solum esse Agamemnonem, sed maxime cæteros Græcos, qui immemores beneficiorum contumeliam suam silentio præterierint. Postquam finem loquendi fecit, Diomedes ait præterita omittenda sunt, neque oportet prudentem meminisse transactorum, quando ea & si maxime cupias, nequeas reuocare. Interea Phoenix & cum eo Patroclus circumstantes, genas atque omnem uultum iuuenis, manusq; ad osculari, contingere genua, rediret in gratiam, atq; animos remitteret, cum propter præsentem qui eum oratũ uenissent, tum præcipue ob bene meritum de se exercitum reliquum. Igitur Achilles præsentia talium uirorũ, precibus

DE BEL. TROIANO LIB. II.

cibus etiam familiarium, ac recordatione innoxij exercitus tandem flexus, ad postremum facturum se quæ uellent respondit. Et hortatu Aiacis tum primū post malam iracundiam Græcis mixtus, consilium ingreditur, atq; ab Agamemnone regio more salutatur. Interea reliquis ducibus fauorem attollentibus, gaudio lætitiæq; completa cuncta sunt. Igitur Agamemnon manum Achillis retentans, cum eo & reliquos duces cenatum deducit. Ac paulo post quum læti inter se inuitarent, rex Patroclum quæsiuit ut Hippodamiam cum ornamentis quæ dederat, ad tentoria Achillis deduceret, isq; libens mandata efficit. Cæterum per id tempus hyemis sæpe Græci atq; Troiani singuli, plus rē sue, ut sors euenerat, inter se sine ullo metu in luco Thymbraei Apollinis miscebantur.

SECUNDI LIBRI FINIS.

ARGUMENTVM TERTII

LIBRI.

PER hyemem Græci exercentur. Ciuitates ferè totius Asiæ à Priamo deficiunt. Achilles amore Polyxenæ incenditur. Dein committitur prælium, plurimi cadunt. Achilles uulneratur, à Patroclo interficitur Sarpedon. Inde Patroclus perimitur. Achilles luctus ex morte Patrocli. Idomeneus

DICTYS CRETENSIS

percutitur. Hectorem prodeuntem obuiam Pantefis
leæ securum, inter locorum angustias ex insidijs crude
liter Achilles necat, raptariq; per campum iussit. Ce
lebrantur certamina à Græcis. Priamus cum Andro
macha & Polyxena ad Achillem pro redemptione
Hectoris deuenit, ibiq; cibũ capit, multa ultro citroq;
dicta. Inde Achilles Polyxenam oblatam cum patre
remisit. Deniq; Priamus recepto Hectoris cadauere,
ascensoq; currũ, cum suis ad Troiam regreditur.

DICTYS

CRETENSIS DE BEL
LO TROIANO LI
BER TERTIVS.

INTERIM per totam hyemẽ
dilato conditionibus in tempus bello,
Græci cuncta quæ in tali ocio mi
litia poscebat, intenti animo summis
studijs festinabant. Nanq; pro ual
lo multitudo uniuersa uarijs bellandi generibus per
duces populosq; instructa, & ob id more optimo di
uisis ad officia sua quibusq;, hinc iaculis hastarum in
star fabricatis, neque pondere aut mensura inferiori
bus. Et quibus ea non erant præustis sudibus, illinc
alij

DE BEL. TROIANO LIB. III.

alii sagittis certantes inter se inuicem, ad multū diem exercere. Alii saxis utebantur. Sed inter sagittarios maxime anteibant Vlysses, Teucer, Meriones, et Menelaus. Neq; dubium quin inter hos iam præcelleret Philoctetes. Quippe Herculis sagittarū dominus, & destinata ferendi arte mirabilis. At Troiani cum auxiliariis lassiores militia, neque circa exercitum solliciti, secordius agitare. Ac sæpe sine ullo insidiarū metu, hi aut illi multis immolationibus Tymbræo Apollini supplicabant. Hisdem ferè diebus nuntius apportatur, uniuersas propè Asiæ ciuitates descuuisse à Priamo, atq; eius amicitiam execrari. Namque facinoris exemplo suspectis iam per uniuersos populos, gentesq; circa hospitium, omnibus rebus, simulq; omnibus prælijs Græcos uictores cognitum, & euersio multarum in ea regione ciuitatū in animis hæserat. Ad postremum graue odium filiorum, regniq; eius inceserat.

AT APVD Troiam forte quadam die Hecuba supplicante Apollini, Achilles uolens uisere ceremoniarū morem, cū paucis comitibus superuenit. Erant præterea cū Hecuba matronæ plurimæ, cōiuges principalium filiorū eius, partim honorem atq; obsequium reginæ tribuentes, reliquæ tali obtentu pro se quæq; rogaturæ, supplicaturæq;. Etiā Hecubæ filia innuptæ Polyxena & Cassandra, Mineruæ atque Apollinis antistes, nouo ac barbaro redimita ornatu, effusis hinc atq; inde crinibus precabatur, suggerente ei Po-

DICTYS CRETENSIS

Lyxena apparatus sacri eius. At tum forte Achilles uersis in Polyxenā oculis pulchritudine uirginis capitur. Auctoq; in horas desiderio ubi animus non lenitur, ad naues discedit, Sed ubi dies pauci fluxerunt, & amor magis ingrauescit, accito Autumedontē aperit ardorem animi, ad postremum petit uti ad Hectorem uirginis causa iret. Hector uero daturum se in matrimonium mandat, si sibi uniuersum exercitū proderet. Dein Achilles soluturum se omne bellum Polyxena tradita, pollicetur. Tum Hector aut proditionem ab eo cōfirmandam, aut filios Plisthenis, atq; Aiaces interficiendos, alioquin nihil de tali negotio se ausurum. Ea ubi Achilles accepit, ira concitus exclamat se eum quum primum tempus bellandi foret, primo praelio interempturum. Dein animi iactatione sauius, huc atq; illuc oberrans, interdum tamen quatenus præsenti negotio utendum esset, consultare. At ubi Autumedon iactare animo, atq; in dies magis magisq; aestuare desiderio, ac pernoctare extra tentoria animaduertit, ueritus ne quid aduersum se, aut in suprascriptos reges moliretur, Patroclo atq; Aiaci rem cunctam aperit. Hiq; dissimulato quod audierant, cum rege commorantur. Ac forte quodam tempore recordatus sui, conuocatis Agamemnone & Menelao negotium ut gestum erat, desideriumq; animi aperit. A quis omnibus ut bono animo ageret, respondetur, breui quidem dominum eum fore eius, quam deprecando non impetrauerit.

DE BEL. TROIANO LIB. III.

trauerit, Quæ res eò fidem habere uidebatur, quoni-
am iam summa rerum Troianarum prope occasum
erat. Omnes namq; Asiæ ciuitates execratæ amicitia
Priamidarum, ultro nobis auxilium societatemq; bel-
li offerebant. Quis à ducibus nostris benigne respon-
debatur, satis sibi esse præsentium copiarum, neq; aus-
xiliorum egere, Amicitiam sanè quam offerrent ul-
tro suscipere, uoluntatemq; eorum fore gratam omnia
bus. Scilicet quia fluxa fides & animi parum specta-
ti, neq; tam subita mutatio sine dolo credebatur. Iam
que exactis hybernis mēsis uer cœperat, quū Grai
edicto prius uti omnis miles in armis esset, mox signo
belli edito exercitū per campos productū, ordinant.
Neq; à Troianis segnus agebatur. Igitur ubi utrin-
que acies instructæ aduersum processere, atque intra
teli iactum uentum est, cohortari suos quisque manus
conserunt, in medio locatis equitibus, & ob id primis
congressis. Tumq; primum reges nostri atq; hostiū,
ascensis curribus bellū ineunt, ascito sibi quisque auri-
ga ad regendos equos. Sed primus omnium Diome-
des inuectus Rhæsi equis Pichecnum regem Ciconū
hasta fronte ictum, interficit. Deim cæteros quos ob
uirtutem rex secum stipatores habuerat conglobatos
interse atq; ausos resistere, partim telo eminus fundit,
alios curru per medios concito humi obterit. Deim
Idomeneus adhibito equis Merione, Agamanta,
Thracum regem curru deijcit, ruentiq; telo occurrit,

DICTYS CRETENSIS

atque ita interficit. Sed ubi Hector situs in parte alia,
 medios suorum fundi accepit, dispositis satis strenuis
 ubi pugnabat, accurrit auxilio laborantibus, Glauciam
 & Deiphebum & Polidamanta secum habens. Nec
 dubium quin deleta à prædictis regibus ea pars hosti-
 um foret, ni aduentu suo Hector nostros ulterius pro-
 gredi, & fugere suos cohibuisset. Ita Græci prohibiti
 cæde reliquorum, represso gradu aduersum eos qui su-
 persuerant cõstitere. Ac mox cognito per uniuersum
 exercitum prælio in ea parte, reliqui duces confirma-
 ti, ubi quisque pugnauerat, undique eo confluunt. Den-
 satur utrinque acies, & prælium renouatum est. Igitur
 Hector ubi plurimos suorum adesse, & satis tutum se
 intelligit, tollit animos. Dein clamore magno sin-
 gulos suorum nomine appellans, confidentius in ho-
 stem pugnare hortatur, ac progressus intra aciem, Di-
 orem & Polyxenum, aliosq; satis impigre pugnan-
 tes uulnerat. At ubi Achilles eum ita in hostem prom-
 ptum animaduertit, simul subuenire his quos aduersus
 eum bellabat cupiens, & memor paulo ante repulse
 in Polyxena, contra tedit. Progressusq; in medio Phi-
 lemonem Paphlagonum regem impedimento sibi opposi-
 tum cominus fundit, non alienum sanguinis Priamida-
 rum. Perhibebatur quippe hic etiam ex his qui affi-
 nes Agenoris originem propriam memoria repete-
 bant. A quo etiam Amalixonem genitam, postquam
 adoleuerat, deductam in matrimonium Dardani. Cæ-
 terum

DE BEL. TROIANO LIB. III.

terum Hector postquam ad se agmine infesto tendi uideret, causam odij recordatus est non ulterius impetum uiri experiri ausus, ex acie subterfugit. Eumq; Achilles insecutus quantum acies hostium patiebatur, ad postremum iaculatus, aurigam eius interficit. Postquam Hector per aliam partem relicto curru aufugera.

Dein ereptum sibi e manibus inimicissimum omnium dolens, rursus uehementius saeuire, extractoq; ex corpore aurigae telo, fundere obuios, ac prostratos quum alios inuaderet de super proculcans, subterere. Interque tam trepida cunctis fugientibus, Helenus questitum ex occulto locum uulneri ubi nactus est, manu Achillis procul atq; improuisus sagitta transfigit. Ita uir egregius, cuius aduentu territus, fugatusq; H. Ho. multiq; mortales cum ducibus extincti laniatiq; ex occulto uulneratus, eo die finem bellandi fecit. Interim Agamemnon & cum eo Aiaces duo, inter caeteram stragem ignotorum, nacti plurimos filiorum Priami interficiunt. Agamemnon, Arfacum cum Deiopete, Archemachum, Laudacum, & Philenorem. Ajax Oilei & Telamonius Mulium, Astimenen, Doriclum, Hippodamanta. At in alia belli parte Patroclus & Lytius Sarpedon locati in cornibus, nullis propinquorum presentibus, signo inter se dato solitarij certaminis, extra aciem processere. Moxq; telis aduersum iactis, ubi uterq; intactus est, curru desiliunt, atq; arreptis gladijs pergunt obuiam. Iamq; crebris aduersum se

DICTYS CRETENSIS

ictibus congressi, neque uulneratus quisquam, multum diei consumpserant. Tum Patroclus amplius audendum ratus, colligit in arma sese, & cautiùs contactus ingressusq; hostem complectitur, manu dextra poplite succidens. Quo uulnere debilitatum, atq; exectis neruis inualidũ propulsat corpore, ruentẽq; interficit. Quod ubi animaduertere Troiani qui iuxta steterant, gemitu magno clamorem tollunt. Relictisq; ordinibus signo dato, arma in Patroclum conuertunt, scilicet Sarpedonis interitum publicam cladem rati. At Patroclus præuiso hostium agmine, telum positũ humi propere rapit, compositusq; in armis audentiùs resistit. Tum ingruentem Deiphebum hasta cominus tibiam ferit, atque excedere ex acie cogit, interfecto prius Corgatione fratre eius. Neque multo post aduentu Aiadis fusi reliqui. Quum interim Hector edoctus quæ acciderant superuenit, ac mox conuersam suorum aciem pro tempore restituit, increpatis ducibus, ac plerisq; ex fuga reductis. Ita præsentia eius animi tolluntur, & prælium incenditur. Tum uero inclytis ex utraq; parte ducibus, confirmatoq; exercitu confligunt acies, nunc hinc nunc inde cedentibus instantes, & ubi acies nutauerat, præsidijs accurrentibus. Interea utriusq; exercitus cadunt plurimi, neque fortuna belli mutatur. Sed postquam miles bello intentus per multum diem, magis magisq; fatigatur, & diei uesper erat, utrisq; cupientibus, pugna decessum

DE BEL. TROIANO LIB. III.

decessum est. Tum apud Troiam circa Sarpedonis cadauer cunctis deslentibus, ac præcipue fœminis luctu atque gemitu omnia completa sunt. Quis non alij casus acerbissimi ne interitus quidẽ Priamidarũ præ desiderio eius cordi infederat, tantũ in eo viro præsidium, & interfecto spes ablata credebatur. At Græci in castra regressi primum omnium Achillem reuisunt, eumq; de vulnere percunctati, ubi sine dolore agere uident, læti ad postremum narrare occipiunt Patrocli fortia facta. Dein reliquos qui vulnerati erant per ordinem circumeunt, ita inspectis omnibus ad tentoria sua quisque digreditur. Interim Achilles regressum Patroclum extollere laudibus. Dein monere uti reliquo quoq; bello memor rerum quas gesserat, hostibus uehementius ingrucet. Hoc modo nox consumitur. At lucis principio corpora suorum quisque collecta, igni cremant, dein sepeliunt. Sed postquam dies aliquot triti, & vulnerati conualuerant, arma expedire & producere militem placet. Sed Barbari more pessimo, neque quicquam compositum, nihilq; aliud quam turbata atq; insidiosa cupientes, clam atq; ante tempus egressi, prælium præuerture. Tumq; effusi ruinæ modo, clamorem inconditum, simulq; tela in hostes conijciunt semiermes etiam tum atq; incompositos. Cæsi ita nostrorũ multũ, in quis Archesilaus, Boetius, & Schedius, Cryseorum uterq; duces optimi. Cæterum vulnerata pars maxima. Meges etiam

DICTYS CRETENSIS

¶ Agapenor Arcadiæ. Inter quæ tam fœda, tantâque indignatione rerum Patroclus fortunam belli uincere aggressus. Dũ hortatur suos atque instat hostibus promptior quàm bellandi mos est, telo Euphorbij ictus ruit. Statimq; Hector aduolans eũ opprimit, ac desuper uulneribus multis confodit, moxq; nititur abstrahere prælio, scilicet insolentia gentis suæ illudere cupiens, per uniuersa genera dehonestamenti.

Quod ubi Aiaci cognitum est, relicto ubi pugnabat propere accurrit, iamq; eripere cadauer occipientem proturbat hasta. Interim Euphorbius à Menelao & Aiace altero, summo studio circumuentus, scilicet auctor interempti ducis, morte pœnas luit. Dein occipiente uespera prælium dirimitur, male & cum dedecore plurimis nostrorum interfectis. Sed postquam utrinque reductæ acies, & iam in tuto miles noster erat.

Cuncti régés ad Achillem conueniunt, deformatũ iam lachrymis, atq; omni supplicio lamentandi. Qui modo prostratus humi, nunc cadaueri superiacens, adeo reliquorum animos pertenta uerat, ut Ajax qui solandi causa astiterat, nihil luctui remitteret. Patrocli uero mors non tantum gemitũ illum cunctis incusserat, sed præcipue recordatio uulnerum per loca corporis pudibunda. Quod exemplum pessimũ per mortales, tum primum proditum est, nunquam antea Græcis solitum. Igitur reges multis precibus atque omni consolationis modo tandem Achillem flexũ, humi erigunt.

Dein

DE BEL. TROIANO LIB. III.

Dein Patrocli corpus elotum, mox ueste circumtegitur, maxime ob tegenda uulnera quæ multis modis impressa, haud sine magno gemitu cernebantur. His actis Achilles monet uti custodes uigilias agerent, curarentq; ne hostes detentis circa funus nostris, more solito irruerent. Ita per distributionē officia quisque procurantes, igni plurimo in armis pernoctant. At lucis principio placet uti ex omni ducū numero quinque in montem Idam uaderent syluam cæsum, quo Patroclus cremaretur. Decretum quippe ab omnibus erat, ut funus eius publice curaretur. Iere igitur Ialamenus, Ascalaphus, Epios, & cum Merione Ajax alter. Moxq; Vlysses & Diomedes, busto locum dimittiuntur, quinque hastarum longitudine, totidemq; intransuersum. Aducta deinde ligni copia bustum extruitur, impositumq; desuper cadauer igni supposito cremant, exornatū iam decore omni preciosæ uestis. Id namque Hippodamia & Diomedea curauerant, quarum Diomedea nimium iuueni & omni affectu dilecta erat. Cæterum paucis post diebus, relictis ex labore uigiliarum ducibus, cum luce simul exercitus in campum productus, per totum diem in armis agit, opperens Barbarorum occursum. Qui muris despectantes, postquam nostros paratos ad prælium uident, eodie certamen distulere. Ita occasu solis Greci ad naues regressi. At uix principio diei Troiani rati etiam tunc incompositos Grecos, armati portis euolant

DICTYS CRETENSIS

temere & cum audacia, ut antea soliti, instantesq; circa uallum certatim tela iaciunt crebra magis quam cū effectu, nostris tantum ad euitandos ictus compositis. Igitur ubi ad multum diem Barbari intenti iaculis fessi, nec ita uehementes animaduertunt, ex parte una nostri erumpunt, incursantesq; sinistrum latus, fundunt fugantq;. Neque multo post ex alio latere abnuentibus iam Barbaris, ac sine ulla difficultate uersis. Ita plurimi Barbarorum ubi uertere terga, sæde euicti in bello, & ab insequentibus proculcati, ad postremū dispercunt. In quis Asius Hirtaco genitus, & cum Hippoireo Phileus, Hiralis Asius Sesto regnantes. Eodem die uiui à Diomede capiuntur duodecim, ab Aiaæe quadraginta. Capti etiam Pysus & Euander, Priamida. In ea pugna Græcorū Ceneus interfectus rex Scythis. Vulneratus etiā Idomeneus dux noster. Cæterum ubi Troiani muros ingressi clausere portas, & finis standi factus est, nostri spoliata armis hostilia cadauera, apportatāque in flumen præcipitant, memores paulo ante in Patroclum insolentiæ Barbarorum. Deinde captiuos omnes uti quenq; cœperant in ordine Achilli offerunt. Isq; uino multo sopita iam fauilla, reliquias in urnam collegerat. Decretum quippe animo gerebat, secum in patrium solum uti abiret, uel si fortuna in e casum mutaret, una atque eadem sepultura cum charissimo sibi omnium contegi. Itaque eos qui oblati erant deduci ad bustum, unā etiam cum Priami

ami

ami filijs, ibidémque seorsum aliquantum à fauilla iugulari iubet, scilicet inferias Patrocli manibus. Ac mox regulos dilaniandos canibus obijcit, confirmátque se non prius desinere pernoctando humi, quàm autorem tanti luctus sui sanguine uindicasset.

NEC MVLTÍ transacti sunt dies quum repente nunciatur Hectorem obuiam Panthesileæ cum paucis profectum. Quæ regina Amazonum, incertum precio an bellandi cupidine auxiliatum Priamo, aduentauerat. Gens bellatrix, & ob id à finitimis indomita specie armorum inclyta per mortales. Igitur Achilles paucis fidis adiunctis secum insidiatũ prope perguit, atque hostem securum iam sui præuortit. Tum ingredi iam flumen occipientem, circumuenit, ita eum & omnes qui comites regulo, dolos huiuscemodi ignouerant, ex improviso interficit.

At quendam filiorum Priami comprehensum, mox excisis manibus ad ciuitatem remittit, nunciatum quæ gesta erant. Ipse cum cæde inimicissimi, tum memoria doloris ferox, spoliatum armis hostem, mox constrictis in unum pedibus, uinculo currui postremo adnectit. Dein ubi ascendit ipse Autumedonti imperat, daret lora equis. Ita concito curru per campum qua maxime uideri poterat peruolat, hostem mirandum in modum circumtrahens. Genus pœnæ nouum, miserandum que. At apud Troiam ubi spolia Hectoris de super è muris animaduertere, quæ Græci

DICTYS CRETENSIS

præcepto regis, ante ora hostium prætulerant, et ille
 qui excisis manibus acerbissimæ rei iudiciũ in se ipso
 pertulerat, rem ut gesta erat, differuit. Tantus per
totam ciuitatem luctus, atque clamor editur, ut aues
etiam consternatæ uocibus, alto decidisse crederetur,
 nostris cum insultatione reclamantibus. Mox ex om-
 ni parte cunctis clamantibus, urbs clauditur. Fœda-
 tur regni habitus, atq; in modũ lugubrem, funestũq;,
 obducta facies ciuitatis, quum sicut in tali negotio as-
 solet, repente concursus trepidantium fieret in eun-
 dem locum, ac statim sine ulla certa ratione per diuer-
 sum fuga, nunc planctus crebri, modò tota urbe silen-
 tium ex incerto. Inter quæ & spes extremas, multi
 credere cum nocte simul Græcos mœnia inuasuros,
 excisurosq; urbem, securos interitu tanti ducis. Non
 nulli etiam pro confirmato habere Achillem exerci-
 tum, qui duce Pantefilea Prami rebus auxilio uene-
 rat, partibus suorũ adiunxisse. Postremo omnia ad-
 uersa, hostilia, fracta, ablataq; opes, nullam salutis
 spem habere interempto Hectore. Quippe is solus
 omnium in ea ciuitate aduersum tot milia, imperato-
 resq; hostium, uaria semper uictoria certauerat, for-
 tior quàm felicior cunctis ducibus nostris. Cui fama
 bellandi inclyto per gentes, nunquam tamen uires cõ-
 silio superfuerant. Interim apud Græcos, ubi Achil-
 les ad naues redijt, & cadauer Hectoris in ore omniũ
 est, dolorem quem ob Patrocli interitum paulò ante
perce-

DE BEL. TROIANO. LIB. III.

perceperant, nece metuendi hostis sedatur, & ob id præcipua læticia circumscribitur. Ac tum uniuersis placet uti in honorem eius, quoniam abesset hostilis metus, certamen ludis solitum celebraretur. Neque minus tamen reliqui populi, qui non certaturi spectandi gratia conuenerant, instructi armis, paratiq; adessent, ne qua scilicet hostis, quãuis fractis rebus, solito tamen insidiandi more irrueret.

IGITUR Achilles uictoribus premia quæ ei uis debantur maxima, statui imperat. Et postquam nihil reliquum erat, reges omnes ad considendum hortatur, ipse medius atque inter cæteros excelsior. Tum primum quadrijugis equis Eumelus ante omnes uictor declaratur. Bigarũ premia Diomedes meruit. Secundo post eum Menelaus. Cæterum ad certandũ qui sagittarum arte maxime præualebant, Meriones, atq; Vlysses, duos erexere malos. Quis religatum linum tenuissimum, atq; ex transuerso extentum, utriusq; capiti annectebatur, media columba parte dependebat, eius contingendæ certamen maximum. Tum reliquis incassum tendendibus, Vlysses cum Merione destinatum confixere. Quibus quum à reliquis fauor tolleretur, Philocteta nõ columbam se, uerum id quo religata esset, sagitta excisurum promittit. Admirantibus deinde difficultatem regibus, fidem promissi nõ felicius quàm solertius confirmauit. Ac disrupto uinculo, columba cum maxima populi acclamatione des-

DICTYS CRETENSIS

cidit. Premia certaminis eius Meriones, atque Vlysses tulere. Achilles duplici extra ordinem munere Philoctetam donat. Cursu longo certantibus Oilei Ajax uictor excipitur. Post quem secundus, Polipœtes. Duplici campo, Machaon. Singulari Eurypilus, saltu Tlepolemus, disco Antilochus, uictores abeunt. Premia luctandi intacta permansere. Quippe Ajax arripiens medium Vlysssem deiecit, qui ruens pedibus eius circumuoluitur, atque ita præpedito obligatōque nexu, Ajax penè iam uictor ad terram cadit. Cestibus, reliquo quoque manuum certamine, idem Ajax Telamonius palmam refert. Cursu, in armis postremo Diomedes præualuit. Dein ubi premia certandi persoluta sunt, Achilles primo omnium Agamemnoni donum quod ei honoratissimum uidebatur, offert. Secundo Nestori. Idomeneo Dein tertio. Post quos Podalirio & Machaoni. Dein reliquis pro merito ducibus. Ad postremum eorum socijs, qui in bello occiderant. Hisq; mandatum uti quum tempus fuisset, donum ad necessarios eorum perferrent. Postquam certandi premiorumq; finis factus, & iam diei uestper erat, ad sua quisq; tentoria discessere. At lucis principio, Priamus lugubri ueste miserabile tectus, cui dolor non decus regium, non ullam tanti nominis ac famæ speciem reliquam fecerat, manibus uultuq; supplicibus ad Achillem uenit. Quo cum Andromachanon minor quàm in Priamo miseratio. Ea quippe deformatam

DE BEL. TROIANO LIB. III.

formata multiplici modo Astianacta, quem nonnulli Scamandrum appellabant, & Laodamanta paruulos admodum filios præ se habens, regi adiumentum deprecandi addiderat, qui moeroribus senioq; decrepitu filia Polyxenæ humeris innitebatur. Deinde sequebantur uehicula plena auri atque argenti, preciosæq; uestis, quum super murum spectantes Troiani, comitatũ regis oculis prosequerentur. Quo uiso repente silentium ex admiratione oritur. Ac mox reges auidi noscere causas aduentus eius, procedũt obuiam. Priamus ubi ad se tendi uidet, protinus in os ruit, puluerem reliquaq; humi purgamenta, capiti aspergens. Dein orat ut miserati fortunas suas, precatores secum ad Achillem ueniant. Eius ætatem, fortunamq; recordatus Nestor, dolet. Contrà Vlysses maledictis insequi, & commemorare quæ apud Troiam in concilio ante sumptum bellum ipse aduersum legatos dixerat. Ea postquam Achilli nunciata sunt, per Autumedontem accersiri iubet, ipse retinens gremio urnam cum Patrocli ossibus. Igitur ingressis ducibus nostris cum Priamo, rex genua Achillis manibus complexus. Non tu mihi inquit, causa huiusce fortunæ, sed Deorum quisquam, qui postremam ætatem meam quum miserari deberet, in hæc erumnas deduxit, confectam iam, ac defatigatam tantis luctibus filiorum. Quippe hi fisci regno per iuuentutem, quum semper cupiditates animi quoquo modo ex-

DICTYS CRETENSIS

plere gestiunt, ultro sibi, mihiq; perniciem machinati
 sunt. Neque dubium cuiquam quin cōtemptui sit ado-
 lescentiæ, senectæ ætas. Quod si interitu meo reliqui
 huiuscemodi facinoribus temperabunt, me quoq; si ui-
 detur exhibeo poenæ mortis. Cui misero confectoq;
 mœroribus omnes erūnas, quibus nunc depressus in-
 felicissimum spectaculum mortalibus præbeo, cum
 exiguo spiritu simul auferes. Adsum ultro, nihil de-
 precor. Vel si ita cordi est, habe in custodia captiuita-
 tis. Neque enim mihi quicquam iam superioris fortu-
 næ reliquum est. Quippe interfecto Hectore, cuncta
 regni concidere. Sed iam Græciæ uniuersæ ob meorū
 male consulta satis poenarum, filiorum sanguine, ac
 meis erūnis persolui. Miserere ætatis, ac Deos recor-
 datus, retorque animos ad pietatē. Concede paruo-
 lis saltem si non animam parentis, sed cadauer depre-
 cantibus. Veniat in animum recordatio parentis tui,
 omnes curas, uigiliasq; in te, tuamq; salutem impen-
 dentis. Sed illi quidem cuncta secundū sua uota per-
 ueniāt, longeq; aliter, neque mei similem senectam de-
 gat. Interea dum hæc commemorat, paulatim animo
 deficere, ac dissolui membris, dein obmutescere cœ-
 pit. Quod spectaculum longe miserrimum, omnibus
 qui tum aderant dolori fuit. Deinde Andromacha
 paruulos filios Hectoris ante Achillem prosternit.
 Ipsa fletu lamentabili orans, uti sibi cadauer coniugis
 intueri saltem cōcederetur. Inter hæc tam miseranda,
Phoenix

DE BEL. TROIANO LIB. III.

Phœnix cum Nestore Priamum sustollere, atque uti
animum reciperet, hortari. Tum rex ubi aliquantum
refouit spiritum, nixis genibus, atq; utraque manu di-
lanians caput. Vbi nunc illa est ait, quæ apud Græcos
præcipua erat misericordia? An iuxta solum Priamum
circumscribitur? Iamq; omnibus dolore permotis,
Achilles decuisse ait, filios eum suos initio ab eo quod
admiserint facinore, cohibere, neq; ipsum concedendo
tanti delicti participem fieri. Cæterum ante id decem-
nium non ita defessum senecta fuisse, ut suis despectui
esset. Sed obsedisse animos eorum desiderium rerum
alienarum, neq; ob mulierem solum unam, sed Atreum
atq; Pelopis diuitijs inhiantes, raptum res more in-
condito perrexisse. Pro quis æquissimum esse eiusmodi
pœnas, uel etiam grauiores pendere. Namq; ad id
tempus Græcos secutos morē in bellis optimū, quos-
cunque hostium pugna conficerent, restituere sepul-
turæ solitos. Contrà, Hectorem supergressum huma-
nitatis modum, Patroclum eripere prælio ausum, sci-
licet ad illudendum, ac foedandum cadauer eius, quod
exemplum pœnis ac supplicijs eorum eluendum, ut
Græci ac reliquæ posthac gentes memores ultionis
eius, moremq; humanæ conditionis tuerentur. Non
enim Helenæ, neq; Menelai gratia exercitū relictis
sedibus, paruulisq; pcul à domo cruentū suo hostiliq;
sanguine inter ipsa belli discrimina huiusmodi militiã
tollerare. Sed cupere dignoscere Barbari, Græci ne

DICTYS CRETENSIS

Summa rerū potirentur, quanq̄ iustā causam fuisse imfērendi belli etiā pro muliere. Nanq; uti ipsi raptu rerū alienarū letarētur, ita maxime dolori esse his qui amiserint. Ad hæc multa infausta, detestandaq; Helenæ imprecari, confirmareq; se capto, atq; everso Ilio ante omnes tanti admissi poenas sanguine eius expetere. Ob quam patria, parentibusq; carens, Patroclū etiā solitudinis suæ leuamen maximum, amiserit. Deim cōsultatum cum supradictis ducibus surgit. Quis omnibus una atque eadem sententia est, scilicet uti acceptis quæ allata essent, corpus exanime concederet. Quod ubi satis placuit, singuli ad sua tentoria discedunt.

X Moxq; Polixena ingresso Achilli obuoluta genibus eius, sponte seruitium sui pro absolute cadaveris pollicetur. Quo spectaculo adeò commotus iuuenis, ut qui inimicissimus ob mortem Patrocli Priamo, eiusq; regno esset, tum recordatione filiae, ac parentis, ne lacrymis quidem temperauerit. Itaque manu oblata, Polixenam erigit, prædicta prius mandatâque cura Phœnici super Priamo, ut delectaretur. Sed rex nihil se luctus, neque præsentium miseriarum remissurum se ait. Tum Achilles confirmare nō prius cupitis eius satisfacturum, quàm mutato in melius habitu, cibum etiam secum sumeret. Ita rex ueritus ne quæ concessa uidebantur, ipse recusando impediret, omnia quæ imperarentur facienda decreuit. Igitur ubi excussus comis puluis, totusq; lautus est, mox à iuvene ipse, et
qui

DE BEL. TROIANO LIB. III.

qui cum eo uenerant, cibo inuitantur. Deim ubi satias omnes tenuit, hoc modo Achilles disseruit. Refero² oro.
 iam nunc mihi Priame, quid tantum causæ fuerit, cur deficientibus quidem uobis copijs indies militaribus, ingrauescentibus autem calamitatibus atq; erumnis, Helenam tamen in hodiernum retinendam putetis? neque uelut contagionem infausti ominis repuleritis: quam prodidisse patriam, præsentem, & quod indignissimum omnium est, fratres sanctissimos cognoueritis? Nanq; hi execrati facinus eius, ne militiam quidem nobiscum coniurauerunt, scilicet ne quam audire incolumem nolent, ea per se reditum in patriam quaereret. Eam igitur quum cerneretis malo omnium ciuitatem intrauisse uestram, non eiecistis? Non cum detestationibus extra muros prosecuti estis? Quid illi senes, quorum filios pugna indies conficit. Nonne adhuc præenserunt eandem extitisse causam tantorum funerum? Itá ne ergo diuinitus uobis euersa mens est, ut nullus in tanta ciuitate reperiri posset, qui fortunam labentis patriæ dolens, de pernicie publica cum exitio eius transigat? Ego quidem ætatis tuæ contemplatione, atque harum precum, cadauer restituam. Neq; unquam committam, ut quod in hostibus reprehenditur, crimen malitiæ ipse subeam. Ad ea Priamus renouato fletu quæ miserabili, non sine decreto diuum aduersa hominibus irruere ait. Deum quippe autorem singulis mortalibus boni maliq; esse, neq; quoad beatum esse licitum sit, cuiusq;

DICTYS CRETENSIS

*in eum uim inimicitiasque procedere. Ceterum se diuersi
 partus quinquaginta filiorum, patrem beatissimum re-
 gum omnium habitum, ad postremum Alexandri nata-
 lem diem quem euitare, ne Dijs quidem precinentibus
 potuisset. Nanque Hecubam foetu eo grauidam, facere
 per quietem edidisse uisam, cuius ignibus conflagrasse
 Idam, ac continuante flamma Deorum delubra concre-
 mari. Omnemque demum ad cineres collapsam ciuitatem,
 intactis, inuiolatisque Antenoris atque Anchise domi-
 bus. Que dum denunciata ad perniciem publicam spe-
 ctare aruspices precinerent, internecandum editum
 partum placuisse. Sed Hecubam more foemineae mise-
 rationis, clam alendum pastoribus in Idam tradidisse,
 in id dextram dedisse. Eum iam adultum cum res pa-
 lam esset ne hostem quidem, quamuis seuisimum ut
 interficeret, pati potuisset, tantae scilicet eum fuisse pul-
 chritudinis atque formae. Quem coniugio deinde Oe-
 none iunctum, cupidinem desideriumque maximum coe-
 pisse uidendi regiones, atque regna procul posita. Eo
 itinere abductam Helenam, uenusto aspectu decoram,
 urgente ac instigante quodam numine, cunctorum ci-
 uium animis, sibi etiam letitiae fuisse. Neque cuiquam
 quum orbari se filio, alio ue consanguineo cerneret, non
 acceptam tamen, solo omnium aduersante Antheno-
 re. Qui mox post Alexandri reditum filium suum
 Glaucum, qui tunc eius comitatum sequutus erat, ab-
 dicandum a penetibus suis decreuerit, uir domi bel-
 liquis*

DE BEL. TROIANO LIB. III.

liq; prudētissimus, Cæterum sibi, quoniam ita res ruerent, optatissimū appropinquare naturæ finem, omisis iam regni gubernaculis atq; cura. Tantum sese in Hecubæ, filiorumq; recordatione cruciari, quas post excidium patriæ captiuas, incertum cuius domini factus manerent. Deim omnia quæ ad redimendum filium aduecta erant, ante conspectum inuenis exponi imperat. Ex quis quicquid auri atq; argenti fuit, tolli Achilles iubet, uestis etiam quod ei uisum est, reliquis in unū collectis Polyxenam & cadauer tradit. Quo recepto rex in gratiam ne impetrati funeris, an si quid Troiæ accideret, securus iam filie complexus Achillis genua, orat uti Polyxenam suscipiat, sibiq; habeat. Super qua iuuenis aliud tempus, atque alium locum, tractatumq; fore respondit. Interim cum eo reuerti iubet. Ita Priamus recepto Hæctoris cadauere, ascensoq; uehiculo, cum his qui se tum comitati fuerant ad Troiam redijt.

TERTII LIBRI FINIS.

ARGUMENTVM QUARTI LIBRI.

INGENTI Troianorum fletu peraguntur Hæctoris funera. Penthesilea ab Achille interficitur. Memnon cum innumeris copijs adueniens Græcos in fugam uertit, isq; demū ab Achille perimitur.

G

DICTYS . CRETENSIS

Polydamus ab Aiace, Glaucus ab Agamemnone, duo Priami filij ab Vlysse interficiuntur. Memnonis cineres in solum patriū remittuntur. Iugulantur duo Priamidae. Idæus mittitur à Priamo ad Achillem pro Polyxenæ nuptijs. Achilles in templo Apollinis ex insidijs à Paride occiditur, sepultusq; in Sygeo ingenti Græcorū luctu. Eurypilus Thelephi cū exercitu aduenit in Troianorum auxiliū, illectus Cassandræ nuptijs. Pyrrhus Achillis filius cū exercitu superuenit. Alexander à Philocteta cum sagittis ueneno hydræ imbutis necatur. Quo uiso Oenone extincta est. Helena Deiphebo nupsit. Antenor uenit in colloquium cū Græcis, à quo Troiæ proditio componitur.

DICTYS

CRETENSIS DE BELLO
TROIANO LIBER
QUARTVS.

ED postquam Troianis palam est regem perfecto negotio inuiolatum atq; integro comitatu regredi, admirati, laudantesq; Græciæ pietatem ad coelum ferunt. Quippe quis ita animo hæserat nulla spes impetrandi cadaueris, ipsumq;

DE BEL. TROIANO LIB. IIII.

ipsumq; & qui cum eo fuissent, retineri à Græcis, maxime ob Helenæ quæ non remitteretur, recordationem. Cæterum uiso Hæctoris funere, cuncti ciues sotijq; accurrentes fletum tollunt, diuellentes comam, fœdantesq; ora laniatibus in tanta populi multitudine. Neque quisquam in uirtute sua, spei bonæ fiduciam ponere, illo interfecto qui inclyta per gentes fama rerum militariũ, in pace etiam præclara prudentia ex qua non minorem quàm reliquis artibus gloriam adeptus erat. Interea sepeliere eum haud longe à tumulo Ilij regis quondam. Dein exorto quàm maximo ululatu, postrema funeris peragunt. Hinc fœminis cum Hecuba desilentibus, hinc reclamantibus uiris Troianis, & ad postremum sociorũ gentibus. Quæ per dies decem concessa bellandi requie, ab ortu solis usque ad uesperam per Troianos gesta, nullo usquam remisso lugendi officio.

INTERIM per eosdem dies Penthesilea, de qua ante memorauimus, cum magna Amazonum manu, reliquisq; ex finitimis populis superuenit. Quæ postquam Hæctorem interemptum cognouit, percussa morte eius regredi domum cupiens, ad postremum multo auro atq; argento ab Alexandro illæta, ibidem operiri decreuerat. Dein exactis aliquot diebus, copias suas armis instruit, ac seorsum à Troianis, ipsa suis modo bellatoribus satis fidens in pugnam pergit, cornu dextro sagittarijs, altero peditibus in-

DICTYS CRETENSIS

structo, medios equites collocat. Contra quos à no-
 stris ita occursum, ut sagittarijs Menelaus, atque Vlyf-
 ses, & cū Teucro Meriones: peditibus Aiaces duo,
 Diomedes, Agamemnon, & Tlepolemus, & cū Ial-
 meno Ascalaphus opponerentur. In equites ab Achil-
 le & reliquis ducibus pugnaretur. Hoc modo instru-
 cto utrinq; excitu, confluxere acies. Caduntq; sagittis
 reginae plurimi, neq; à Teucris secus bellatū. Interim
 Aiaces, & qui cū his erant pedites, contra quos stete-
 rant cedere, ac restantes detrudere umbonibus, mox-
 que detrusos obtruncare. Neque quoad deletæ peditū
 copiae, finis fit. Achilles inter equitum turmas Pen-
 thesileam nactus, hasta petit, neq; difficilius quàm fœ-
 minam equo deturbat, manu cōprehendens comam,
 atque ita grauiter vulneratam detrahens. Quod ubi
 uisum est, tum uero nullam spem in armis rati, fugam
 faciūt. Clausisq; ciuitatis portis, nostri reliquos quos
 fuga bello exemerat, insecuti obtruncant, fœminis ta-
 men abstinentes manum, parcentesq; sexui. Dein uti
 quisquam uictor interfecit quos aduersum ierat, re-
 grediebatur Penthesileam uisere seminecem, admira-
 riq; audaciam. Ita breui ab omnibus in eundem locum
 est concursus, placitumq; uti, quoniã naturæ, sexusq;
 conditionem superare esset ausa, in fluuium reliquo
 adhuc persentiente spiritu, aut canibus dilanianda ia-
 ceretur. Achilles interfecit eam sepelire cupiens,
 mox à Diomede prohibitus est. Is namque percontatus

tus

tus circumstantes, quidnam de ea faciendum esset, consensu omnium pedibus attractam in Scamandrū præcipitat: scilicet pœnam postremæ desperationis atq; amentia. Hoc modo Amazonū regina deletis copijs quibus cum auxiliatum Priamo uenerat, ad postremū ipsa spectaculum dignum moribus suis præbuit.

AT SEQUENTI die Memnon Tithoni atq; Auroræ filius, ingentibus Indorum atque Aethiopū copijs superuenit magna fama. Quippe in unum multis milibus armatorum uario genere insigniū, spes etiam uotāq; de se Priami superauerat. Namque omnia circum Troiam, & ultra quæ uisi poterant, uiris atq; equis repleta, splendore insignium refulgebant. Eos omnes iugo Caucaſi mōtis ad Troiam duxit. Reliquos neque numero inferiores, imposito Phala duce atq; rectore, mari misit. Qui appulsi Rhodum, ubi animaduvertere insulam Græcis sociam, ueriti ne recognita incenderentur naues, ibidē opperiebātur. Ac mox diuisi in Camiram & Galisam urbes opulentas. Neq; multo post Rhodij Phalam incusare, quod paulo ante euersa ab Alexandro Sydone patria sua, auxilium ei à quo læsus sit, ferre cuperet. Quo animos exercitus permouerent, confirmare haud dissimiles Barbarorum uideri eos, qui tam indignum facinus defenderent: multa præterea quæ accēsura uulgus, & quæ pro se factura essent, differere. Quæ res haud frustra fuit. Phœnices nanq; qui in eo exercitu aderant pluri-

DICTYS CRETENSIS

mi, permoti querelis Rhodiorum, dein cupidine diripiendarum rerum quas secum aduexerant, Phalam lapidibus insecuti necant, distributiq; per supradictas urbes aurum, atq; reliqua praeda inter se dispartiunt.

INTERIM exercitus qui cum Memnone uenerat, positus patulos per locos castris, nam intra moenia haud facile tanta uis hostium retineri poterat, diuersi suo quisque genere exercebantur. Neq; in eadem arte simplex atque idem modus, sed ut quenq; regionis suae mos assuefecerat ita telis in alium modum formatis. Scutorum etiam et galearum multiformis species, horrendam bellifaciam praebuerant. At ubi triti aliquot dies, et miles bellum cupit, simul cum luce exercitus omnis signo dato in praelium ducitur, cumq; ijs Troiani, et qui intra moenia socij fuerant. At contra Graeci instructi pro tempore opperiri, debilitati aliquantum animo, metu ingentis, atque incogniti hostis. Igitur ubi intra teli iactum uentum est, tum uero Barbari clamore ingenti ac dissono, ruinae modo irrumpunt. Nostri confirmati inter se, satis impigre uim hostium sustentauere. Sed postquam acies renouatae, atque in ordinem reformatae sunt, et iam hinc atque inde tela coepere, cadunt utriusque exercitus plurimi. Neque finis fit quoad Memnon curru uectus, adhibito secum fortissimo quoque medios Graecorum inuadit, primum quenq; obuium fundens, aut debilitans. Ita iam plurimis nostrorum interfectis ducibus, ubi fortuna belli uersa, neque
spes

spes reliqua nisi in fuga est, uictoriam concessere. Eo
 die incensæ deletæq; naues omnes forent, ni nox per-
 fugium laborantium ingruens, hostes ab incepto co-
 hibuisset. Tanta in Memnone bellandi uis, peritiaq;
 & nostris aduersæ res. Igitur Græci postquam requi-
 es est, perculsi inter se ac summæ rerū diffidentes, per
 uniuersam noctem quos in bello amiserant, sepeliere.
 Deim consilium futuri certaminis aduersum Mem-
 nonem ineunt, ac placet sorte eligi nomē ducis cum eo
 bellaturi. Tunc Agamemnon Menelaum excipit, V-
 llysem, & Idomeneum. Reliquorum sors agi cæpta,
 Aiace Telamonium uotis omnium deligit. Ita refe-
 ctis cibo corporibus, reliquum noctis cum quiete tran-
 sigunt. At lucis principio, armati instructiq; pro ne-
 gocio pugnam aggrediuntur. Neq; segnius à Mem-
 none actū, cū quo Troiani omnes. Ita hinc atq; inde
 ordinato exercitu, præliū initū. Tū plurimi utriusq;
 partis ut in tali certamine cadūt, aut icti grauiter præ-
 lio decedūt. In quo bello Antilochus Nestoris obuius
 forte Mēmoni, interficitur. Moxq; Ajax ubi tēpus ui-
 sum est, inter utrāq; aciē progressus, laceffit regē, præ-
 dicto prius Vlyssi et Idomeneo, ut à cæteris se defende-
 rēt. Igitur Mēnō ubi ad se tēdi uidet, curru desilit cōfli-
 gitq; pedes cū Aiace, magno utriusq; partis metu atq;
 expectatiōe. Tū dux noster summa ui ūbonē scuti eius
 telo aliquantū pforatū, uiribus ingruens, impulit, uer-
 titq; in latus. Quo uiso regis comites accurrere, Aia.

DICTYS CRETENSIS

cem exturbare nitentes. Tum Achilles ubi à Barbaris intercedi uidet, pergit contrà, & nudatũ scuto hostis iugulum, hasta transfigit. Ita præter spem interfecto Memnone, animi hostium cõmutantur, & Græcis aucta fiducia. Iam Aethiopũ uersa acie, nostri instantes cædunt plurimos. Tum Polydamas renouare prælium cupiens, circumuentus, ad postremum atque ictus inguina ab Aiace interficitur. Glaucus Antenoris aduersum Diomedem astans, Agamemnonis telo cadit. Tum uero cerneret hinc Aethiopes cum Troianis per omnem campum sine ordine atq; imperio fugientes, multitudine ac festinatione inter se implicari, cedere, ac mox palãtibus equis proculcari. Hinc Græcos resumptis animis sequi, cedere, impeditos dissoluere, atq; ita confodere laxatos. Redundant circũ muros campi sanguine, & omnia, qua hostis ingruerat armis, atque cadaueribus repleta sunt. In ea pugna Priamĩ filiorũ Atreus, & Echion ab Vlysse interfecti sunt. Drapsis Bias & Corinthia ab Idomeneo, Ab Aiace Oilei Ilioneus cum Philenore. Item Thiestes, & Thelesites à Diomede. Ab Aiace uero altero Antiplus, Agapnus, Agathon, atq; Claucus, & ab Achille Asteropeus. Neque prius finis factus, quàm Græcos satias, & ad postremum fatigatio incescit. At ubi à nostris in castra recessum est, missi fuere à Troianis, qui peterent eorũ qui in bello ceciderant corpora humani ueniam. ita collectos suos quisq; igni cremant, &

more

DE BEL. TROIANO LIB. IIII.

more patrio sepeliunt, seorsum à cæteris cremato Memnone, cuius reliquias urna conditas, per necessarios regis remisere in patrium solum. At Græci lautum bene cadauer Antilochi, iustis factis Nestori tradunt, eumq; orant ferre æquo animo fortunæ belliq; aduersa. Ita ad postremū corpora sua quisque curantes, uino atq; epulis per multam noctem Aiacem, simulq; Achillem laudibus celebrant, atq; ad coelū tollunt. At apud Troiam ubi requies funerum est, non iam dolor ex casu Memnoni, sed metus summæ rei, & ad postremum desperatio inceserat, quū hinc Sarpedonis interitus, inde insecuta paulopost Hectoris clades spes reliquas animis abstulissent, neq; quod postremū per Memnonē fortuna auxilium obtulerat, reliquum iam existeret. Ita confluentibus in unum tot aduersis, curam omnem exurgendi omiserant. Atq; post paucos dies Græci instructi armis processere in campum, læcessentes si auderent ad bellandum Troianos. Quis Alexander dux cum reliquis fratribus militem ordinat, atq; aduersum pergit. Sed priusquam ferire inter se acies, aut iaci tela cœpere, Barbari solutis ordinibus fugam faciunt, cæsiq; eorum plurimi, aut in flumen preceps dati, quum hinc atq; inde ingruere hostis, atq; undiq; adempta fuga esset. Capti etiam Lycaon & Troilus Priamidæ, quos in medium productos, Achilles iugulari iubet, indignatus nondum sibi à Priamo super his quæ secū tractauerat, mandatum.

DICTYS CRETENSIS

Quæ ubi animaduvertere Troiani, tollunt gemitus, & clamore lugubri Troili casum, miseradum in modum deflent, recordati ætatem eius admodum immaturam. Qui in primis puericiæ annis, cum uerecundia & probitate, tum præcipue forma corporis amabilis, atq; acceptus popularibus, adolescebat.

DEIN transactis paucis diebus solenne Thymbraei Apollinis incessit, & requies bellandi per inducias interposita. Tunc utroque exercitu sacrificio insistente, Priamus tempus nactus, Ideum ad Achillem super Polyxena cum mandatis mittit. Sed ubi Achilles in luco ea quæ illata erant, tum ab Ideo separatim ab alijs recognoscit, cognitare apud naues, suspitio alienati ducis, & ad postremum indignatio exorta est.

Nanq; antea rumorem proditiõnis dementer ortum per exercitum in uerum traxerant. Ob quæ simul uti concitatus militis animus leniretur, Ajax cum Diomede & Vlysse ad lucum pergunt. Hiq; ante templũ resistunt, opperientes si egrederetur, Achillem, simulq; uti rem gestam iuueni referrent. De cætero etiam deterrent, ne colloquium clam cum hostibus haberet. Interim Alexander compositis iam cum Deiphebo insidijs, pugione cinctus Achillem aggreditur, confirmator ueluti eorum quæ Priamus pollicebatur.

Moxq; ad aram Apollinis quo ne hostis dolum perferentisceret, auersusq; à duce, assistit. Dein ubi tempus uisum est, Deiphebus amplexus inermem iuuenem,
quippe

quippe in sacro Apollinis nihil hostile metuentem, exosculari, gratulari; super his quæ concessisset, neque ab eo diuelli aut omittere. Quo Alexander liberto gladio procurrens aduersus hostem per utrumq; latus geminato ictu transfigit. At ubi dissolutum uulneribus animaduertere, parte alia quã uenerant proruant. Re ita maxima, & super uota omnium perfecta, in ciuitatem recurrunt. Quos uisos Vlysses, non temere est inquit, quod turbati ac trepidi repente profiliere. Dein ingressi lucum, circumspicientesq; uersa, animaduertunt Achillem stratum humi exanguem, atque etiam seminecem. Tum Ajax fuit, inquit confirmatum, ac uerum etiam per mortales nullum hominum existere potuisse, qui te uera uirtute superaret, sed uti palam est, tua te inconsulta temeritas perdidit. Deinde Achilles extremum adhuc retentans spiritum, dolo me atq; insidijs inquit, Deiphebus atque Alexãder Polyxenæ gratia circumuenere. Tum expirantem eum duces amplexi cum magno gemitu, atque exosculati, postremum salutant. Deniq; Ajax exanimem iam humeris sublatum, luco effert. Quod ubi animaduertere Troiani omnes simul portis proruant, eripere Achillem nitentes, atque auferre intra moenia scilicet more solito, illudere cadaueri eius gestientes. Cõtrà Græci cognita re arreptis armis tendunt aduersum, paulatimq; omnes copię pductæ, ita utrin-

DICTYS CRETENSIS

*que certamē breuī adoleuit. Ajax tradito his qui secū
 erant cadauere, Dein insensus Asium, Dimanthis He
 cubæ fratrem quem primum obuium habuit, interse=
 cit. Dein plurimos uti quenq; intra telū fecerant. In
 quis Iastes, et Amphimacus reperti, Carie imperitā
 tes. Iamq; duces Ajax Oilei, & Menelaus adiuncti,
 fundunt plurimos, atque in fugam cogūt. Quare Tro
 iani cæsis suorum plurimis, nusquam ullo certo ordi=
 ne aut spe reliqua resistendi, dispersi palantesq; ruere
 ad portas, neque usquam nisi in muris salutem crede=
 re. Quare magna uis hostiū ab insequentibus nostris
 obtruncatur. Sed ubi clausis portis finis cædendi fa=
 ctus est, Græci Achillem ad naues referunt. Tuncq;
 reslentibus cunctis ducibus casum tanti uiri, plurimi
 militum haud dolere, neque uti res exposcebat, tristi=
 cia commoueri, Quippe quis in animo hæserat Achil
 lem sæpe consilia prodendi exercitus inisse cum hosti=
 bus. Cæterum interfecto summam militiæ orbatam,
 & ademptum spei quàm plurimum, cui egregio bel
 landi ne honestam quidē mortem, aut aliter quàm in
 obscuro oppetere licuerit. Igitur propere ex Ida ap
 portata ligni uis multa, atq; in eodem loco, quo antea
 Patroclo bustum extruunt. Dein posito cadauere, su=
 biectoq; igni iusta funeri peragunt, Aiace precipue
 insistente, qui per triduū continuatis uigilijs haud pri
 us abire destitit quàm reliquiæ coadunarentur. Solus
 nanq;*

DE BEL. TROIANO LIB. IIII.

nanque omnium penè ultra uirilem modum interitus Achillis consternatus est, quem dilectum præter cæteros animo summis officijs percoluerat. Quippe quã amicissimum, & sanguine coniunctum sibi, tum præcipue plurimum uirtute cæteros antecedentem sciret.

Contrà apud Troianos læticia atque gratulatio cunctis inceserat, interfecto quàm metucendo hoste. Alexandriq; commentum laudantes ad cælum ferunt, scilicet quum insidijs tantum perfecerit, quantum in certamine ne auderet quidem.

INTER quæ tam læta, nuncius Priamo superuenit Euripilũ Thelephi ex Mysia aduentare, quem rex multis antea ille etum premijs, ad postremum oblatione Cassandræ cõfirmauerat. Sed inter cætera quæ ei pulcherrima miserat, addiderat etiam uitem quandam auro effectam, et ob id per populos memorabilem. Cæterum Eurypilus uirtutibus multis clarus, Mysiæ instructus legionibus, summa fama læticiaq; à Troianis exceptus, spes omnes Barbaris in melius conuerterat. Interim Græci Achillis ossa urna condita, adiunctaq; simul Patrocli in Sygæo sepeliere. Cui sepulchrum etiam extruendum ab ijs qui in eo loco habitabant, mercede Ajax locat, indignatus iam Græcis quod nihil in his dignum doloris iuxta amissionẽ tãti Herois animaduerneret.

PER IDEM tempus Pyrrhus, quem Neoptolemum memorabant Achille genitum ex Deidamia Lycomedis, superueniens, offendit tumulum extru-

DICTYS CRETENSIS

Etum iam ex parte maxima. Dein percontatus exitium patris, doctusq; Myrmidonas gētem fortissimam & inclytam bellandi, armis atque animis confirmat. Impositoq; faciendo opere Phœnici ad naues atq; tentoria parentis uadit, ibi custodem rerū Achillis Hipodamiam animaduertit. Moxq; cognito aduentu eius, in eundem locum à cunctis ducibus cōcurritur, uti animum æquum haberet, deprecantur. Quis benigne respondens, nec sibi ait ignoratum esse, omnia quæcunq; que diuinitus fierent, forti animo pectoreq; patienda, neq; cuiquam super fatum uiuendi concessam legem. Turpem nanque ac detestandam uiris fortibus conditionem senectæ, contrà imbellibus optabilem. Cæterum sibi eò leuiorem dolorem esse, quod non in certamine, neq; in luce belli Achilles interfectus essem, quò fortiolem nō optasse quidem quenquã existere nunc, uel præteritū, excepto uno illo Hercule. Addit præterita solum uirum dignum ea tempestate, sub cuius manibus excindi Troiam deceret. Neque tamen abnuere, quod infectum à patre relictum esset à se, atq; à circumstantibus perfici.

POST QVAM finem loquendi fecit, in proximum diem certamen pronunciatum, duces omnes, ubi tempus uisum est, solito ad Agamemnonem cenatum ueniunt. In quis Ajax cum Neoptolemo, Diomedes, Vlysses, & Menelaus. Hiq; inter se eundem locū cenandi capiunt. Interim inter epulas plurima iuueni
patris

DE BEL. TROIANO. LIB. IIII.

patris fortia facinora enumerare, uirtutēq; eius commemorando efferre laudibus. Quis Pyrrhus non mediocriter lætatus, accensusq; industria, se omni opere conari respondit, quò ne indignus patris meritis existeret. Dein ad sua quisque tentoria quietum abeunt. At postero die simul cū luce iuuenis castris egressus, offendit Diomedē cum Vlysse. Quos salutatos, quid causæ ad se ueniendi foret rogat, hiq; aiunt interponendam dierum moram ad reficiendos milites, cum eius animo, è longo maris itinere torpentibus etiam nunc membris, & ob id nequaquam satis firmo nisu, ut solitis uiribus agerent. Itaque ex eorum sententia biduum interpositum est. Quo trāsactō omnes duces regesq; suis, quisq; militibus instructis exercitū ordinant, atq; in pugnam uadunt. In quis Neoptolemus regens medios, circum se Mirmidonas atque Aiacem statuit quem affinitatis merito, parentis loco percolebat. Interim Troiani uehementer pauere, maxime quod suis in dies deficientibus auxilijs, nouus aduersum se miles pararetur cum memorādo duce. Tamen Eurypili hortatu arma capiunt. His nanq; adiunctis secum regulis copias suas Troianis mixtas, porta educit, atque ita ordinata acie medium se locat. Tum primum Aeneas aspernato certamine intra muros manet, execratus quippe Alexādri facinus cōmissum in Appollinem, cuius sacra is præcipue tuebatur. Sed ubi signū bellandi datū est, manus conserūt, magniq;

DICTYS CRETENSIS

in utrinque decertare, caduntque plurimi. Interim Euripilius obuium forte nactus Peneleum, proturbat hasta, atque interficit. Inde multo seuior Nerea aggressus, mox obtruncat. Iamque obturbatis qui in acie steterant, medios aggrediebatur. Quum Neoptolemus re cognita, cominus aduolat, deiectumque curru hostem, et ipse desiliens, gladio impigre interficit. Tum ablatum prope re cadauer, atque ad naues iussu eius perlatum. Quod ubi animaduertere Barbari, quibus spes omnis in Euripilo fuerat, sine certo ordine atque rectore, fuga praelium deserunt, atque ad muros reuolant. Tum plurimi eorum in fuga interfecti. Postquam uero hostibus fuis ad naues reuertere Graeci, ex consilij sententia, Euripili cremata ossa, atque urna condita patri remittunt, scilicet memores beneficiorum atque amicitiae. Cremati etiam per suos Nereus, atque Peneleus, seorsum singuli. At postero die per Chrysen cognoscitur, Helenum Priami, fugientem scelus Alexandri, apud se in templo agere, moxque ob id missis Diomede, et Ulyssse, tradidit sese, deprecatus prius uti sibi partem aliquam in regionis in qua reliqua uitam degeret, semotam ab alijs concederent. Deim ad naues ductus, ubi concilio mixtus est, multa prius locutus non metu ait se mortis patriam, parentesque deserere, sed Deorum coactum auersione, quorum delubra uiolari ab Alexandro, neque se, neque Aeneam nequisse pati. Qui metuens Graecorum iracundiam, apud Antenorem
Troianis

DE BEL. TROIANO LIB. IIII.

gere. Senemq; parentem de cuius oraculo imminentiā Troianis mala cognouisset, ultro supplicē ad eos decurrere. Tunc nostris festinantibus secreta dignoscere, Chryses manu uti silentium ageretur, significat, atque Helenum secū abducit. A quo doctus, cuncta Græcis ut audierat, refert. Addit præterea tempus Troiani excidij, idq; à ministris Aenea atque Antenore fore. Tum recordati eorum quæ Calchas dixerat, eadē cuncta cōgruentiaq; animaduertūt. Dein postero die, egresso utrinque milite ad bellandum, plurimi Troianorum cadunt, sed ex socijs tamen pars maxima. At uero ubi uehementius à nostris instatur, et omni opera bellum finire in animo est, signo dato dux duci occurrit, atque in se prælium conuertunt.

TVM Philocteta progressum Alexandrum læcessit, si auderet sagittarū certamine. Ita cōsensu utriusque partis Vlysses atque Deiphœbus spacium certaminis definiunt. Igitur primus Alexander incassum sagittam contendit. Dein Philocteta insecutus sinistra manū hosti transfigit, reclamātiq; per dolorē dexterū oculū perforat. Et iam fugientē insecutus, tertio uulnere per utrumque pedem trajcit, fatigatumq; ad postremū interficit. Quippe Herculis armatus sagittis quæ infectæ hydræ sanguine, haud sine exitio corpori figebantur. Quod ubi animaduertere Barbari, magna uirruūt, eripere Alexandrū cupientes, multisq; suorū interfectis à Philocteta, negocium tamen peragunt,

H

DICTYS CRETENSIS

atq; in ciuitatem reportant. Tumq; Ajax Telamoni
us insecutus fugientes, adusq; portam pergit. Ibi caesa
uis hostium multa, quum festinantibus inter se Troia
nis, & singulis euadere inter primos cupientibus, ma
gis in ipso aditu multitudine sua detinerentur. Inte
rim multi eorum qui primi euaserant, super muros sis
ti, collecta undiq; eiusmodi saxa, super clypeum Aia
cis deicere, cōgestamq; plurimā terram desuper uo
luere, scilicet ad depellendū hostē. Quū supra modū
grauaretur egregius dux, facile scuto decutiens, haud
segnius imminere. Denique Philocteta eos qui in mu
ris locati erant, eminus sagittis perturbat, multosq;
interficat. Neq; secus à reliquis in parte alia, res ge
stae, Atq; eo die excisa, uersaq; mœnia hostium forent,
ni nox iam ingruens, nostros ab incepto cohibuisset.
Qui ubi ad naues regressi sunt, læti Philoctetae facino
ribus, & ob id maximam animo fiduciam gestantes,
summo fauore ac laudibus ducem celebrant. Qui si
mul cum luce, adiunctis sibi reliquis ducibus in præli
um egressus, hostes metu suo adeò terruit, ut uix se
mœnibus defensarent. Interim Neoptolemus apud tu
mulum Achillis, postquam in autorem paternæ cædis
uindicatum est, initiū lugendi sumit, & unā cum Phœ
nice atq; omni Mirmidonum exercitu, comas sepul
chro deponit, pernoctatq; in loco.

PER idem tempus filij Antimachi, de quo supra
memorauimus, adiuncti Priami rebus, ad Helenū ue
niunt,

DE BEL. TROIANO LIB. IIII.

niunt, eumq; ut in amicitiam cum suis redeat depreca-
ti. Vbi nihil proficiunt, ad suos remeantes, Diomedē
atq; Aiaci alteri itineris medio occurrunt. Aquis cō-
prehensi, perductiq; ad naues, quinam essent, & rem
omnem ob quam uenerant, expediunt. Tum nostri
recordati patris eorū, & quæ aduersum legatos no-
stros dixerit, molitusq; sit, tradi eos popularibus, atq;
ante conspectū Babarorū produci iubent, dein lapidi-
bus iniectis necari. INTERIM Alexandri
funus per partem aliam portæ ad Oenonē, quæ ei an-
te raptum Helenæ nupserat, necessarij sui uti sepelire
tur, perferunt. Sed fertur Oenonem uiso Alexandri
cadauere, adeò cōmotam, uti amissa mente obstupescer-
et, ac paulatim per mœrorem deficiente animo, consi-
deret. Atq; ita uno eodemq; funere cum Alexandro
contegitur. CAETERVM apud Troiā ubi
hostis muris infestus, magis magisq; sæuit, nec iam re-
sistendi ex mœnibus spes ulterius est, aut uires ualent,
cuncti proceres seditiōnē aduersus Priamū extollunt,
atq; eius regulos. Deniq; accito Aenea filijsq; Ante-
noris, decernunt inter se uti Helena cum his quæ abla-
ta erant, ad Menelaū duceretur. Quod postquā De-
iphebus cognouit, traductam ad se Helenam matrimo-
nio sibi adiungit. Cæterū ingressus conciliū Priamus,
ubi multa ab Aenea contumeliosa ingesta sunt, ad po-
stremū ex consilij sententia, iubet Antenorē ad Græ-
cos cum mandatis belli deponendi ire. Qui ex muris

DICTYS CRETENSIS

signum ostendens legationi, ubi à nostris recessum est, ad naues uenit. Vbi benigne salutatus, atq; exceptus, summum fidei beniuolentiæq; erga Græciam testimonium capit, maximeq; à Nestore, quod Menelaum insidijs Troianorum appetitum, consilio suo atq; auxilio filiorum seruauerit. Pro quis euersa Troia, multa præclara polliceri, hortariq; uti dignū memoria, pro amicis aduersum perfidos moliretur. Tum longam exorsus Antenor orationem, semper ait principes Troiæ pœnam ob male consulta diuinitus consecuti. Deim subiungit Laomedontis aduersum Hercule famosam periuriam, insecutamq; eius, atq; regni euersionem. Qua tempestate Priamus admodum paruulus, atq; expers omnium quæ gesta erant, petitu Heseonæ, regno impositus est. Tum iam inde male desipientem, cunctos sanguine & iniurijs insectari solitum prauum, insuetum atq; appetentem alieni. Quo exemplo ueluti contagione pessima imbutos filios eius, neque sacro, neque profano abstinuisse. Cæterum se eadem stirpe qua Priamum Græcis coniunctum, animo semper ab eo dissensisse. Hesionā quippe Danai filiā, Electrā genuisse, ex qua ortus est Dardanus, qui Teucri filia iunctus Erichthoniū dedit. Eiusdē est Tros, ex eo Ilus, Ganimedes, Cleomestra, et Assaracus. Atque ex eo Capys Anchisæ pater. Illū deinde Tithoniū & Laomedontem genuisse. Ex Laomedonte Icetaonem, Clytium, Lampū, Timœrem, Bucolionem, atque

DE BEL. TROIANO LIB. IIII.
que Priamum genitos. Rursusq; ex Cleomestra Ly-
ersum genitum. Cæterum Priamum cuncta iura affi-
nitatis proculcantem magis in suos superbiam atque
odium exercuisse. Postquam finem loquendi fecit, po-
stulat uti quoniam à senibus legatus pacis missus esset
darent ex suo numero cum quis super tali negotio dis-
sertaret. Electiq; Agamemnon, Idomeneus, Vlysses
atq; Diomedes. Qui secreti ab alijs proditionem cõ-
ponunt. Præterea placet uti Aeneæ, si permanere uel-
let in fide, pars prædæ & domus uniuersa eius incolu-
mis maneret. Ipsi autem Antenori dimidium bono-
rum Priami, regnumq; uni filiorum eius quem elegis-
set, concederetur. Vbi satis tractatum uisum est, Ante-
nor ad ciuitatem dimittitur, referens ad suos compo-
sita inter se longe alia. In quis donum Mineruæ pa-
rari à Græcis, eosq; cupere recepta Helena, accep-
toq; auro, bellum omittere, atq; ad suos regredi. Ita
composito negotio Antenor, traditoq; sibi Taltibio,
quo res finem acciperet ad Troiam uenit.

QUARTI LIBRI FINIS.

ARGUMENTVM QVIN- TI LIBRI.

ANTE NOR assumpto Taltibio ad Tro-
iam reuersus, explicat legationem. Exin de-
cernitur ut ipse atq; Aeneas redeant ad Græcos, ex-

DICTYS CRETENSIS

ploraturi certam uoluntatē. Helena clām uenit noctu
 ad Antenorē. Vlysses, atq; Diomedes ad Troiam ue-
 niunt. Duo Helenæ filij extincti. Antenor consulit
 Græcis ut à templo Mineruæ palladiū surripiant.
 Tractatur de redemptione patriæ. Ignis nō compre-
 hendit exta. Aquila partē extorū portat ad Græcos.
 Impositis item extis ab Hecuba ignis extinguitur,
 sed cōsulente Cassandra ad rogam Hectoris cōsumun-
 tur. Palladiū clām per Antenorem ad Græcos dedu-
 citur. Helenus Priami qui apd' Græcos captiuus erat,
 dixit imminere exitiū Troianis. Fit donū Mineruæ
 equus ex ligno fabricatus per Epeum. Decem duces
 electi. Priamus orat pro Heleno. Equus cū rotis sub
 pedibus discisis muris ingreditur. Sinon dat signum.
 Troia destruitur. Domus Aeneæ & Antenoris ser-
 uantur. Menclaus Deiphebū crudeliter truncatis na-
 ribus & cæteris membris, interficit. Neoptolemus
 occidit Priamū. Ajax Oilei abstrahit Cassandram.
 Helena conceditur Menelao. Polyxenam mittunt in-
 ferias Achilli. Cassandra datur Agamemnoni. An-
 dromacha Neoptolemo. Hecuba Vlyssi. Palladiū Aia-
 ci, sed per cōtentionē concessū fuit Vlyssi. Ajax reperi-
 tur interfectus. Vlysses aufugit. Palladiū apud Diome-
 dē manet. Hecuba obruitur lapidibus. Cassandra mul-
 ta prædicit. Aiakis funus. Filij Aiakis ex Tegmessa cō-
 mendantur Teucro. Aeneas manet apd' Troiā. Ante-
 nor ad mare Adriaticū uenit. Testificatio autoris de se.

DICTYS

CRETENSIS DE BEL-
LO TROIANO LI-
BER QVINTVS.

IN TENORE Taltibioq; ciui-
tatem ingressis, cuncti populares,
socij q; cognitare propere concur-
runt, cupientes dignoscere quæ apud
Græcos actitata essent. Quis Ante-
nor in proximum diem relata differt, atque ita dimis-
so conuentu, disceditur. Tum inter epulas, quum Taltis-
bius interesset, filios suos monere Anthenor, nihil his
in uita custodiendum, quàm uti antiquissimam duce-
rent cum Græcis amicitiam. Dein singulorum probi-
tatem, fidem atq; innocentiam commemorando, admi-
rari. Ita finito conuiuio, tum disceditur. At lucis prin-
cipio, cunctis iam in concilio expectantibus audire, si-
quis modus tantis malis fieret. Cum Taltibio ipse ue-
nit. Neq; multo post Aeneas, Dein Priamus cum resi-
duis regulis. Denique ubi ea quæ à Græcis audierat,
iussus est dicere, hoc modo disseruit. Graue Troiani
principes, uosque socij graue bellum nobis excitasse
aduersum Græciam, grauius uero multoq; durius mu-
lieris causa effectos quàm amicissimos, qui inde iam à
Pelope orti, affinitatis etiam iure nobis cõiuncti sunt.
Namque si præterita mala summatim attingere oportet

DICTYS CRETENSIS

teat quando ciuitas nostra depressa erumnis ad requiem emerferit? Vnquam nobis defuere fletus? aut socijs imminutæ calamitates? Quando non amici, propinqui, parentes, filij denique in bello amissi? Et ut ex me reliquorum luctuum memoriam recenseam, quid nam in Glaucio filio toleraui? Cuius interitus quanquam acerbus mihi, non tamen ita dolori fuit quam tempus illud, quo adiunctus Alexandro ad raptum Helenæ comitatum sui præbuit. Sed præteritorum satias, futuris saltem parcendum ac consulendum est. Græci homines custodes fidei ac ueritatis, principes beniuolentiæ atque officiorum. Testis his rebus Priamus, qui in ipso strepitu discordiarum, fructum tamen misericordiæ eorum tulit. Neque inferendo bellum quicquam prius tentatum ab his quam perfidiam in ipsa legatione, insidias æque à nostris experti sunt. In qua re (dico enim quod sentio) Priamus eiusque filij autores, in his etiam Antimachus, qui recēs amissis liberis, iniquitatis suæ poenas luit. Hæc omnia in gratiam gesta Helenæ, eius scilicet mulieris quam nec Græci quidem recipere gestiunt. Retineatur igitur in ciuitate ea fœmina ob quam populi amici etiam, aut non infesti huic regno. Nonne sponte supplices ut iam recipiant rogabimus? non omni modo faciemus læsis iam toties per nos? Non in futurum saltem reconciliabimus tales uiros? Ego quidem abibo iam hinc, et discedam longius. Neque committam ulterius ut intersim malis nostris. Fuit tempus

pus

pus quo manere in hac ciuitate iocundū erat, socij, ami-
 ci, propinquorum salus, patria deniq; incolumis atti-
 nuere in hunc diem. Contrā nunc quid horum nō im-
 minutum, aut in totum sublatum nobis est? Non feram
 me cum his morari, quorum opera, cuncta mihi cum
 patria concidere. Et eos quidem quos in bello fortuna
 eripuit, utcumq; iam sepeliuimus, concedentibus ultro
 ueniam hostibus. Sed postquam Deorum aræ atq; de-
 lubra, sanguine humano per scelus infecta sunt, hoc eti-
 am amisimus? Quippe? Quis maiora supplicio post
 mortem carissimorum quàm in ipsa amissione subeun-
 da sunt. Quæ ne accidant, nunc saltem prouidete. Au-
 ro atque huiusmodi alijs præmijs, redimenda patria
 est. Multæ in hac ciuitate dites domus, singuli pro fa-
 cultatibus in mediū consulamus. Postremo offeratur
 pro uita hostibus, quod mox interitu nostro, ipsorum
 futurum est. Templorum etiam si necesse erit ornamē-
 tis, pro incolumitate patriæ utendum est. Solus suas
 opes intus custodiat Priamus, solus diuitias potiores
 suis ciuibus teneat. His etiam quæ cum Helena raptæ
 sunt, incubet. Ipse uiderit quem ad finem utendum pu-
 tet, patriæ calamitatibus. Nos uicti iam sumus malis
 nostris. Hæc atq; alia cum lachrymis eo differente,
 cuncti simul gemitū edunt, tendentesq; ad cœlum ma-
 nus annuere tot aduersis rebus Priamum, singuli uel
 inter se omnes, finem miseriarum deprecantes. Ad po-
 stremum uno ore patriam redimendam clamant. In

DICTYS CRETENSIS

quis Priamus dilanianus caput fletu quàm miserabili,
non solum iam odio, uerum suis hostem effectū. Quip
pe cui Dijs non amicus antea, non deniq; ciuis inueni
ri posset, qui erumnis suis ingemisceret. Namq; optas
se hæc non nūc demum, uerum uiuis Alexandro atq;
Hectore agi cœpta. Sed quoniam præterita reuocare
nulli concessum est, præsentium habendam rationem,
spemq; futuris adhibendam. Se namq; omnium quæ
haberet ad redemptionem patriæ, potestatem dare.

Quam rem Antenori agendam committere. Cæterū
se quoniam iam odio suis esset, abire è conspectu, cons
sentientem his quæ inter se decernerent. Tū separato
rege, placet ut Antenor ad Græcos redeat exploratū
uoluntatē certam, adiunctusq; ei Aeneas. Ipsa cōposi
ta re, disceditur. Sed media ferme nocte, Helena clam
ad Antenorem uenit, suspicans tradi se Menelao, &
ob id iram derelictæ domus metuens. Itaq; eum orat
uti inter cætera sui quoq; apud Græcos commemora
tionem faceret, ac pro se precaretur, Cæterum, ut co
gnitum est, post Alexandri interitum inuisa ei apud
Troiam fuere omnia, desideratusq; ad suos, reditus.
At lucis initio quibus imperatum erat ad naues ueni
unt, decretum ciuium cunctis narrant. Itaq; cum quis
ante ad confirmanda quæ tempus monebat, secedunt.
Ibi quum multa de republica ac summa rerum differe
rent, uoluntatēq; Helenæ docent, ueniamq; orant. Et
ad postremum confirmant inter se proditionis pactio
nem.

nem. Dein ubi tempus uisum est, cū Vlysse & Diome
 de ad Troiam ueniunt, cohibito Aiace ab Aenea, scili
 cet ne qua insidijs opprimeretur talis uir, quem solum
 Barbari non secus quàm Achillem metuebant. Igitur
 postquam duces Græciæ in ciuitate conspecti sunt, cum
 cti ciues tollunt spe animos, existimantes finem belli
 atq; discordiarum. Itaq; propere senatus habitus, ubi
 nostris præsentibus decernitur primum omnium An
 timachū ex omni Phrygia exulandum, scilicet autorē
 tanti mali. Dein super conditione pacis tractari cœ
 ptum. Inter quæ strepitus repente ex Pergamo, ubi re
 gia Priami erat, clamorq; ingens editur. Quare tur
 bati qui in cōsilio erant, foras profiliunt, credentes in
 sidias à regulis solito more fieri, Itaq; in templū Mi
 neruæ propere cōcedunt. At paulo post, ex his qui ex
 arce descenderant, cognoscitur Alexandri filios quos
 ex Helena susceperat, casu camera extinctos, hi que
 erant Bunomus Corinthus, atq; Idus. Quare consilio
 dilato, duces nostri ad Antenorem abeunt, ibiq; acce
 ptis epulis pernoctant. Præterea cognoscunt ab An
 tenore editum quondam oraculum Troianis maximo
 exitio, ciuitatiq; fore, si palladium quod in templo Mi
 neruæ esset, extra mœnia auferretur. Namque id anti
 quissimum signum cælo lapsum, qua tempestate Ilus
 templum Mineruæ extruens, prope summum fastigij
 peruenerat, ibiq; inter opera quum necdum tegmen
 superpositum esset, sedem sui occupauisse, idque si

DICTYS CRETENSIS

gnum ligno fabrefactum esse. Hortantibus dein nostris uti secū ad ea omnia eniterentur, facturū se quæ cuperent, respondit. Atque his prædicit, publice se in cōcilio super qualitate eorum quæ postulaturi essent, exercitum deserturum, scilicet ne qua suspicio sui apud Barbaros oriretur. Ita composito negotio cum luce simul Antenor ac reliqui proceres ad Priamum vadunt, nostri ad naues redeunt. Dein ubi iusta pueris Alexandri facta sunt, post diem tertium Ideus supra dictos duces accitum uenit. Quis præsentibus Lampus, cæteriꝫ; quorum consiliū præualebat, multa disserere, atque docere ea quæ ante gesta essent, temere & inconsulte, non per se, quippe qui contempti despectiꝫ; à regulis, arbitrio alieno agerent. Cæterū quod arma aduersum Græcos tulissent, non sponte factum. Nanque qui sub imperio alieno agerent, expectandū his, atque exequendum esse nutum eius qui teneat. Ob quæ dignum esse Græcos data uenia consulere his, qui semper autores pacis fuerint. Cæterum à Troianis ob male consulta, satis poenarum exactum. Dein multo hinc, atque inde habito sermone, ad postremum de modo premiorū agi cœptum. Tum Diomedes quinꝫ; milia talentorum auri, atꝫ; argenti totidem optat. Præterea tritici centena milia, eaꝫ; per annos decem. Tum silentio habito à cunctis, Antenor non Græcorum more agere eos aduersum se ait, sed barbaro. Nā quum impossibilia postularent, palam fieri, prætextu pacis

DE BEL. TROIANO LIB. V.

pacis bellum eos instruere. Cæterum auri atq; argenti tantum ne tum quidem priusquam in auxilia conducta dilaceraretur, ciuitati fuisse. Quod si permanere in eadem auaricia uellent, superesse Troianis uti clausis portis, incensisq; intus Deorū ædificijs, ad postremum idem sibi cum patria exitium peterent. Contra Diomedes non ciuitatem uestram consideratum Argis uenimus, uerū aduersum uos dimicaturi. Quo circa siue etiam nunc bellare in animo est, parati Græci, siue ut ais, igni dabitur Iliū, non prohibebimus. Quippe Græcis affectis iniuria, quoquomodo ulcisci hostes suos finis est. Tum Panthus in proximū diem de liberandi ueniam orat. Ita nostri ad Antenorem abeunt, atque inde in ædem Mineruæ. Interim cognoscitur in apparatu rerum diuinarum portētum ingens. Nanque composita sacrorum consueta mox subiectus ignis non comprehendere, neque consumere uti antea, sed aspernari. Quare turbati populares, simul uti fidem nuncij noscerent ad aram Apollinis confluunt, atq; ibi superpositis extorū partibus, ubi flamma admotā est, repente cūcta quæ inerant disturbata, ad terram decidunt. Quo quidem spectaculo percussis, atque attonitis omnibus, subito aquila stridore magno immittit sese, atque extorum partem eripit. Moxq; superuolans, ad naues Græcorum pergīt, ibiq; raptū omittit. Id uero Barbari iam nō leue aut in obscuro, sed palā perniciosum credere. Interim Diomedes cīs

DICTYS CRETENSIS

Vlyffe dissimilantes quæ gerebantur, obambulare in
 foro, circumspicientes laudantesq; præclara opera ci-
 uitatis eius. At apud naues auspicio tali, motis omnis-
 um animis, Calchas uti bonum animum gererent hor-
 tatur, breui quippe dominos fore eorū quæ apud Tro-
 iam essent. Cæterum Hecuba re cognita, placatum
 Deos egreditur, præcipue Mineruam atq; Apollinē.
 Quis tum dona multa uictimasq; opimas admouet,
 sed in adolendo quæ sacra aris reddebantur, eodē mo-
 do restingui ignes, ac repente interire uisi. Inter quæ
 tam sollicita, Cassandra deo plena, uictimas ad Hecto-
 ris tumulum transferri, inferriq; iubet. Deos quippe
 aspernari iam sacrificia, indignatos ob cōmissum pau-
 lo ante scelus in Apollinem. Ita tauris qui immolati e-
 rant, ad rogam Hectoris, sicuti imperatum est, appor-
 tatis, Moxq; igni subiecto, consumuntur cuncta. Inde
 ubi iam uesper erat, domum discessum est. Atque ea-
 dem nocte Antenor clam in templum Mineruæ uenit,
 ubi multis precibus mixtis Theanæ (quæ tēpli sacer-
 dos erat) persuasit uti palladiū sibi traderet, habiturā
 nanque magna eius rei premia. Ita perfecto negotio
 ad nostros uenit, hisq; promissū offert. Id Græci ob-
 uolutum bene, quo ne intelligi à quoquam possit, uehi-
 culo ad tentoria Vlyssis per necessarios fidosq; suos
 remittūt. At lucis principio postquā senatus coactus,
 et nostri ingressi sunt, Antenor ueluti iracundiā Græ-
 corum metuens, ueniam orare eorum, quæ aduersum

eos

DE BEL. TROIANO LIB. V.

eos pro patria exercitus differuisset. Deim Vlysses nõ se his moueri neque indignari, sed quod finis in tractando non adhiberetur, maxime quum opportunum ad nauigandũ tempus, breui præteruolet. Tum multo inuicem habito sermone, ad postremum binis milibus talentorum auri atq; argenti, rem decidüt. Quod ut ad suos referrent, Græci ad naues abeunt. Ibi conductis ducibus, cuncta quæ gesta sunt, exponunt. Palladiũ etiam ablatũ per Antenorem docent. Dein ex omniũ sententia, reliquus miles rem cognoscit. Ob quæ placet uniuersis mitti Mineruæ donum quàm honoratissimum. Tum accitus ad eam rem Helenus cuncta quæ antè gesta erant non secus ac si præsens fuisset ordine exponit, additq; finem iam aduenisse Troianarum rerũ. Quippe quo maxime sustentaretur, summam ciuitatis palladium fuisse, quo ablato exitium ingruere. Cæterum donum Mineruæ fatale Troiani esse, equum ligno fabrefactum forma ingenti, cuius magnitudine muri soluendi essent, adnitente atque ministro Antenore. Deim recordatus parentem Priamum residuosq; fratres, fletum edit miserabilem, consternatusq; per dolorem atq; obstupefactus ruit. Tum Pyrrhus collectum eum, resectumq; animi, ad se deducit, custodesq; addit, ueritus ne qua per eum hostibus quæ gesta erant, patefierent. Quod ubi Helenus persensit, Pyrrhum uti bonum animum gereret hortatur, securum sui secretorumq;. Nanque secum eo etiam post

DICTYS CRETENSIS

patriæ excidium, multis tempestatibus in Græcia moraturum. Itaq; ut Heleno placuerat, multa materies quæ apta huiusmodi fabricæ uidebatur per Epeū, atq; Aiace[m] Oilei aduecta. Interim firmatores pactæ pacis ad Troiam eunt. Decem lecti duces, Diomedes, Vlysses, Idomeneus, Ajax Telamonius, Nestor, Meriones, Thoas, Philocteta, Neoptolemus, atque Eumelias. Quos ubi in foro animaduertere populares, leti animos tollunt, finem iam erumnarum credentes. Itaque singuli plures uel, uti quisque occurrerat, benigne adeunt, salutantes, gratulantesque exosculantur. Tum Priamus pro Heleno orare Græcos, multisq; adhibitis precibus, commendare charissimum sibi & inter cæteros dilectum, magis propter prudentiam. Dein ubi tempus uisum est, conuiuium publice cœptum est in honore ducum, ascitæq; pacis, Antenore deseruiente Græcis, atque omni modo benigne exhibente ciuitate. At lucis initio senes omnes in ædem Mineruæ conueniunt. In quis Antenor refert missos à Græcis super conditionibus prædictæ pacis, decem lectos uiros. Quos ubi deduci in senatum placuit, & dextræ inuicem datæ atque acceptæ sunt. Statuunt inter se uti proximo die, campi in medio atque in ore omnium aras statuunt, in quis fidem pacis iurisiurandi religionibus firmarent. Quis perfectis Diomedes atque Vlysses iurare occipiunt, permansuros se in eo quod sibi cum Antenore conuenisset, testésque in eam rem Iouem summum,

DE BEL. TROIANO LIB. V.

summum. Terramq; matrem, Solem, Lunam, atq; Oceanum fore. Dein excisis in partes duas hostijs quæ ad eam rem admotæ erant, ita ut pars ad solem, residuum ad naues spectaret, per medium transeunt. Dein Antenor in eadem uerba placitum cõfirmat. Ita perfecto negotio, ad suos quisq; abeunt. Cæterum Barbari Antenorem summis laudibus efferre, uenientemq; singuli quasi deum uenerari. Solum quippe omnium credere autorem pacis eius, ascitæq; cum Græcis amicitie. Ita sopito iam inde bello, passim uti quisque partium uoluerat, nunc Græci cum Troianis, rursusq; hæ apud naues amice agere. Interim ubi fœdus interuenerat, cuncti Barbari socijq; qui bello residui erant, gratulantes interuentu pacis ad suos discedunt, nõ opperientes quidem præmia tantorũ discriminũ atque erũnarum, scilicet ueritine qua pacti fides apud Barbaros dissolueretur. Interim apud naues, uti Heleno placuerat, equus tabulatus extruitur per Epeum fabricatorẽ eius operis. Cui edito in immensum, ima quæ sub pedibus erãt, rotis interpositis suspenderat, scilicet qd à tractu motus facilis foret, unde offerri donum Mineruæ maximum, omnium ore agitabatur. Cæterum apud Troiam auri atque argenti prædictum pondus, per Antenorem atque Aeneam summo studio in edẽ Mineruæ portabatur. Et Græci postquam auxilia sociorum dimissa, cognitum est, impensius pacem atque amicitiam agitauere, nullo post Barbarorum interfe

DICTYS CRETENSIS

eto, aut vulnerato, quò magis sine ulla discordiarum
 suspitione apud hostes forent. Deim equum compa-
 etum affabre, confixumq; ad muros mouent. Nun-
 ciatum Troianis, ut cū summa religione susciperent,
 Mineruæ scilicet sacrū dicatumq;. Quare magna uis
 hominum portis egressa, summa læticia, sacrificiò que
 donum excipit, attrahitq; propius mœnia. Sed post-
 quam magnitudine operis impediri per portas ingres-
 sum animaduertere, cōsiliū destruendorum de super-
 murorum capiunt, neque quisquam secus præ tali stu-
 dio decernebat. Ita inuiolatum multis tempestatibus
 murorū opus, Neptuniq; ut perhibebatur, atque A-
 pollinis maxima monumenta, multo delectu ciuium
 manibus dissoluuntur. Sed postquam maior pars ope-
 ris eius deiecta est, consulto à Græcis intercessum, con-
 firmantibus non se passuros intra mœnia duci equum,
 priusquam prædicti pondus auri atque argenti susci-
 perent. Ita intermisso opere, semiruptisq; mœnibus,
 Vlysses cunctos ciuitatis Troianæ artifices, ad refici-
 endas naues conducit. Composita deim uniuersa clas-
 se, ubi cūcta nauigia instructa, et premium persolutū
 est, iubent nostris peragere cœpta. Itaq; destructa mu-
 rorum parte, cum ioco, lasciuiâque inducere equū, fœ-
 minis inter se atque uiris certatim attrahere festinan-
 tibus. Interim Græci ubi cūcta nauibus imposita sunt,
 incensis omnibus ad Sigæum secedunt, ibiq; noctē op-
 periuntur. Fessis deim uino, multo que somno Barba-
 ris,

ris,

DE BEL. TROIANO LIB. V.

ris, quæ utraq; per læticiam securitatē inque pacis in-
 teruenerant, nostri multo silentio ad ciuitatem nauigant,
 seruantes signum quod igne elato Sinon ad eam rem clām
 positus tulerat. Moxque omnes postquam intrauere mœnia,
 diuisis inter se ciuitatis locis, ubi signum datū magna ui
 cedere eos quos sors obiecerat, atq; obtruncare passim
 per domos atque uias, loca sacra atque profana. Et si
 qui persenserant priusquam armari, aut aliquid pro salute
 caperent, opprimere. Prorsus nulla requies stragis, atque
 funerum, quū palam & in ore suorum liberi, parentē
 sive magno inspectantium gemitu necarentur. Moxque ipsi
 qui spectaculo carissimorum interfuerant, miserandum in
 modum interirent. Neque segnius per totam urbem incē
 dijs gestum, positus prius defensoribus domui Aeneæ
 atque Antenoris. Interim Priamus re cognita, ad aram
 Iouis Aedificialis cōfugit. Multiq; ex eo loco ad reliqua
 deorū templa. Cassandra in ædem Mincrue. Sed post
 uniuersos qui in manus uenerant foede, atque multos
 obtruncare, occipiente luce domū in qua Helena erat
 aggrediuntur. Ibi Menelaus Deiphebum, quem post
 Alexandri interitum, Helenæ matrimonium interceptisse,
 supra docuimus, exactis primo auribus, brachijsq;
 ablati, dein naribus, ad postremum truncatum omni
 ex parte, foedatūq; summo cruciatu uecat. Post quæ
 Priamū Neoptolemus sine ullo ætatis, honorisq; delectu,
 retinentem utraq; manu, ad aram

DICTYS CRETENSIS

iugulat. Cæterum Cassandram Ajax Oilei ex sacro Mineræ captiuam abstrahit. Hoc modo consumptis cum ciuitate Barbaris, deliberatio inita super his qui ad Deorum aras auxilium uitæ implorauerant, decretumq; ab omnibus, uti per uim auulsi necarentur. Tantis dolor iniuriæ, & ob id studium extinguendi nominis Troiani inceserat. Ita comprehensi qui cruciatum prædictæ noctis subterfugerāt, trepidantes uice pecorum interficiuntur. Deim more belli, per templa ac semiuistas domos, populatio rerum omnium, ac per dies plurimos ne quis hostium euaderet, studium inquirendi. Interim ad coaceruandum auri atq; argenti materiæ opportuna loca destinantur, & alia ob præciosam uestem. Igitur ubi satias Troiani sanguinis tenuit, et urbs incendijs cōplanata est, initiū soluendæ per prædā militiæ capiunt. Primo à captiuis scæminis, pueris q; adhuc imbellibus. Itaque ex his prima omnium Helena, sine sorte Menelao cōceditur. Deim Polyxena suadente Vlysse, per Neoptolemum Achilli inferias missa. Agamemnoni Cassandra datur postquam forma eius captus, quin palam desiderium fateretur, dissimulare nequiuerat. Aetram & Clymenā, Demophoon & Achamas habuere. Reliquorum sors agi cœpta, atque Neoptolemo Andromacha euenerat, adiunctis etiam eius filijs in honorem tanti ducis. Vlyssi Hecuba obuenit. Hactenus nobilium scæminarum cessere seruitia. Alij ut quenque sors contigerat, prædam, aut ex captiuis,

DE BEL. TROIANO LIB. V.

captiuis, quantum pro merito distribuebatur, habere. Interim super palladio ingens certamen inter se ducibus exortum. Aiace Telamonio expostulante in munus sibi, pro his quæ in singulos uniuersosq; uirtute atque industria sua contulerat. Quare coacti penè omnes uti ne læderetur animus tanti uiri, cuius præclara facinora uigiliasq; pro exercitu, in animo retinebant, concedunt Aiaci, cōtradicientibus solis omniū Diomede, atque Vlysse, sua quippe opera id ablatum contrā insinuantibus. Contra Ajax adfirmare, non labore aut uirtute eorum rem gestam, Antenore namq; contemplatione communis amicitie, abstulisse. Tum Diomedes honori eius per uerecundiam cedens, à certamine destitit. Igitur Vlysses cum Aiace summa uirtute contendere, atque inuicem industriæ meritis expostulare adnitentibus Vlyssi, Agamemnone & Menelao, obseruatam pauloante opera sua Helenam. Namque post captum Ilium, Ajax recordatus eorū quæ tantis tempestatibus propter mulierem perpeffi, expertiq; essent, primus omnium interfici eam iusserat. Iamque approbantibus consiliū Aiacis multis bonis, Menelaus amorē coniugij etiam nū retinens, singulos ambisendo orandoq; ad postremum perfecerat, ut intercessu Vlyssis, Helena incolumis sibi traderetur. Ob quæ ueluti iudicio amborum merita spectantes (quum etiam num bellū in manibus, atque hostiles multæ nationes circumstrepere, nullo delectu uirorum fortium,

DICTYS CRETENSIS

Apertisq; Aiakis tot egregijs facinoribus, ac frumentum quod ex Thracia aduexerat, per totum exercitum distributione) Vlyssi palladium tradunt. Quare cuncti duces qui memores uirtutum Aiakis, nihil ei praefereendum censuerant. Quiq; secuti gratiam Vlyssis impugnaverant talem uirum, studio in partes discedunt. Interim Ajax indignatus, & ob id uictus dolore animi, palam atque in ore omnium ultionem se sanguine eorum a quo impugnatus esset, exacturum denunciat. Itaque ex eo Vlysses, Agamemnon, & Menelaus custodiam sui agere, & quò tutiores essent summa ope inuigilare. At ubi nox aderat, descendentes uno ore omnes, lacerare utrumque regem, neque abstinere maledictis, quippe quis magis libido desideriumq; in foemina, quam summa militiae potiora forent. At lucis principio, Aiacem in medio exanimem offendunt, perquirentesq; mortis genus, animaduertere ferro interfectum. Inde ortus per duces atque exercitus tumultus ingens, ac dein seditio breui adulta, quum ante iam Palamedem uirum domi belliq; prudentissimum, nunc Aiacem inclytum tot egregijs pugnis, atque utrosq; insidijs circumuetos ingemisceret. Ob quae supradicti reges ueritine qua uis ab exercitu pararetur, intus clausi firmatiq; per necessarios manent. Interim Neoptolemus aduecta ligni materia, Aiace cremat, reliquiasq; urna conditas, in Rhetæo sepeliendas procurat. Breuiq; tumulum extructum consecrat, in honorem tanti ducis.

ducis. Quæ si ante captum Ilium accidere potuissent, profecto magna ex parte promotæ res hostium, ac dubitatum de summa rerum fuisset. Igitur Vlysses ueritus uim offensi exercitus, clam mari aufugit, ita paladium apud Diomedem manet. Cæterum post abscessum Vlyssis, Hecuba quo seruitium morte absolueret, multa ingerere maledicta, imprecariq; infausta omnia in exercitum. Quare motus miles, lapidibus obrutâ necat, sepulchrumq; apud Abydum statuitur, appellaturq; Cynosseni, ob linguæ proteruiam, imprudentemque petulantiam. Per idem tempus Cassandra deo repleta, multa in Agamemnonem aduersa pronunciat. Insidias quippe ex occulto cædemque domi per suos compositam. Præterea uniuerso exercitui profectioem ad suos incommodam, exitialemque. Inter quæ Antenor cum suis Græcos orare omitterent iras, atq; urgente nauigij tempore in commune consularent. Præterea omnes duces ad se epulatum deducit, ibique singulos quammaximis donis replet. Tum Græci Aeneæ suadent ut secum in Græciam nauiget. Ibi nanque ei simile cum cæteris ducibus ius, regniq; eandem potestatem fore. Neoptolemus filios Hectoris Heleno concedit. Præterea reliqui duces auri atque argenti quantum singulis uisum est. Dein consilio habito decernitur, uti per triduum funus Aiæcis publice susciperetur. Itaque exactis diebus, cuncti reges comam apud tumulum eius deponunt. Atque exim contumelias Agamemnonem,

DICTYS CRETENSIS

fratremq; agere, eosq; nõ Atreum, sed Plisthenidas,
et ob id ignobiles appellare. Quare coacti simul, ut
odium sui apud exercitum per absentiam leniretur,
orant uti sibi ire è conspectu eorum sine noxa concede
rent. Itaque consensu omnium primi nauigant, detur
bati expulsiq; à ducibus. Cæterum Aiakis filij Achan
tides Glauca genitus, atque Eurisathes ex Tegmessa
Teucro traditi. Dein Græci ueritine per moram in
teruentu hyemis, quæ iam ingruebat, à nauigãdo ex
cluderentur, deductas in mare naues, remigibus reli
quisq; nauticis instrumentis complent. Atque ita cū
his quæ singuli, præda multorum annorum quæsiue
rant, discedunt. Aeneas apud Troiam manet, qui
post Græcorum profectionem cunctos ex Dardano,
atque ex proxima peninsula adit, orans uti secum An
tenorem regno exigerent. Quæ postquam præuerso
de se nuncio, Antenori cognita sunt, regrediens ad
Troiam imperfecto negotio aditu prohibetur. Ita co
actus cū omni patrimonio à Troia nauigat, deuenit
que ad mare Adriaticum, multas gentes Barbaras
interim præuentus. Ibi que condit cum his qui secum
nauigauerant ciuitatem, appellatam Corcyrem Mele
nam. Cæterum apud Troiam postquam fama est An
tenorem regno potiri, tum cuncti qui bello residui, no
cturnam ciuitatis cladem euaserant ad eum conflu
unt, breuique ingens coalita multitudo. Tantus amor
erga Antenorem, atque opinio sapientiæ inceserat.

Fitq;

Fitq; princeps amicitiae eius rex Gebrenorum Ocnè
 deus. HAEC ego Gnosius Dictys, comes
 Idomenei conscripsi, oratione ea quam maxime inter
 diuersa loquendi genera consequi ac comprehendere
 potui, literis punicis à Cadmo Danaóque traditis.
 Neque sit mirum cuiquam, si quamuis Græci omnes,
 tamen diuerso inter se sermone agunt, quando ne nos
 quidem unius eiusdémque insulae, simili lingua, sed ua-
 ria permixtè que utamur. Igitur ea quæ in bello eue-
 nere Græcis ac Barbaris, cuncta sciens, perpeffusq;
 magna ex parte, memoria edidi. De Antenore eiusq;
 regno, quæ audiui rettuli. Nunc creditum nostrorum
 narrare libet.

QVINTI LIBRI FINIS.

ARGVMENTVM SEXTI
 ET VLTIMI LIBRI.

EVERSA Troia Græcorum principes Phry-
 gijs opibus ditati, quū in patriam nauigarent,
 alij uastis procellis sunt obruti, alij turpiter alio casu
 occubuerunt. Ajax Oilei scopulis Euboicis cum suis
 naufragat. Nauplius uxores armat in uiros. Agamèz
 non interficitur. Diomedes regno expellitur. Demo-
 phoon ab Antheniensibus non recipitur. Concilium
 apud Corinthum. Idomeneus receptus à suis mittit
 auxilia Orestis contra Aegistum. Clytemnestra cum

DICTYS CRETENSIS

Aegisto interficitur. Menelaus petijt Cretam. Teucer expellitur à patre. Orestes purgatur crimine caedis. Hermione denubit Oresti. Vlysses peruenit ad Lestrigonas, Siciliamq;. Inde ad Circen, Syrenas, atque Alcynoũ. Deinde interficit procos. Castitas Penelopis. Idomeneus moritur cui Meriones succedit. Multa describuntur digna scitu, ut de nuptijs Thetidis & Pelei, Deq; Neoptolemi, atq; Vlyssis morte.

DICTYS

CRETENSIS DE REDITV

GRAECORVM LIBER

SEXTVS ET VL-

TIMVS.

POST QVAM impositis, quæ singuli bello quæsierant, ascendere ipsi, solutis anchoralibus nauigãt. De in à puppi secūdante uento, paucis diebus peruenere ad Aegeum mare. Vbi multa imbribus uentisq;, & ob id sæuiente mari indigna experti, passim ut sors tulerat, dispantur. In quis Loccorum classis perturbatis per tempestatem officijs nautarum, & inter se implicatis, ad postremum fulmine cõminuta, & incensa est. At rex
Loccorum

DE BEL. TROIANO LIB. VI.

Locrorum Ajax postquam natando euadere, naufragium enisus est, reliqui per noctē tabulis, aut alio ex naufragio leuamine fluitantes ubi ad Euboëam deuenere, Cheradibus scopulis appulsi pereunt. Eos namque re cognita, Nauplius ultum iri cupiens Palamedis necem, per noctem igni elato ad ea loca deflectere, tanquam ad portum coegerat. Per idem tempus Oeax Nauplij filius, Palamedis frater, cognito Græcos ad suos remeare, Argos uenit. Ibi Aegialem atque Clytemnestram falsis nuncijs aduersum maritos armat, prædicto ducere eos secum uxores ex Troia prælatas his. Præterea addidere ea quibus mobile suapte natura ingenium muliebre magis aduersum suos incenderentur. Ita Aegiale aduenientem Diomedem, per ciues aditu prohibet. Clytemnestra per Aegistum adulterio sibi cognitum Agamemnonem insidijs capit, eumque interficit. Breuique denupta adultero Erigonem ex eo edit. Interim Talthibius Orestem Agamemnonis filium manibus Aegisti ereptum, Idomeneo, qui tum apud Corinthum agebat, tradit. Eo Diomedes expulsus regno, et Teucer prohibitus Salamine à Telameon, scilicet quod fratrem insidijs circumuentum non defendisset, conueniunt. Interim Nestheus cum Aetra et Clymena filia eius ab Atheniensibus recipitur. Demophoon atque Achamas foris manent. Cæterum ubi plures eorum qui mare insidiasque suorum euaserant, apud Corinthum fuere, consilium

*quæ ad diem Troa
vicijs in hoc fecit*

DICTYS CRETENSIS

Habent uti iuncti inter se singula aggredere tur regna belloq; aditum ad suos patefaceret. Eam rem Nestor prohibet, suadens tentandos prius civium animos, neque committendum uti per seditionem Græcia omnis, intestinis discordijs corruperetur. Neque multo post cognoscit Diomedes Aetholiam ab his qui per absentiam eius regnum infestabant, eo nomine multis modis afflictari. Ob quæ profectus ad ea loca, omnes quos auctores iniuriæ reppererat interficit, metuq; omnibus circum locis iniecto, facile à suis receptus est. Inde per omnem Græciam fama orta, suos quisq; reges accipiunt: summam in his qui apud Troiam bellauerat virtutem, neq; in resistendo cuiusquam vires satis idoneas existimantes. Ita nos quoque cum Idomeneo rege, Cretam patrium solum summa gratulatione civium remeavimus. Dein ubi Horestes transactis pueritiæ annis, officia viri exequi coepit, Orat Idomeneum ut secum ex ea insula quamplurimos mitteret, Cupe re nanq; se Athenas nauigare. Itaq; collecto numero eorum quos idoneos credebat, Athenas venit, Auxilium ab his contra Aegistum orat. Dein oraculum adiit, responsum refert uti matrem & cum ea Aegistum interficiat. Ex quo fore, uti regnum patrium reciperet. Huiusmodi nomine armatus cum predicta manu ad Strophum venit. Is nanq; Phocensis, cuius filiam in matrimonium Aegisti denuperat, indignatus quod preterito coniugio priore Clytemnestram superduxerit, &

DE BEL. TROIANO LIB. VI.

rit, & regem omnium Agamemnonem interfecerit, ultro ei auxilium aduersum inimicissimum obtulerat. Ita conspirati inter se cum magna manu Mycenae ueniunt. Statimque Aegistus abierat, primo Clytemnestram interficiunt, multosque alios qui resistere ausi erant. Deinceps in cognito Aegistum aduentare, insidias ponunt, eumque circumueniunt. Inde per omnem Argiuorum populum dissensio animorum exorta, quod diuersa inter se cupientes, ad postremum in partes discederent. Per idem tempus Menelaus appulsus Cretam, cuncta super Agamemnone, regnoque eius cognoscit. Interea per omnem insulam postquam cognitum est Helenam euenisse, multi undique uirilis ac muliebris sexus confluent, ambientes dignoscere cuius gratia orbis pene omnis ad bellum conspirasset. Vbi inter caetera Menelaus refert Teucrum expulsam patriam, ciuitatem apud Cyprum Salaminam nomine, condidisse. Multa etiam apud Aegyptum miranda refert, & Canopi gubernatoris sui, qui ibi morsu serpentis perierat, extructum magnificentum monumentum. Dein ubi tempus uisum est Mycenae nauigat, ibique multa aduersum Orestem molitus. Ad postremum multitudine popularium cohibitus, ab eo quod coeperat negotio destitit. Inde placet cunctis Orestem super eo facinore causam dicere apud Athenienses, ubi Ariopagitarum iudicium seuerissimum per omnem Graeciam memorabatur. Apud quos dicta causa, iuuenis absoluitur, Erigona, quae ex

DICTYS CRETENSIS

Aegisto edita erat, ubi fratrem absolutum intelligit, uicta dolore immodico, laqueo interijt. Mnestheus liberatum Orestem à parricidij crimine, purgatumq; more patrio, cunctis remedijs quæ ad obliuionem huiusmodi facinoris adhiberi solita erant, Mycenæ remittit, ibiq; regnū ei concessum. Dein transacto tempore accitus Idomenei Cretam uenit. Neq; multo post Menelaus ibi multa in patrum seuerè per eum ingesta, quod sibi per dissensionem populariū multis modis periclitanti, ipse etiam insidiatus esset. Ad postremum intercessu Idomenei uterq; reconciliatus Lacedæmonam discedit. Ibi Menelaus sicuti conuenerat, Hermionem Oresti in matrimonium despondit.

PER IDEM tempus Vlysses Cretam appulsus est duabus Phœnicum nauibus, mercedis pacto acceptis. Nanq; suos cum socijs atque omnibus quæ ex Troia habuerat, per uim Telamonis amiserat, scilicet infesti ob illatam per eum filio necem, uix ipse liberatus industria sua. Percunctantique Idomeneo quibus ex causis in tantas miseras deuenisset, erroris initium narrare occipit. Quo pacto appulsus Zimæarum multa inde per bellum quæsitæ prædæ nauigauerit, appulsusq; ad Lotophagos, atq; aduersa usus fortuna, deuenit in Siciliam. Vbi per Cyclopem atq; Lestrygonæ fratres, multa indigne expertus, ad postremum ab eorum filijs Antiphate & Polyphemo, plurimos sociorum amiserit. Dein per misericordiam Polyphemi in

DE BEL. TROIANO LIB. VI.

Eni in amicitiam receptus, filiam regis Arenen postquam Elponoris socij eius amore deperibat, rapere conatus. Vbi res cognita est interuentu parentis puella ablata per uim, exactus per Aeloi insulas deuenit ad Circe, atque inde ad Calipso utramque reginam insularum. In quibus morabantur, & quibusdam illecebris animos hospitem ad amorem sui illicientes. Inde liberatus peruenerit ad eum locum in quo exhibitis quibusdam sacris, futura defunctorum animis dignoscerentur. Post quæ appulsus Syrenarum scopulis, ubi per industriam liberatus sit. Ad postremum inter Scyllam & Caribdim mare sæuissimum, & illata sorbere solitum, plurimas nauium cum socijs amiserit. Ita se cum residuis in manus Phoenicum per maria prædantium incurrisse, atque ab his per misericordiam reseruatum. Igitur uti uoluerat acceptis à rege nostro duabus nauibus, donatusque multa præda, ad Alcinoum regem Pheacum remittitur. Ibi ob celebritatem nominis per multos dies benigne acceptus, cognoscit Penelopen à triginta illustribus uiris diuersis ex locis in matrimonium postulari. Hi que erant à Zacyntho, Echinadibus, Leucadia, Ithaca. Ob quæ multis precibus persuadet regi, uti secum ad uindicandam matrimonij iniuriam nauigaret. Sed postquam deuenere ad eum locum, paulisper occultato Vlysse, ubi Telemachum rem quæ parabatur edocuere, domum ad Vlysssem clam ueniunt. Ibi que uino multo atque epulis repletos iam procos in

DICTYS CRETENSIS

gressi interficiunt. Deim per ciuitatem Vlysssem aduentasse, popularibus cognitum est. A quis benigne & cum fauore exceptus, cuncta quæ domi gesta erant cognoscit. Aut supplicijs meritos aut donis afficit. De Penelope, eiusq; pudicitia, præclara fama. Neq; multo post precibus atque hortatu Vlyssis, Alcinoi filia Nausica Telemacho denubit.

PER IDEM tempus Idomeneus dux noster apud Cretam interijt, tradito per successionem Merioni regno, & Lacertæ. Triennio postquam filius domum redijt, uitæ finem fecit. Telemacho ex Nausica natum filium Vlysses Ptoliportū appellat. Dum hæc apud Ithacā geruntur, Neoptolemus apud Molossos, naues quassatas tempestatibus reficit. Atq; inde postquam cognitum est ab Acasto expulsam regno Peleæ, ultum iri cupiens iniurias aui, primo exploratum duos quæ infidissimos, & incognitos illis locis Chrysippum & Aratum Thessaliam mittit. Hiq; cuncta quæ gerebantur, insidiâsque ei paratas per Acastum ab Ascandro non alieno Pelei, cognoscunt. Is nanque Ascandrus iniquitatem tyranni euitans, ad agrum Pelei cõcesserat, notusq; adeo eius domus uti inter cætera originem etiam nuptiarum Pelei cum Thetide Chironis filia, Chrysippo atque Arato narrauerit. Quæ tempestate multi undiq; reges acciti domū Chyronis, inter ipsas epulas nouam nuptam nouis ac magnis laudibus ueluti deam celebrauerant, parentem eius

DE BEL. TROIANO LIB. VI.

eius Chyrona, appellantes Nerea, ipsamq; Nereio-
dam. Et ut quisq; eorū regum qui conuiuio interfue-
rāt, choro modulisq; carminū praeualuerat, ita Apol-
linem, Liberum ue, & ex foeminis plurimas, Musas
cognominauerunt. Vnde ad id tempus, conuiuium il-
lud Deorum appellatum est. Itaq; ubi cuncta quae uo-
luerant cognouere, ad regem redeūt, eiq; singula per
ordinem narrant. Ob quae coactus Neoptolemus ad-
uerso mari, & multis regionis eius prohibentibus,
classē exornat, ascenditq;. Ipse dein saeuitia hyemis
multū mari fatigatus, appulsusq; ad Sepianum littus,
quod propter saxorū difficultatem nomen huiusmodi
quæsiuerat, omnes ferē naues amittit. Vix ipse cum
his qui in eodem nauigio fuerant, liberatus. Ibi Pelea-
uum reperit occultatū spelunca abdita & latebrosa,
ubi senex uim atq; insidias Acasti euitans, assidue ne-
potis desiderio, nauigantes, & si qui forte eo appulsi
essent, speculari consueuerat. Dein ubi cuncta domus
fortunarumq; edoctus est, consilium aggrediendi ho-
stis inire occipit, quū forte cognoscit filios Acasti Me-
nelippum & Plisthenen uenatum profectos, dein ue-
nisse ad ea loca. Itaq; mutata ueste Locrum simulans,
iuuenibus offert se, hisq; cupitum sui interitū refert.
Ob quae iunctus his uenando, ubi seorsū à cæteris Me-
nelippū uidet, eumq;, ac paulo post fratrem eius inse-
cutus, interficit. Ad quorum inquisitionē seruus quiz-
dam Cirmas nomine, perquam fidus profectus, in ma-

K

DICTYS CRETENSIS

ius iuuenis deuenit. Comprehensusq; Acastū afforē nūciat, atq; ita occidit. Itaq; Neoptolemus mutata veste Phrygia tanquam filius Priami Nestor qui captiuus cum Pyrrho ad ea loca nauigauerat, Acasto obuiam uenit. Eiq; quisnam esset indicat, & Neoptolemū in spelunca fatigatū nauigio, somnoq; iacere. Ob quæ anxius Acastus opprimere quam inimicissimum cupiens, ad speluncam pergit, atque ipso aditu à Thetide quæ ad ipsa loca quæsitum Pelea uenerat, re cognita reprimitur. Dein cunctis quæ aduersum domū Achillis inique & aduersum fas gesserat enumeratis, increpatus, ad postremum intercessu suo manibus iuuenis liberat, persuadens nepoti ut ignosceret potius, neque sanguine ulterius ulcisci cuperet ea quæ antecesserāt. Itaque Acastus ubi se præter spem liberatum animaduertit, sponte in loco cūcta regni Neoptolemo tradit. Inde iuuenis cum auo & Thetide, reliquisq; qui secū nauigauerant, summam regni adeptus, in ciuitatē uenit. Ibi à cunctis popularibus, quiq; iuxta inhabitantes sub imperio eius agebant, benigne ac cum gratulatione exceptus, amorem sui breui confirmat.

HAEC EGO à Neoptolemo cognita, memoriæ mandauī, accitus ab eo qua tempestate Hermionem Menelai in matrimoniū susceperat. Ab eo etiā de reliquis Memnonis cognitū est mihi, uti tradita eius ossa apud Paphum his qui cum Pallante duce Memnonis mari ad Troiam profecti, ductore interfecto, ablataq; præda,

DE BEL. TROIANO LIB. VI.

præda, ibidem morabantur. Utq; Himeræ (quam non nulli materno nomine Hemerem appellabant) soror Memnonis ad inuestigandū cadaver fratris, eò profecta, postquam reliquias repperit, & de interceptæ præda Memnonis palam ei factum est, utrumq; recipere cupiens, intercessu Phœnicum qui in eo exercitus plurimi fuerant, optionem rerum omnium ac seorsum fratris acceperit, prælataq; sanguinis affectione, recepta urna Phœnicē nauigauerit. Delata dein ad regionem eius Phalonē nomine, sepultisq; fratris reliquiis nusquā comparuerit. Cuius opinio exorta tripartita est. Seu quod post occasum solis cum matre Himeræ cōspectu hominum excesserit: Siue supra modum dolore affecta fraternæ mortis, ultro præceps ierit: uel ab his qui incolebant ob eripienda quæ secum habuerat, circūuenta interierit. Hæc de Mēnone, eiusq; sorore comperta mihi per Neoptolemum. Post quæ profectus Cretam anno post nomine publico, cū duobus alijs ad oraculū Apollinis remedium petitum uenio. Nanq; nulla certa causa ex improviso, tanta uis locustarum insulam eam inuaserat, uti cuncta fructuum quæ in agris erant, corrūperentur. Itaq; multis præcibus supplicijsq; responsum editur, diuina ope animalia interitura, insulamq; prouentu frugum breui redundaturā. Dein nauigare cupientes ab his qui apud Delphos erant prohibemur, importunū nanq; & perniciosum tempus esse Lycophion & Ixeus qui

DICTYS CRETENSIS

Quā ad oraculum uenerant, contemptui habentes ascēdunt nauem, medioq; serē spacio fulmine icti, intereunt. Interim ut diuinitus prædictum erat, eodem ictu fulminum sedata uis mali immersaq; mari, & regio omnis repleta frugibus.

PER idem tēpus Neoptolemus confirmato iam cum Hermione matrimonio, Delphos ad Apollinem gratulatum, quod in autorem paternæ cædis Alexandrum uindicatum esset, profisciscitur, relicta in domo Andromacha, eiusq; filio Laodamāta, q̄ reliquis iam filiorū Hectoris supersuerat. Sed Hermione post abscessum uiri, uicta dolore animi, neq; pellicatum captiue patiens, parentem suum Menelaum accitum mittit. Cui multa conquesta super iniuria prælatæ sibi à uiro captiue mulieris, persuadet uti filium Hectoris necet. Andromacha re cognita, instātis periculi uim subterfugit, auxilio popularium liberata. Qui miserati fortunam eius, ultrò Menelaum cōtumelijs prosecuti, uix à pernicie uiri retenti sunt. Interim Orestes adueniens rem cunctā cognoscit, hortaturq; Menelaum uti incepta perageret. Ipse dolens præreptū sibi à Neoptolemo Hermionæ matrimonium, insidias aduenienti parare cœpit. Itaq; primo ex his quos secum habebat quamfidiſsimos speculatum de aduentu Neoptolemi, Delphos mittit. Quis cognitis, Menelaus euitare huiusmodi facinus cupiens, Spartā cōcedit. Sed illi qui præmissi erant, regressi, Neoptole-

mum

DE BEL. TROIANO LIB. VI.

num Delphis esse negant. Quare coactus Orestes, ipse ad inquisitionem uiri profectus alio quo ierat die remeat, ut sermo hominũ ferebatur, imperfecto negocio. Dein post paucos dies fama perfertur interceptum esse Neoptolemũ, eumq; sermone omnium circumuentum insidijs Orestis per populũ disseminatur. Ita iuuenis ubi de Pyrrho palã est recepta Hermione, quæ sibi antea desponsa erat, Mycenæ discedit. Interim Peleus cum Thetide cognito nepotis interitu, ad inuestigationem eius profecti, cognoscunt iuuenẽ Delphis sepultum. Ibi ut mos erat, iusta persolunt. Cognoscuntq; in his locis interisse, ubi uisus Orestes negabatur. Ea res per populum haud credita, adeo præsumpta ante iam opinio de Orestis insidijs cunctorũ animis inhæserat. Cæterum Thetis ubi Hermionem Orestis iunctam uidet, Andromacham partu grauidam ex Neoptolemo, Molossos mittit domum, Orestem eiusq; coniugem de interimendo foetu uitans.

PER IDEM VERO tempus Vlysses territus crebris augurijs somnijsq; aduersis, omnes undique regionis eius interpretandi somnia peritissimos, atq; solertissimos cõducit. Hisq; refert inter cætera uisum sibi sæpius simulachrum quoddam, inter humanũ diuinumq; uultum formæ perlaudabilis, ex eodem loco repente edi. Quod cõplecti summo desiderio cupienti sibi, porrigentiq; manus, responsum ab eo humana uoce sceleratam huiusmodi coniunctionem. Quippe

DICTYS CRETENSIS

eiusdem sanguinis atq; originis, nanq; ex eo alterum
 alterius opera interiturum. Dein percontanti sibi ue
 hementius, cupientiq; causas eius rei perdiscere, signū
 quoddam mari editum, interuenire uisum, idq; secun
 dum imperium eius in se iactum utrumq; disiunxisse.
 Quam rem cuncti qui aderāt exitialem uno ore pro
 nunciant, adduntq; caueret ab insidijs filij. Ita suspen
 ctus patris animo Telemachus, agris qui in Cepha
 lonia erant relegatur, additis ei quamfidijsimis custo
 dibus. Præterea Vlysses secedens in alia loca abdita,
 semotaq; somniorū uim euitare nitebatur. Per idem
 tempus Thelegonus quem Circe editum ex Vlysse
 apud Aeam insulam educauerat, ubi adoleuit ad in
 quisitionem patris profectus, Ithacam uenit, gerens
 manibus quoddam hastile, cui quidem summitas ma
 rinæ cuiusdam turturis osse armabatur, insigne scilicet
 insulæ eius in qua ipse genitus erat. Dein edoctus
 ubi pater Vlysses ageret, tandem ad eum uenit, Ibiq;
 per custodes agri suspectior primo aditu prohibitus,
 ubi uehementius persequitur, è diuerso repellitur, clama
 re occipit, indignū facinus prohiberi se à parentis cō
 plexu. Ita creditum Telegonum ad inferendam uim
 regi aduentare, acrius resistitur: nulli quippe comper
 tum, esse alium etiam Vlyssi filium. At iuuenis ubi
 se uehemētius, & per uim repelli uidet, dolore elatus
 multos custodū interficit, aut grauiter uulneratos de
 bilitat. Quæ postquam Vlyssi cognita sunt, existimās
iuuenem

DE BEL. TROIANO LIB. VI.

iuuenē à Telemacho immiffum, egressus foras lanceam quā ob tutelam fui gerere consueuerat, aduersum Thelegonū iaculatur. Sed postquā huiusmodi ictum iuuenis casu quodam subterfugit, ipse in præsentē insigne iaculum mittit, felicissimum casum uulnerantis contemplatus. At ubi eo ictu Vlyffes concidit, gratulari cum fortuna, confiteriq; optime secū actum, quod per uim externi hominis interemptus, parricidij scelere Thelemachum charissimū sibi liberauisset. Dein reliquum adhuc retentans spiritū, iuuenē percontari quisnam, & ex quo ortus loco, qui consilio belloq; inclitum Vlyffem Laertis filiū, interficere ausus esset. Telegonus tum cognito parentem esse, utraque manu dilanians caput fletum edit quam miserabilem, maxime discruciatum ob illatam per se patri necem. Itaque Vlyffi uti uoluerat, nomen suum atq; matris, insulam quoq; in qua ortus esset, & ad postremū insigne iaculi ostēdit. Ita Vlyffes ubi uim ingruentium somniorū prædictū ab interpretibus uitæ exitū recordatus est, uulneratus ab eo quē minime crediderat, triduo post mortem obiit, senior & iam prouectæ ætatis, neque tamen inualidus uirium.

Dictys Cretensis de bello Troiano, ac
de reditu Græcorum, Finis.

DE ORIGINE TRO-
IANORVM.

RIGO Troianorū Dardanus fuit
qui ex Ioue & Electra filia Atlan-
tis natus, ab Italia ex responso locū
cōmutans, per Thraciam Samo des-
latus est, quam Samothraciam no-
minauit. & hinc ad Phrygiam deuenit, quam Darda-
niā à suo nomine nominauit. Ex quo natus est Erich-
thonius, qui in istis locis regnauit. Ex Erichthonio
Tros, qui iustitia & pietate laudabilis fuit. Isq; ut me-
moriam sui nominis æternam faceret, Troiam appello-
lari iussit: qui duos filios habuit Ilium Asaracūq;. Hic
Ilius, qui maior natus erat, regnauit, atq; Troiā de suo
nomine Ilium nominauit. Asaracus à primatu
discessit. Ilo Laomedon fuit filius. Ex La-
omedonte Priamus natus est. Asara-
cus Capim filium genuit, ex quo
Anchises editus est, qui Ae-
neam filium pro-
creauit.

CORNELII NEPOTIS AD
Sallustium Crispum Epistola.

Cornelius nepos Sallustio Crispo S.

Vum multa Athenis curiose agerē, inue-
ni historiam Daretis Phrygij ipsius ma-
nu scriptā, ut titulus indicat, qui de Græ-
cis & Troianis memoriæ commēdauit.

Quam ego summo amore complexus, continuo trans-
tuli. Cui nihil adiiciendum uel diminuēdum rei formi-
dandæ causa putavi, alioquin meā esse posset dubitari.
Optimū ergo duxi ita ut fuit uere & simpliciter per-
scripta, sic eā ad uerbū in latinitatē transuerterē. Ut le-
gentes cognoscere possint quomō res gestæ essent quas
Dares Phrygius memoriæ cōmendauit, qui per id tem-
pus uixit & militauit, quo Græci Troianos oppug-
narent. Minime Homero credendum, qui post
multos annos natus est, De quo Athenis
iudiciū fuit, cū pro insano Home-
rus haberetur, qui Deos cum
hominibus belligerasse
descripserit. Sed ha-
ctenus ista. Nūc
ad pollicitū
reuertā-
mur.

K 5

DARETIS

PHRYGII DE EXCIDIO

TROIAE, HISTORIA,

Cornelio Nepote interprete.

PELIAS rex in Peloponne
so Aesonem fratrem habuit. Aesonis
filius erat Iason uirtute
praestans, & qui sub ipsius re
gno erant omnes eos hospites
habebat, & ab his ualidissime
amabatur. Pelias autem rex ut
uidit Iasonem acceptum esse omni populo, ueritus est
ne sibi iniurias faceret, & se regno eijceret. Dicit Iaso
ni Colchis pellem inauratam arictis esse, dignam eius
uirtute ut eam inde auferret, omnia se ei daturum pollicetur.
Iason ubi audiuit, ut erat animo fortissimus, &
quia loca omnia nosse uolebat, atque clariorem se existi
mabat futurum, si pellem inauratam Colchis abstu
lisset, Dicit Peliae regi se uelle eò ire si uires socijque nõ
deessent. Pelias rex Argum architectum uocari iussit,
et ei imperat ut nauem edificaret quam pulcherrimam
ad uoluntatem Iasonis. Per totam Graeciam rumor cu
currit nauem edificari in qua Colchos eat Iason, pel
lem auream petiturus. Amici & hospites ad Iasonem
uenerunt, & pollicentur se unam ituros. Iason illis gra
tias egit, & rogauit ut parati essent. Quum tempus su
peruenisset, Iason literas ad eos mittit qui erant pollic
citi sese

DE EXCIDIO TROIAE LIB.

citi sese unà ituros, & illico conuenerunt ad nauē, cui nomen erat Argo. Pelias rex quibus opus fuerat nauī imponi iussit, & hortatus est Iasonem & qui cum eo ibant, animo forti ad perficiendum irent quæ conati essent. Ea res claritatem Græcis & ipsis factura uidebatur. Demonstrare eos qui cum Iasone profecti sunt nō uidetur nostrū esse. Sed qui uolunt eos cognoscere argonautas legant. Iason ut ad Phrygiam uenit, nauem admouit ad portum Simoëntis. Deinde omnis exercitus de nauī ad terrā descendit. Laomedonti regi nunciatum est mirandam nauim in portum Simeontis intrasse, & in ea multos iuuenes de Græcia aduectos esse. Vbi audiuit Laomedon rex, commotus est, & considerauit commune periculum esse si cōsuescerent Græci ad sua littora nauibus aduentare. Mittit itaque ad portum qui dicant ut Græci de finibus eius discedant, sin edicto suo nō audientes essent, sese armis eos eiecturum de suis finibus. Iason & qui cum eo erant, grauius tulerunt crudelitatem Laomedontis sic se ab eo tractari, quum nulla ab eis iniuria facta esset, simul timebant multitudinem Barbarorum si contrā imperium conarentur permanere, ne opprimerentur, quū ipsi nō essent parati ad præliandum, nauim conscenderunt. A terra discessere, Colchos profecti sunt, pellem abstulerunt, domum reuersi sunt. Hercules grauius tulit à rege Laomedonte contumeliose se tractatum, & eos qui unà profecti erant Colchos, cum Iasone statim Spar-

DARETIS PHRYGII

tam ad Castorem et Pollucem uenit. Agit cum his ut
 suas iniurias defendant, ne Laomedon impune ferat,
 quod illos à terra & portu prohibuisset. Multos adiu-
 tores fuisse futuros si se accommodassent. Castor & Pol-
 lux omnia promiserunt se facturos quæ Hercules uel-
 let. Ab his Salaminam profectus ad Thelamonem ue-
 nit, rogatq; cum ut secum ad Troiam eat, & ut suas suo-
 rumq; iniurias defendat. Thelamon promisit se in om-
 nibus rebus paratum esse quæ Hercules uellet facere.
 Inde Phrygiam profectus est ad Peleum, rogatque eum
 ut secum eat ad Troiam, pollicitusq; est ei Peleus se itu-
 rum. Inde ad Nestorem profectus est, rogatque eum
 Nestor quid ueniret. Hercules dicit, quod dolore com-
 motus sit uelle exercitum ducere in Phrygiam. Nestor
 Herculem conlaudauit, operamq; suam pollicitus est.
 Hercules ubi omnium uoluntates intellexit, naues xv
 parauit, milites elegit. Vbi tempus datum est profici-
 scendi, literas ad eos quos rogauerat misit, ut cum suis
 omnibus uenirent. Quum ergo omnes unanimiter con-
 uenissent, in Phrygiam profecti sunt, & ad Sigæum
 noctu accesserunt. Inde Hercules, Thelamon, & Pele-
 us exercitum eduxerunt. Et nauibus qui presidio es-
 sent, Castorem Pollucem, & Nestorem reliquerunt.
 Laomedonti regi nunciatum est classem Græcorum ad
 Sigæum accessisse, & ipse statim cum equestri copia ad
 mare uenit, cepitq; præliari. Hercules ad Ilium ierat,
 & imprudentes qui erant in oppido, urgere cepit.

Quod

DE EXCIDIO TROIAE LIB.

Quod ubi Laomedoti nunciatū est, urgeri ab hostibus Ilium, ilico reuertitur, & in itinere obuius Græcis factus, ab Hercule occiditur. Thelamon prius oppidum Ilium introijt. Cui Hercules uirtutis causa Hesionem Laomedontis regis filiam dono dedit. Cæteri uero filij qui cum Laomedonte erant, occiduntur. Priamus in Phrygia erat, ubi eum Laomedon pater eius exercitui præfecerat. Hercules & qui cum eo uenerant prædam magnā fecerūt, & ad naues deportant. Inde domum proficisci decreuerunt. Thelamon Hesionam secum conuexit. Hoc ubi Priamo nunciatum est patrem occisum, ciues ereptos, prædam euectam, Hesionam sororem dono datam, grauiter tulit Phrygiā tam contumeliose tractatam esse à Græijs. Ilium petit cum uxore Hecuba, & liberis Hectore, Alexandro, Deiphobo, Helcno, Troilo, Andromacha, Cassandra, Polyxena. Nam erant ei etiam alij filij ex concubinis nati quos nemo ex regio genere dixit esse, nisi eos qui essent ex legitimis uxoribus. Priamus ut Ilium uenit, ampliora mœnia extruxit, & ciuitatem munitissimam reddit. Et multitudinem militum ibi esse fecit ne per ignorantiam opprimeretur, ita ut Laomedon pater eius oppressus est. Regiam quoq; ædificauit, & ibi Iouis aram, statuamq; cōsecrauit. Tunc quando Ilio portas fecit, quarum nomina sunt hæc, Antenoride, Dardanie, Iliæ, Scææ, Catumbria, Troiana. Et postquam Ilium stabilitū uidit. Tempus expectauit ut uisum est

DARETIS PHRYGII

*ei iniurias patris ulcisci. Antenorem uocari iubet, dis-
 ciq; ei se uelle legatum Græciam mittere, ut conquera-
 tur graues sibi iniurias ab his qui cum exercitu uenes-
 rant, factas. Idem in Laomedontis patris nece, & in
 abductione sororis Hesione, regniq; prædatione per-
 tulisse, quæ omnia æquo se animo passurū si tamen He-
 siona ei reddatur. Antenor ut Priamus imperauit na-
 uim conscendit, & profectus uenit Magnesium ad Pe-
 leum. Quem Pelcus hospitio recepit triduo, die quar-
 to interrogat eum ad quid uenerit. Antenor dicit quæ
 à Priamo mandata erant, ut Graios postularet, ut He-
 siona tantum redderetur. Hæc ubi Peleus audiuit gra-
 uiter tulit, eò quod ad eum pertinere uidebatur, iubet
 eum de finibus suis discedere. Antenor nihil moratus
 nauim ascendit, sed in Boëciam iter fecit. Salaminam
 aduectus est ad Thelamonē, rogare cœpit eum ut Pria-
 mo sororem redderet, dicens non esse dignum in serui-
 tute habere regis filiam. Cui Thelamon respondit, ni-
 hil à se Priamo factum, quod uirtutis causa donatū sit
 se nemini daturum, ob hoc Antenorem de insula disce-
 dere iubet. Tunc nauim conscendit, et in Achaiā per-
 uenit. Inde ad Castorem & Pollucem delatus, cœpit
 ab eis postulare ut Priamo satisfacerent, & Hesionā
 sororem redderent. Castor & Pollux negauerūt iniu-
 riam ab eis Priamo factam esse, & Laomedontem eos
 priorem læsisse. Antenorē discedere iubent. Inde Pi-
 lum ad Nestorem uenit, dixitq; ei qua de causa ueni-
 ret.*

DE EXCIDIO TROIAE LIB.

ret. Qui ut audiuit cœpit Antenorem obiurgare cur
auderet in Græciam uenire cum à Phrygibus prius
Græci lesi essent. Vbi Antenor audiuit nil se impetra
sse, & contumeliose Priamum tractari, nauim cōscen
dit, domum reuertitur. Priamo regi demonstrat quo
modo ab unoquoque illorum tractatus sit, simulq; hor
tatus est regē ut eos bello prosequatur. Continuò Pria
mus filios uocari iubet, & omnes amicos suos Anteno
rem, Anchisen, Aeneam, Vcalegon, Talantum, Lam
potem, Panthum, et omnes filios qui ex concubinis na
ti erant. Qui ut conuenerunt, dixit se Antenorem lega
tum in Græciam misisse, ut hi qui patrem suum necaue
re, in hoc sibi satis facerent, Hesionam remittendo: il
los autē contumeliose tractasse Antenorem, & nihil
ab eis impetrasse. Verum quoniam suam uoluntatem
facere noluiisset, uideri sibi exercitum in Græciam mit
ti qui pœnas reciperet ab eis, ne Barbaros Græci has
berent in risu. Hortatusq; est Priamus liberos suos ut
huius rei principes forent, maxime Hectorem. Erat
enim maior natu, qui cœpit se dicere uoluntatē patris
executurū, et Laomedontis aui sui necem, et quas cun
que iniurias Græci Troianis fecissent uindicaturum,
ne id impunitū Graijs foret. Sed uereri quod nō perfic
ere possent quod conarentur, multos adiutores Græ
ciæ futuros, Europam bellicosos homines habere. Asi
am semper in desidia uitam exercuisse, & ob id clas
sem non habere. Alexander cœpit cohortari ut clas

DARETIS PHRYGII

prepararetur, & in Græciam mitteretur, se rei principem futurum, si pater uellet in deorum benignitate se confidere, uictis hostibus laude adeptus, de Græcia domum rediturum esse. Nam sibi in Ida sylua quum uentum abisset, in somnis Mercurium adduxisse Iunonem, Venerem, & Mineruam, ut inter eas de specie iudicaret. Et tunc sibi Venerem pollicitam esse, si suam faciem speciosam iudicaret, daturam se ei uxorem quæ in Græcia speciosissima uideretur. Unde sperare deberet Priamus Venerem adiutricem Alexandro futuram. Deiphobus placere sibi dixit Alexandri consilium, & sperare Græcos Hesionam reddituros & satisfacturos, si ut dispositum esset, classis in Græciam mitteretur. Helenus uaticinare coepit Graios uenturos Ilium, euersuros parentes, & fratres hostili manu interituros si Alexander sibi uxorem de Græcia adduxisset. Troilus minimus natu non minus fortis quam Hector, bellum geri suadebat, & non debere terreri uerbis Heleni, quod omnibus placuit, classem comparari, et in Græciam proficisci. Priamus Alexandrum & Deiphobum in Peoniam misit ut milites eligerent, & populum ad concionem uenire iuberent. Commonefacit filios ut maiores natu minoribus imperarent. Monstrauit quas iniurias Græci Troianis fecissent, ob hoc Antenorem legatum in Græciam misisse ut sibi Hesionam sororem redderent, & satis Troianis facerent. Antenorem contumeliose ab eis tractatum, nec quicquam ab his impetrare

trare

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.

trare potuisse, ob hoc placere sibi Alexandrum mitti cum classe in Græciã, qui aui sui mortem & Troianorũ iniurias ulciscatur. Antenorem dicere iussit quomodo in Græcia tractatus esset. Antenor hortatus est Troianos ne horrescerent ad debellandam Græciam, fortes & alacriores suos fecit. Paucis demonstravit quæ in ipsa Græcia gesserat. Priamus dixit, si cui displiceret bellum geri, suam uoluntatem ediceret. Tũc Panthus Priamo & propinquis prodit ea quæ à patre suo Euforbio audierat, dicens. Si Alexander uxorem de Græcia adduxisset, Troianis extremum exitium futurum. Sed pulchrius esse in ocio uitam degere, quàm in tumultu libertatem amittere, & periculum inire. Populus Panthi auctoritatem contempsit. Regem dicere iussere quid fieri uellet. Priamus dixit naues esse præparandas, ut eatur in Græciam. Utensilia quoque populo non deesse ad eam rem faciendam, iussitq; ut ire parati essent. Populus conclamauit per se moram non esse quo minus regis præceptis pareatur. Priamus illis magnas gratias egit, cõtionẽq; dimisit. At mox in Idam syluam misit qui materiem succiderent, naues ædificarent. Hectorem in superiorem Phrygiã misit, ut exercitum pararet, & ita profectus est. Cassandra postquam audiuit patris consilium, dicere cœpit quæ Troianis futura essent, si Priamus perseuerasset classẽ in Græciam mittere. Interea

DARETIS PHRYGII

tempus superuenit, naues edificatae sunt. Milites quoque
peruenerunt quos Alexander et Deiphebus in Pez-
onia elegerant. At ubi uisum est posse nauigare,
Priamus exercitum suum alloquitur. Alexandrum
exercitui imperatorem praefecit, mittit cum eo Deis-
phebum, Aeneam, Polidamantem. Imperatque A-
lexandro ut primum Spartam accedat, Castorem
et Pollucem conueniat, et ab his petat ut Hesione
soror reddatur, et satis Troianis fiat. Quod si ne-
gassent continuo ad se nuncium mitteret, ut exercitum
possit in Graeciam mittere. Post haec Alexander in
Graeciam nauigauit, adducto secum duce eo qui cum
Antenore iam prius nauigauerat non multos ante
dies, quibus Alexander in Graeciam nauigauit. Et
antequam in insulam Citheream accederet, Menela-
us ad Nestorem in Pilum proficiscens, Alexandro
in itinere occurrit, et mirabatur regiam classem quomodo
tenderet. Vtrique occurrentes aspexere se inuicem,
in scij quomodo quisque iret. Castor et Pollux ad Clitem-
nestram ierant, secum Hermonam neptem suam He-
lenae filiam adducentes. Argis Iunonis dies festus
erat his diebus quibus Alexander in insulam Citheream
uenit, ubi ad fanum Veneris et Dianae sacrificauit.
At hi qui in insula erant mirabantur classem
regiam, et interrogabant ab illis qui cum Alexan-
dro uenerant, qui essent, uel ad quid uenissent, respon-
dere a Priamo rege Alexandrum legatum missum
ad

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.

ad Castorem & Pollucem, ut eos conueniret. Helena uero Menelai uxor quā Alexander in insula esset Citherea, uoluit eum uidere. Qua de causa processit ad opidum quod est Helena, peruenitq; ad mare ubi Dianæ & Apollinis fanum est, ubi rem diuinam Helena facere disposuerat. Quod ubi Alexandro nunciatum est Helenam ad mare uenisse, conscius formæ suæ, in conspectum eius ambulare cœpit, cupiens eam uidere. Helenæ nunciatum est Alexandrum Priami regis filium ad Helenam opidum, ubi ipsa erat uenisse, quæ etiam illa uidere cupiebat. Et quū se utriq; respexissent, ambo forma sui incense tempus dedere ut gratias inuicē referrent. Alexander imperat ut omnes sint in nauibus parati. Nocte classē soluunt, de fano Helenam eripiunt, secum ducunt, & cum ea aliquas mulieres rapiunt. Dum opidani uidissent Helenam raptam, diu pugnauere cum Alexandro, nec Helenā eripere ualuerunt. Quos Alexander fretus multitudine sociorum superauit, fanum expoliavit, homines secum inde quamplurimos captiuos duxit, naui imposuit, et statim classē soluit, domum reuerti disposuit. In portum Tenedon peruenit, ubi Helenam moestam alloquio mitigauit, patriq; rei gestæ nunciū misit. Menelao postquam in Pilo nunciatum est, cum Nestore Spartam profectus est ad Agamemnonem, fratrem misit Argos rogans ut ad se ueniant. Interea Alexander ad

DARETIS PHRYGII

patrem suum cum magna præda peruenit, & rei gesta ordinẽ refert. Priamus gaudius est sperans Græcos ob hanc causam recuperationis Helenæ sororem Hesionam reddituros, & ea quæ à Troianis inde abstulere. Helenam mœstam consolatus est, eamque Alexandro uxorẽ dedit. Vt aspexit Cassandra Helenam, uaticinari cœpit, memorãs ea quæ ante prædixerat. Quam Priamus abstrahi & includi iussit. Agamemnon postquam Spartam uenit fratrem consolatus est, & placuit ut per totam Græciam conquesturi mitterentur ad conuocandos Græcos, & Troianis bellum indicerent. Cõuenere autem hij Achilles cum Patroclo, Tlepolemus & Diomedes. Postquam Spartam accessere, decreuere iniurias Troianorum persequi cum exercitu. Agamemnonem imperatorem & ducem præficiunt. Tunc legatos mittunt per totam Græciam ut armati ad Atheniensem portum cū nauibus uenirent, ut inde pariter ad Troiam profiscantur ad defendendas suas iniurias. Castor & Pollux iere postquam audierunt Helenam sororem suam raptam, nauim ascendere, & secuti sunt. Quū in littore Lesbio nauim soluerent, maxima tempestate correpti, nunquam eos comparuisse creditum est, postea dictū est eos immortales factos. Itaque Lesbios nauibus eos usque ad Troiam questum esse, neque horum uestigia inuenta, renunciaasse.

Dares Phrygius qui hanc historiam scripsit ait

sc

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.

se militasse usque dum Troia capta esset, hoc se uidisse
se quū induciæ essent, pariter prælio interfuisse, à
Dardanis autem dixit se audiisse quum interrogare
tur qua facie & natura fuissent Castor & Pollux.

Fuere autem alter alteri similis, capillo flauo, oculis
magnis, facie pura, bene figurati, corpore deducto.

Helenam similem illis, formosam, animo simplici,
blandam, cruribus optimis, notam inter duo super-
cilia habentem, ore pusillo. Priamum Troiano-

rum regem uultu pulchro, magnū, uoce suauis, aqui-
lino corpore. Hectorem blesum, candidum, cri-

spum, strabum, pernicious membris, uultu uenera-
bili, barbatum, decentem, bellicosum, animo magnū,
cūibus clementem, dignum & amori aptum.

Deiphebum & Helenum similes patri, dissimiles
natura, Deiphebum fortem. Helenum clementem, do-
ctum uatem. Troilum magnum, fortissimum, pul-

cherrimum, ætate ualentem, fortem, cupidum uirtu-
tis. Alexandrum candidum, longum, fortem, ocu-

lis pulcherrimis, capillo flauo & molli, ore uenu-
sto, uoce suauis, uelocem, cupidum imperij. Aene-

am rufum, quadratum, facundum, affabilem, fortem
in consilio, pium, uenustum, oculis hilaribus & ni-

gris. Antenorem longum, gracilem, uelocibus
membris, uersutum, cautum. Hecubam magnam,

aquilino corpore, pulchram, mente uirili, iustam, pi-
am. Andromacham oculis clavis, candidam, lon-

DARETIS PHRYGII

gam, formosam, modestam, sapientem, pudicam, blandam. Cassandram candidam, mediocri statura, ore rotundo, rufam, oculis micantibus, futurorum præsciam. Polyxenam candidam, altam, formosam, collo longo, oculis uenustis, capillis flauis et longis, compositam membris dignis, digitis prolixis, cruribus rectis, pedibus optimis, quæ forma sua omnes superaret, animo simplici, largam, dapfilem.

AGAMEMNONEM albo corpore, magnū, membris ualentibus, facundum, prudentem, nobile, diuitem. Menelaum mediocri statura, rufum, formosum, acceptū, gratum. Achillem pectorosum, ore uenusto, membris ualentibus, magna ui brachiorum, bene crispatum, clementem, in armis acerrimum, uultu hilari, largū, dapfilem, capillo mirteo.

Patroclum pulchro corpore, oculis cæsijs, uiribus magnis, uerecundum, rectum, prudentem, dapfilem. Aiaceum Oileum, quadratū, ualentibus membris, aquilino corpore, iocundum, fortem, sagacem.

Aiaceum Thelamonium ualentem, uoce clara, capillis nigris, coma crispa, simplici animo, in hostem atrocem. Vlysssem firmum, dolosum, ore hilari, statura media, eloquentem, sapientem. Diomedem fortem, quadratum, corpore honesto, uultu austero, in bello acerrimum, clamosum, cerebro calidum, impatientem, audacem. Nestorem magnū, naso longo, longum, latum, candidum, consiliarium.

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.

um, prudentem. Protesilaum corpore candido, wultu honesto, uelocem, confidentem, temerarium.

Neoptolemum magnum, uirosu[m], stomacho = sum, blesu[m], wultu bonu[m], aduncu[m], oculis rotu[n]dis, superciliosu[m]. Palamedem gracilem, longu[m], sapientem, animo magno, blandu[m]. Podalirium crassu[m], ualentem, superbu[m], triste[m].

Machaonem magnum, fortem, certu[m], prudentem, patientem, misericordem. Merionem russum, mediocri statura, corpore iocundo, uiciosu[m], pertinacem, crudelem, impatientem. Briseidam formosam, nec alta statura, candidam, capillo flauo & molli, supercilijs iunctis, oculis uenustis, corpore equali, blandam, uerecundam, animo simplici, & piam. Sic igitur classe ornata Græci Athenas peruenerunt, Agamemnon ex Mycenis cum nauibus numero centum. Menelaus ex Sparta nauibus numero sexaginta. Archelaus & Proteenor ex Boëcia nauibus numero quinquaginta. Ascalafus & Ialmenus ex Orcomeno, nauibus numero triginta. Epistrosfus & Schedius ex Phocide nauibus numero quadraginta. Ajax Thelamonijs ex Salamina adduxit secum Teucrum fratrem, Bublacionem, Amphimachum, Dorium, Thebesu[m], Polisenum nauibus numero quadraginta. Nestor ex Pilo nauibus numero lxxx. Toas ex Aetholia nauibus numero lx. Ajax Oilcus ex Locris nauibus numero lxx.

DARETIS PHRYGII

uibus numero xxxvij. Anthippus, Phidippus, Thoas ex Alcedone nauibus numero xxx. Idomeneus & Meriões ex Creta nauibus numero lxxx. Vlysses ex Itacha nauibus numero xl. Emeleus ex Pirgis nauibus numero x. Protesilaus & Protarchus ex Philaca, nauibus numero xl. Podalirius & Machaon Aesculapij filij Ectrici nauibus numero xlij. Achilles cum Patroclo & Myrmidonibus ex Pithia, nauibus numero l. Tlepolemus ex Rhodo nauibus numero ix. Euripilius ex Orcomeno, nauibus numero lx. Xantippus & Amphimachus ex Clide, nauibus numero xij. Polibates & Leontius ex Larissa, nauibus numero xl. Diomedes, Euripilus, Steneleus ex Argis, nauibus numero lxxx. Philocetes ex Melibæa nauibus numero vij. Cuneus ex Cypro nauibus numero xxi. Protheus ex Magnesia nauibus numero xl. Agapenor ex Arcadia nauibus numero xl. Mnestheus ex Athenis nauibus numero l. Creneus ex Pilo, nauibus numero uiginti duabus. Hij fuere duces Græcorum numero sexaginta nouem, qui adduxere naues numero MCXL.

POST QUAM Athenas uenere Agamēnon, duces in consiliū uocat, collaudat, hortatur ut quàm primum iniurias suas defendant. Rogat si cui quid placeat, suadētque ut antequā proficiscerentur, Delphos ad Apollinem, consulendum de tota re mittit, cui omnes assentiuntur. Huic rei Achilles præfici-
tur; &

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.
tur, & cum Patroclo proficiscitur. Priamus ut audiuit quia hostes parati sunt, misit per totam Phrygiã qui finitimos adducant exercitus, domiq; milites cõparat qui magno animo se defendãt. Quũ Achilles Delphos uenisset, ad oraculũ perguit, & ex adyto respondetur Græcos uicturos, decimõque anno Troiam capturos. Achilles res diuinas sicut imperatum est, fecit. Et eo tempore uenerat Calchas à Testore natus, & diuina dona pro Phrygibus à suo populo missus, Apollini portabat. Simulq; cõsultat de regno rebusq; suis. Huic ex adyto respondetur, ut cum Argiuorum classe militum contra Troianos proficiscatur, eosq; sua intelligentia iuuet, ne uel inde prius discedant quã Troia capta sit. Postquam in fanum uentum est, inter se Achilles & Chalchas responsa cõtulere, gaudentesq; hospitio, amicitia cõfirmant, Athenas unã proficiscentes perueniunt. Et Achilles eadem in concilio refert. Argiui gaudent, Chalcanthem secum recipiunt, classem soluunt quũ eas tempestates ibi retinerent. Calchas ex augurio respondit ut hinc reuertantur, & in Aulidem proficiscantur. Profecti perueniunt, Agamemnon Dianam placat, dicitq; socijs suis ut classem soluant, ad Troiam iter faciant. Utuntur duce Philocteta, qui cũ Argonautis ad Troiam fuerat. Deinde applicant classem ad oppidum quod sub imperio Priami regis erat, et id expugnant, prædaq; facta proficiscuntur. Post uo

DARETIS PHRYGII

niunt Tenedon, ibi omnes occidunt. Agamemnon
 prædam diuidit, concilium uocauit. Inde legatos ad
 Priamum mittit, si uelit Helenam reddere, & præ-
 dam quã Alexander fecit restituere. Legati eligun-
 tur Diomedes & Vlysses, ad Priamũ ueniũt. Dũ le-
 gati mandato parẽt, mittũtur Achilles, et Telephus
 ad prædandam Mysiam. Ad Teutrantẽ regem ueni-
 unt, prædamq; faciunt. Teutras cum exercitu suo su-
 peruenit, quem Achilles fugato exercitu uulnerat,
 quem iacentem Telephus clipeo protexit, ne ab A-
 chille interficeretur. Eo tempore Telephus adhuc
 puer erat à patre Hercule progenitus, à Theutran-
 te rege hospitio susceptus est. Diomedem regem fe-
 rũt eo tempore uexatũ cũ equis potentibus & feris
 ab Hercule interfectũ, Teutrantiq; regnũ tradidisse
 totũ, ob hoc eius filium Telephum ei suspicias uca-
 nisse. Quod quum Theutras intelligeret, tunc se eo-
 dem uulnere mortem effugere non posse, regnum su-
 um & Mysiam uiuis Telepho tradidit, & eum res-
 gem ordinauit. Mortuum Telephus magnifice sepe-
 liuit. Achilles ut nouum regnum conseruet suadet,
 & plus iustò exercitum adiuturum, si commeatus
 frumento quotannis ex eo regno aduehat, quã si
 ad Troiam dimicaturus accedat. Itaque Telephus
 remanet. Achilles cum magno prædæ cõmertio ad
 exercitum Tenedon reuertitur. Agamemnoni &
 socijs rem gestam narrat, illi collaudant industriam
eius.

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.
eius. Interea legati missi ad Priamum ueniunt, mandataque Agamemnonis referunt, postulantes ut Helena & præda reddatur, satisque regi fiat ut pacifice discedant. Priamus iniurias Argonautarum commemorat, patris interitum, Troiæ expugnationem, & Hesionæ sororis seruitutem. Denique Antenorem legatum quàm contumeliose ab eis tractatus sit. Pacem repudiat, bellum indicit, Græcorum legatos de finibus repelli iubet. Legati in castra Tenedon reuertuntur, renunciantes responsum, res consulto geritur. Aderant uero ad auxilium Priami aduersus ductores duces Græcorum hi cum exercitibus suis, quorum nomina & prouincias insinuandas esse duximus. E Celia, Pandarus, Amphidastus. De Colophonia à suis Carijs Amphimachus, Mnestheus. De Licia Sarpedō, Glaucus. De Larissa Hipotogus & Cupesus. De Cironia Remus. De Thracia Pirus, & Alcamus. De Peonia Paractemesus, Teropeus. De Phrygia Ascanius, Xandippus, Portius. De Fliconea Eufemeus. De Boëcia Sanias, Asimaus, & Foricus. De Buctino Epistropolis, et Boccus. De Palaconia Philleminus. De Aethiopia Pirses et Mēnō. De Thracia Heseus et Archillogus. De Agrestia Adrastus et Amphius. De Auzonio Epistrophus. His ductoribus et exercitibus quæ cuncta paranda pararet, præfecit Priamus principem & ductorem Hectorem. Deinde Deiphebum, Ale

DARETIS PHRYGII

*xandrum, Troilum, Aeneam, Memnonem. Dum
 Agamemnon consulit de tota re, & ex Cormo ad-
 uenit Nauplij filius, Palamedes cum nauibus xxx.
 Ille se excusauit morbo affectum Athenas uenire nõ
 potuisse, qui ueniret quũ primum potuerit, illi gras-
 tias agunt, rogantq; eum in cõsilio esse. Deinde quũ
 Argiuis non constaret exeundi ad Troiam clãm no-
 ctu an interdium facerent. Palamedes sic iam detracti-
 onem reddit in lucẽ, in Troiam excessionem fieri o-
 portere, & manum hostium deduci. Itaque omnes
 ei assentiunt, consulte Agamemnonẽ exercitui præ-
 ficiũt. Legatos ad Misyam ceterosq; locos mittunt,
 ut exercitui commeatus supportandos curent, Hesi-
 odum, Demorantem & Anium. Deinde exercitiũ
 ad cõcionem uocat, collaudat, imperat, hortatur, mo-
 net diligenter, ut dicto audientes essent. Signo dato
 naues soluunt, tota classis ad latitudinem accedit ad
 Troiam, littora Troiani fortiter defendunt. Prote-
 silaus in terram excursionem facit, fugat, cedit. Cui
 Hector obuiam uenit, & eũ interfecit, ceteros pros-
 turbat, unde Hector rece debat, ibi Troiani fugaban-
 tur. Postquam magna cedes utrinque facta est, adue-
 nit Achilles, totum exercitum in fugam conuertit,
 redegitq; omnes in Troiam. Nox prælium dirimit.
 Agamemnon exercitum totum in terram ducit, ca-
 stra facit. Postero die Hector exercitum ex urbe edu-
 cit & instruit. Agamemnon contrà acri clamore oc-
 currit,*

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.

currit, praelium acre atque iracundum geritur, nam fortissimus quisque in primis cadit. Hector Patroclum occidit, & spoliatum ex acie accepit, Merionemq; persequitur & occidit. Quem quum similiter spoliare uellet, Mnestheus superuenit, & Hectorem in femore uulnerauit. Qui saucius multa milia occidit, & festinauisset Argiuos in fugam uertere, nisi obuius illi Ajax Thelamonius superuenisset. Aduersus quem quum congredetur, cognouit eum esse de sanguine suo: erat enim de Hesione sorore Priami natus. Hoc pacto Hector a nauibus ignem reuocari iussit, & utrique se inuicem remunerare, & amici discessere.

POSTERA DIE Græci inducias petunt.

Agamemnon Protefilaum magnifico funere effert, ceterosq; sepeliendos curat. Achilles Patroclum plangit, Argiui suos. Achilles Patroclo ludos funebres facit. Dum induciæ sunt Palamedes non cessat seditionem facere, & indignum aiebat Agamemnonem regem esse qui exercitui imperaret. Ipse coram exercitu multa sua ostendit studia, excursionem facit, castrorum munitiorem, signi dationem, uigiliarum circuitiorem, librarum ponderumq; dimensionem, exercitusq; instructionem. Hæc quum a se orta essent, non æquum esse ut quum a paucis imperium datum Agamemnoni esset, cum omnibus qui postea uenissent, imperare, quum præsertim omnes signum uirtutis expectassent in ducibus suis. Dum Achiu

DARETIS PHRYGII

de imperio inter se uicissim certant, prælium post biennium repetitum est. Agamemnon, Achilles, Diomedes, Menelaus exercitū educūt. Contrā Hector, Troilus, Aeneas occurrunt. Fit magna cædes, ex utraq; parte fortissimi cadunt. Hector Boëtem, Archilochum, Protenorem occidit, nox prælium dirimit. Agamemnon duces omnes in concilium uocat, suadet, hortatur ut omnes in aciem prodeāt, & maxime Hectorem persequantur, qui de his aliquos fortissimos duces occidit. Mane autē factō Hector, Aeneas, Alexander exercitū educūt. Omnes duces Argiuorū prodeunt. Fit magna cædes. Multa milia ex utroq; exercitu mittūtur Orco. Menelaus & Ajax Alexandrum persequuntur. Quos respiciens Alexander, sagitta Menelai scæmur transfigit. Ille dolore commotus pariter cum Aiace Locro non cessauit eū persequi. Quos ut uidit Hector instantes fratrem suū persequi, suppecias laturus uenit cū Aenea quem Aeneas clypeo protexit, & de prælio ad ciuitatem abduxit, Nox præliū dirimit. Achilles cū Diomede postera die exercitum eduxit. Contrā Hector & Aeneas aciem dirigunt. Fit magna cædes. Hector Orcomeneum, Oramenē, Palamonem, Epistrophum, Schedium, Delpenorem, Dorium, Polixenum duces occidit. Aeneas Amphimachum, & Nerium, Achilles Euphennium, Hippotem, Asterium, Diomedes Xandippum, Mestem. Agamemnon

ut uis

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.
ut uidit duces fortissimos cecidisse, pugnam reuocauit. Troiani leti in castra reuertuntur, Agamemnon sollicitus duces in consilium uocauit, hortatur ut fortiter pugnarent, neq; desisterent, quoniam maior pars ex suis exuperata sit, sperare se exercitum ex Mysia quotidie superuenturum.

POSTERA die Agamemnon totum exercitum, & omnes duces in pugna prodire coegit. Contra Troiani duce Hectore aciem direxerunt. Fit magna caedes, acriter ex utraq; parte pugnatur, multa milia hinc & inde cadunt, nec differebatur pugna, ita ut continuis octuaginta diebus animose pugnatum sit. Agamemnon ut uidit multa milia quotidie occidi, nec sufficere mortuos sepelire, misit legatos ad Priamum ut inducias ad triennium peterent. Ulysses & Diomedes legati ad Priamum ueniunt, inducias sicut imperatum est postulant, ut suos funerarent, uulneratos curarent, naues reficerent, exercitum comparent, commeatum conueherent. Ulysses & Diomedes noctu ad Priamum legati uadunt, occurrunt illis ex Troianis Dolon. Qui quum interrogaret quid ita armati ad oppidum uenissent, dixere se ab Agamemnone legatos ad Priamum missos. Quos ut Priamus audiuit uenisse, & desiderium suum exposuisse, in consilium omnes duces conuocat. Quibus refert legatos uenisse ab Agamemnone, inducias ad triennium peterent, Hectori suspectum uidetur quod

DARETIS PHRYGII

tam longū tempus postulassent. Priamus dicere imperat quid cuiq; uideatur, omnibus placitum est inducias ad triennium dare. Interim Troiani mœnia renouāt, suos saucios curant, & mortuos cum ingenti honore sepeliunt.

TEMPVS pugnae post triennium superuenit. Hector & Troilus exercitum educunt. Agamemnon, Menelaus, Diomedes etiam, ipsi exercitū educunt, fit magna cædes. Hector in prima acie Phidippum, & Xantippum duces interficit. Achilles Liconium, Euforbium occidit. Et cætera ex plebe multa milia ex utraq; parte cadūt, acriter pugnatur diebus continuus triginta. Priamus ut uidit multos de suo exercitu cecidisse, mittit legatos ad Agamemnonem ut inducias peterent mensibus sex. Et ex cōsiliij sententia Agamemnon concedit inducias. Ut autem prælij tēpus aduenit, acriter per duodecim dies pugnatur. Multi duces fortissimi hinc & inde cadunt, plures uulnerantur, plurimi in ipsa curatione moriuntur. Agamemnon mittit ad Priamū legatos & triginta dierū inducias postulauit, ut funerare mortuos suos possit. Priamus cōsulte fecit annuitq;. At ubi tēpus pugnae superuenit, Andromacha uxor Hectoris in somnis uidit Hectorē non debere eo die in pugnam procedere, & quum ad eum uisum referret hæc muliebria uerba abiicit. Andromacha mœstamisit ad Priamum ut illam prohibeat ne ea die pugnaret.

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.

gnaret. Priamus Alexandrum, Helenum, Troilum, & Aeneam in pugnam misit. Hector ut ista audiuit, multum increpans Andromacham, arma ut proferret poposcit, nec retinere se ullo modo potuit. Dum planctu femineo oppidum concitat, ad Priamum in regiam cucurrit, refert ea quae in somnis uiderat, uel le Hectorem ueloci saltu in pugnam ire. Proiecta quoque ad genua, astante filio suo Astionacte, eum reuocare mandat. Priamus in pugnam omnes prodire iussit, Hectorem retinuit. Agamemnon, Achilles, Diomedes, Ajax, Locrus, ut uidere Hectorem in pugna non esse, acriter pugnauerunt, multosque duces ex Troianorum numero occidere. Hector ut audiuit tumultum, Troianosque in bello nimis laborare, profiliit in pugnam. Statimque Idumeum obtruncavit, Hiphilum sauciauit, Leontheum occidit, Stenelei iaculo femur figit. Achilles ut respexit multos duces eius dextera cecidisse, animum in eum dirigebat, ut illi obuius fieret. Considerabat enim Achilles nisi Hectorem occideret, plures de Graecorum numero, eius dextera perituros. Praelium interea acre colliditur. Hector Polibetem ducem fortissimum occidit, dumque eum spoliare coepit, Achilles superuenit. Fit pugna maior, & clamor ab oppido, & a toto exercitu surgit. Hector Achillis femur sauciauit. Achilles dolore accepto magis eum persequi cepit, nec destitit nisi occideret. Quo interempto Troianos in fugam

M

DARETIS PHRYGII

uertit, & maxima cæde eos usque ad portas sequitur. Cui tamen Memnon restitit, & inter se acriter pugnauerunt, læsi utrique discessere. Nox prælium dirimit. Achilles saucius de bello redit. Noctu Troiani Hectorem lamentabantur.

POSTERA die Memnon Troianos educit contra Græcorum exercitum. Agamemnon exercitum consuluit, suadetq; inducias duorum mensium postulare, ut suos unusquisque sepelire possit. Legati ad Priamum proficiscuntur, desiderium prosecuti sunt, duorum mensium inducias accipiunt. Priamus Hectorem suorū more ante portas sepeliuit, ludosq; funebres facit. Dum induciæ sunt Palamedes iterum non cessat de imperio conqueri. Itaq; Agamemnon seditionem excitat, & dixit se de ea re libenter laturum ut quem uellet, imperaret.

POSTERO die populum ad concionem uocat, negat se unquam cupidum imperij fuisse, animo æquo se accipere si cui uellēt dare, sufficere sibi exercitum Troiæ. Sed tamen Mycenis regnum habere, iubet dicere, si cui quid placeat. Palamedes prodijt, suum ingenium ostendit. Itaque Argiui imperium ei libenter tradūt. Palamedes Argiuis gratias agit, imperium accipit, administrat. Achilles uituperat imperij commutationem, induciæ exeunt. Palamedes ornatus exercitum instruit, hortatur. Contra idem fecit Deiphebus, pugnatur acriter à Troianis.

Sarpedon

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.

Sarpedon Licius cum suis impressionem in Argi-
uos facit, cedit, prosternit. Obuius ei fit Tlepolemus
Rhodius, sed instando, pugnandoq; male vulnera-
tus cadit. Secundo Perses Admestæ filius prælium
restituit, diuq; cum Sarpedone communius pugnan-
do occiditur. Sarpedon quoque vulneratus de præ-
lio recedit. Itaq; per aliquot dies prælia fiunt. Ex
utraq; parte multi ductores occiduntur, sed plures
à Priamo. Troiani legatos mittunt, inducias petunt,
mortuos utrosque sepeliunt, saucios curant, fide da-
ta ultro citroq; in oppidum & castra Argiuum como-
meant. Palamedes Agamemnonem, & Demopho-
ontem, Athamantem ad Thesidas mittit. Quos lega-
tos Agamemnoni præfecerat, ut comatus compa-
rarent. Et frumentum de Mysia à Telepho acceptum
supportent. Hi subueniunt seditioni, Palamedis pro-
ditionem narrat. Palamedes moleste fert. Agamem-
non ait moleste non ferre, sua uoluntate esse factum.
Naues onerandas curat. Palamedes castra munit,
turribus circumdat. Querunt Troiani quare exerci-
tum exerceant, cur murum urbis diligenter instaurent, fos-
sam & uallum addant, ceteraq; diligenter coparent.

POST QUAM autem anni dies uenit quo Hector
sepultus est, Priamus et Hecuba, Polixena, ceteriq;
Troiani ad Hectoris sepulchrum profecti sunt. Quibus
obuius fuit Achilles, Polixenam contemplantur, figit ani-
mum, amare eam uehementissime coepit. Tunc ara

DARETIS PHRYGII

dore compulsus odiosam in amore uitam consumit,
& ferebat ægre ademptum imperium Agamemno
ni, sibiq; Palamedem præpositum cogentem. Igitur
Phrygio fidelissimo seruo mandata dat ad Hecubã,
& ab ea sibi uxore Polixenam poscit: si dederit se
cum suis Myrmidonibus domum rediturum. Quod
quã ipse fecerit, cæteros idem facturos. Seruus pro-
ficiscitur ad Hecubam, conuenit, mandata dixit. He-
cuba respondit uelle, hoc pacto si Priamo uiro suo
placeat, dum ipsa cum Priamo agat. Seruum reuer-
ti iubet. Agamemnon cū magno comitatu ad castra
reuertitur. Hecuba cū Priamo de conditione Achil-
lis loquitur. Priamus respondit fieri non posse, non
quod eum indignum uel affinitate extremũ æstimet,
sed si ei dederit & ipse discesserit, cæteros Gra-
ios non discessuros, & iniquum esse filiam suam ho-
sti cõiungere. Quapropter si id fieri uellet, pax per-
petua fiat, exercitus discedat, foederum iura sancian-
tur. Si id factũ sit, sibi illum libenter filiam daturũ.
Itaque Achilles ut constitutum erat, seruum ad He-
cubam mittit ut sciat quid cum Priamo egerit. He-
cuba Priamo narrat omnia mandata, Seruus hæc
Achilli refert. Achilles in uulgo queritur in unius
mulieris Helenæ causa totam Græciam. Europãq;
uastatam esse, tanto tempore tot milia hominum pe-
rissse, libertatẽ mancipatam esse, unde oportere fieri
pacem, & exercitum reducere. Annus circum-
actus

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.

actus est. Palamedes exercitū ducit, & instruit Deiphebus. Contra, Achilles iratus in praelium nō prodit. Palamedes occasione ductus impressionē in Deiphebum facit, eumq; obtruncat, praelium acriter insurgit, ab utrisq; multa milia hominum cadunt. Palamedes in prima acie uersatur, hortaturq; praeliū ut fortiter gerant. Contra eū Sarpedon currit, eūq; Palamedes interfecit. Eo facto letus in acie uersatur. Cui glorianti Alexander pari sagitta collum transfigit. Phryges animaduertunt, tela conijciunt, atque ita Palamedes occiditur. Rege occiso Argiui cedunt cuncti, impressionem faciunt, in castra confugiunt. Troiani persequuntur, castra oppugnant, naues incendunt. Achilli nunciatū est, dissimulat. Ajax Telamonius fortiter defendit, nox praelium dirimit. Argiui in castris Palamedis scientiam, æquitatē, clementiam, bonitatem lamentabantur. Troiani Sarpedonem & Deiphebum miserabiliter deflent. Nestor qui maior natu erat, nocte ductores in conciliū uocat, suadet hortari ut imperatorē eligant, et si eis uidetur eundem Agamemnonem minima cum discordia fieri posse. Item cōmemorat dum fuerat imperator quod res prospere gestæ sint, satis foelicem, fuisse exercitū, si cui quid aliud uideatur, dicere suadet. Omnes assentiunt, Agamemnonem summum imperatorem præficiunt.

POSTERO die Troiani alacres in aciē pro-

DARETIS PHRYGII

deunt, Agamemnon contra exercitum educit, præ-
 lio cōmisso uterq; exercitus inter se fugantur. Post-
 quā maior pars diei transijt, in primis prodijt Tro-
 ilus, cædit, deuastat, Argiuos in castra fugat. Postera
 die exercitum Troiani educunt contra Agamemno-
 nem. Fit magna cædes, uterq; exercitus inter se pu-
 gnant, prælium acriter surgit. Multos duces Argio-
 uorum Troilus interfecit. Pugnatur continuis die-
 bus septem. Agamemnon inducias petit in duos men-
 ses. Palamedem magnifico funere effert, cæterosq;
 duces ac milites sepeliendos curat. Interea Agamē-
 non dum induciæ fiunt, mittit ad Achillem, Vlissēm,
 Nestorem, & Diomedem ut rogent eum in bellum
 prodire. Achilles autem mœstus qui iam destinaue-
 rat in bellum non prodire, ob id quod promiserat
 Hecubæ, aut certæ minus pugnaturum, quoniam Po-
 lixenam intensissime amabat, cœpit male eos accipe-
 re qui ad eum uenerant, dicit se debere perpetuam
 pacem exostulare, pugnam negat. Agamemnoni
 renunciatur quod ab Achille actum sit, illum pertio-
 naciter negare. Agamemnon omnes duces in consi-
 lium uocat, exercitum quid fieri debeat consulit, im-
 perat dicere quid cuiq; uideatur. Menelaushorta-
 tur fratrem suum ut exercitum in pugnam produce-
 ret, nec debere terreri si Achilles se excusauerit, sed
 tamen persuasum ei ut in bellum prodeat, nec uereri
 si noluerit. Commemorare cœpit Troianos non ha-
bere

bere alium uirum fortem sicut Hector fuit. Diomedes & Vlysses dicere coeperunt, Troilum non minus quam Hectorem uirum fortissimum esse. Diomedes & Vlyssi Menelaus resistens, bellum geri suadebat. Calchas ex augurio respondit debere pugnare, quod superiores Troianis fient. Tempus pugnae superuenit. Agamemnon, Menelaus, Diomedes, Ajax exercitum ducunt contra Troianos, fit magna caedes, pugnatur acriter, utrerque exercitus inter se seuiunt. Troilus Menelaum sauciat, multos interficit, ceteros paulatim persequitur, nox praelium dirimit.

POSTERA autem die Troilus cum Alexandro exercitum educit. Contra omnes Argiui prodeunt, acriter pugnatur. Troilus Diomedem sauciat, In Agamemnonem impressionem facit et ipsum sauciat. Argiuos caedit, per aliquot dies pugnatur acriter, multa milia hominum ex utraque parte trucidantur. Agamemnon ut uidit maiorem partem exercitus se quotidie amittere, neque sufficere posse, petit inducias per sex menses. Priamus concilium cogit, indicat Argiuorum desideria, Troiani renuunt debere dari tam longo tempore inducias, sed potius impressionem fieri, naues incendi. Priamus quid cuique uideatur dicere imperat. Omnibus placitum est debere fieri quod Argiui postulant. Priamus inducias dedit. Agamemnon honorifice suos sepeliendos curat, Diomedem, Menelaum sauciatos curat,

DARETIS PHRYGII

Troiani suos æque sepeliunt. Dum induciæ sunt ex consilij sententia Agamemnon ad Achillẽ proficiscitur, ut eum ad pugnam persuaderet. Achilles tristis rogare cœpit se non proditurum, sed pacem peti oportere. Conqueri cœpit quod Agamemnoni nihil negare possit, tamen quũ tempus pugnae superuenisset, se milites suos missurum, ipsum excusatum habere, Agamemnon ei gratias condignas egit. Tẽpus pugnae superuevit. Troiani exercitũ suum educunt. Contrà Argiui prodeũt. Achilles primo Myrmidones instruit, ad Agamemnonem paratos mittit, fit pugna maior, acerrime sæuitur. Troilus enim in prima acie Argiuos cædit, Myrmidones uero fugat, impressionem usq; ad castra Argiuorum facit. Multos hinc inde occidit, plurimos acriter sauciat. Ajax Telamõius obstitit, Troiani uictores in oppidum reuertuntur. Postera die Agamemnon exercitum educit, omnes duces & Myrmidones prodeũt. Contrà uero Troilus in aciem lætus exiuit. Prælio commisso uterq; exercitus inter se dimicat, acriter pugnatur, multa milia hominum ex utraque parte cadunt. Troilus Myrmidones persequitur, sternit, fugat. Agamemnon ut uidit ex suis partibus multos occisos, inducias in dies triginta petit ut suos funerare possit. Priamus inducias dedit, suosq; sepeliendos curat. Tempus pugnae superuenit, Troiani exercitum educũt. Contrà Agamemnon omnes duces

ces

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.

ces in pugnam coëgit, prælio cōmisso fit magna cædes, acriter pugnatur. Postquam primum tempus diei transijt, prodit in primo Troilus, cædit, proster nit. Argiui fugam cum clamore fecerunt. Achilles ut animaduertit Troilum iracunde sæuire, & Ar giuis insultare, simulq; sine intermissione Myrmido nes prosternere, procedit in bellum. Quem Troilus continuo excepit & sauciat. Achilles de prælio sau cius redit, pugnatur continuis diebus sex. Die septi mo dum uterq; exercitus prælio facto inter se fungã tur, Achilles qui aliquibus diebus uexatus in pu gnam non prodierat, Myrmidones instruit. Hortatur, alloquitur ut fortiter impressionem in Troilum faciant. Postquam pars diei transit, prodijt Troilus ex equo letus. Argiui maximum clamorem faciunt, Myrmidones superuenere, impressionem in Troilũ faciunt, de quorum numero multi à Troilo occidun tur. Dum acriter pugnatur, equus Troili uulnera tus corruit, Troilum implicitum excutit. Tum cito Achilles adueniens eum occidit, & de ipso prælio eum trahere cœpit, quod Achilles interuentu Mem nonis complere non potuit. Adueniens enim Mem non, & Troili corpus eripuit, & Achillem uulne re sauciauit. Achilles de prælio saucius redit. Mem non insequi eum cœpit cum multis. Quem Achilles ut respexit substitit, curato uulnere, & aliquandiu præliatus Memnonẽ multis plagis occidit, & ipse

DARETIS PHRYGII

vulneratus ab eo ex prælio recessit. Postquam duos
etor Persarum occisus est, reliqui in oppidum confu-
gere, prælium nox dirimit. Clausis portis postera
die à Priamo legati ad Agamemnonem missi sunt, qui
dierum viginti inducias peterent, quod Agamemnon
concessit. Priamus igitur Troilum, Memnonemque ma-
gnifico funere effert, ceterosque milites utriusque sepe-
lios curant.

HECVBA moesta quod duo
filij eius fortissimi Hector et Troilus ab Achille in-
terfecti essent, consilium muliebri temerarium inijt
ad ulciscendum dolorem. Alexandrum filium accer-
sit, hortatur ut se et suos fratres vindicaret, insidias
Achilli faceret, et eum nec opinantem occidat, quo-
niam ad se miserit et rogauerit ut sibi Polixenam
daret in matrimonium, se ad eum missuram Priami
uerbis, ut pacem foedusque inter se confirmarent. Con-
stituunt in fano Apollinis Timbræi quod est ante por-
tam, eò Achilli uenienti, collocutur oque insidias col-
locari, sibi satis uisum esse si eum occiderit. Quod ten-
taturum se Alexander promisit. Noctu eliguntur
de exercitu fortissimi, et in fanum Apollinis collo-
cantur, signum accipiunt. Hecuba ad Achillem sicuti
condixerat nuncium mittit. Achilles lætus Polyxe-
nam amans, postera die ad fanum se constituit uentur-
um. Interea Achilles consequenti die cum Antilo-
cho filio Nestoris ad constitutum uenit, simulque fanum
Apollinis ingrediebatur. Undique insidias fieri Pa-
ris

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.

ris hortatur, tela conijciunt. Achilles cum Antilochō brachio sinistro chlamyde inuoluto, enses exere re. Exinde Achilles multos occidit. Alexander Antilochū interemit, ipsumq; Achillē multis plagis cōfodit. Ita animā ex insidijs necquicquā fortiter faciens, amisit, quē Alexāder feris et uolucris proieci iubet. Hæc ne faciat Helenus rogat, & suis tradi.

Quorū corpora accepta Argiui in castra tulere. Agamemnō eos occisos magnifico funere effert, Achilliq; sepulchrū ut fieri liceret à Priamo inducias petit, ibiq; ludos funebres facit. Deinde cōcilio prouocat, Argiuos alloquitur ut ea quæ Achillis essent, Aiaci propinquo eius cōmendarent. Tūc sic Ajax ait, quū filius Neoptolemus ei supersit, neminē æquius habere q̄ eū, oportet ad pugnam accersiri, eiq; uniuersa quæ patris erant restitui. Cōsilio inde placuit ut detur negociū Menelao qui Scyrū proficiscitur ad Lycomedē auū eius. Imperat ut nepotē suū mittat.

Quod Lycomedes Argiuis libenter cōcessit. Postq̄ induciæ trāsactæ sunt, Agamemnō exercitū eduxit, instruit, hortatur. Contrā Troiani ex urbe prodeunt, præliū committitur. In prima acie Ajax nudus uersatur, clamore magno orto. Multi ex utraq; parte cadunt. Alexander arcū tetendit, Multos interficit, Aiacis latus nudū transfixit. Ajax saucius Alexandrū persequitur, nec destitit, nisi cum occideret. Ajax fessus uulnere in castra refertur. Sagitta exen-

DARETIS PHRYGII

pta moritur. Alexandri corpus ad urbem portatur. Diomedes uirili animo impressionem in hostes facit. Phryges fessi ad portas confugiunt, quos Diomedes usque in urbem persequitur. Agamemnon exercitum circa oppidum duxit, et tota nocte circa murum sedet, alterna uice uigilias agit. Postera die Priamus Alexandrum magnifico funere effert, quem magno ululatu Helena profecuta est, quoniam ab eo honorifice tractata sit. Quam Priamus et Hecuba ut filiam aspexere, et diligenter curauere, quod nunquam Troiam despexisset, nec Argiuos desiderasset.

POSTERA die Agamemnon exercitum cepit ante portas instruere, et Dardanos ad praelium prouocare. Priamus contra iussit urbem munire, et inter subsistere usque dum Penthesilea cum Amazonibus superueniret. Penthesilea postea superuenit, exercitum contra Agamemnonem eduxit, fit praelium ingens per aliquot dies, diu pugnatur. Argiui fugantur in castra, opprimuntur. Cui uix Diomedes obstetit, alioquin naues incendisset Argiuorum, et uniuersum praelium deuastasset. Praelio direpto, Agamemnon in castris sese continuit. Penthesilea uero quotidie prodit, deuastat Argiuos, in bellum prouocans. Agamemnon ex consilio castra muniuit, et in bellum non prodiuit usque dum Menelaus ueniret. Menelaus a Scyro uenit, arma Achillis Neoptolemo filio eius tradit. Quae quum accepisset in Argiuorum castris uehementer

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.

uehementer circa patris tumulum lamentatus est. Pentefilea ex more praelium instruxit, & usq; Argiuorum castra processit. Neoptolemus Myrmidonum princeps, cōtra aciem duxit. Agamemnon exercitum instruit, pariter concurrunt. Neoptolemus stragem fecit, occurrit Pentefilea & fortiter in praelio uersatur. Vtrique per aliquot dies acriter pugnauerunt, multos utrique occiderunt. Pentefilea Neoptolemum sauciat. Ille dolore accepto, Amazonum ductricem Pentefileam obtruncat. Eo facto totū exercitum Troianorum in urbem fugere fecit. Statim Argiui cum omni exercitu murum circundant, ita ut foras Troiani exire non possent.

HOC POST QVAM Troiani uidere, Antenor, Polidamas, Aeneas ad Priamū ueniūt. Agūt cum eo, & consilium quærunt, ut deliberent quod de fortunis futurum sit. Priamus consilium cōuocat, quid postularent iubet eos dicere, & quid desiderēt. Antenor memorat principes defensoresq; Troiæ, cæterosq; natos eius cum aduenis ductoribus interfectos, Argiuorum principes remanere fortissimos. Agamemnonem, Menelaum, Neoptolemum nō minus fortissimum quàm pater eius fuit. Diomedem, Aiacem Locrum, cæterosq; complures summæ prudentiæ, Nestorem, Vlysssem. Contrà Troianos clausos & obsessos, & penè contritos. Suadet potius esse ut Helena his reddatur, & ea quæ Alexander

DARETIS PHRYGII

cum socijs attulerat, & pax fiat. Postquam multis uerbis de pace concilianda satis fecerunt, surgit Amphimachus filius Priami adolescens fortissimus, malis uerbis Antenore adortus est, eosq; qui consenserant improperare eis facta eorum, suadere potius educendum exercitum, & irruptionem in castra faciendum usq; dum uincant, aut uicti pro patria occumbant. Postquam finem fecit, exurgit Aeneas lenibus, mitibusq; uerbis Amphimacho repugnat, ab Argiuis pacem petendam magnopere persuadet. Postquam dicendi finis factus est, Priamus magno animo surrexit, ingerit multa mala Antenori & Aeneae, eos belli appetendi ductores fuisse ut legati in Graeciam mitterentur, quum ipse quoq; Antenor legatus redierit & renunciauerit se contumeliose tractatum esse, & ipse bellum suaserit. Deinde Aeneam qui cum Alexandro Helenam, & praedam de Argiuis non modicam extraxit, quapropter certum sibi esse pacem non fieri. Statimq; imperauit ut hi omnes parati essent, ut quum signum daret portis irruptionem facerent, aut uincere moriue sibi certum esse. Haec postquam locutus est, concilium dimisit. Amphimachum secum duxit, dixitq; ei uereri se ab his qui pacem suadebant ne oppidum prodant, eosq; habere multos de plebe qui unum sentirent, opus esse eos interfici. Quod si hoc factum fuerit se esse patriam defensurum, Argiuosq; superaturum. Simulq; rogat ut sibi fidelis & audiens, paratusq;

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.

tusq; cum armatura esset, ut sine suspicione fieri possit. Simulq; suavit Amphimachus ad cenam eos uocari, diuinamq; rem facturum, et ita insidijs circumuenturum. Amphimachus ita se facturum promisit, et ab eo discessit.

EODEM die conueniunt Antenor, Polidamas, Ucalegon, Amphidamas, Dolon, dicunt se mirari regis pertinaciam, quum patriam et comites perire malit quam pacem facere. Antenor ait se inuenisse quod sibi et illis in comune prospiciat si sibi fides seruaretur. Omnes fidem obstringunt. Antenor ut uidit se obstrictum, mittit ad Aeneam, dicens patriam esse prodendam, et sibi suisq; cauendum esse, ad Agamemnonem de his rebus aliquem esse mittendum, qui id sine suspitione curet maturandum esse. Animaduertisse Priamum iratum, quia ei pacem suaserit, de consilio surrexisse, et uereri ne quid noui consilij ineat. Itaq; omnes promittunt, statimq; Polidamantem, qui ex his minime inuidiosus erat, ad Agamemnonem clam mittunt. Polidamas in castra Argiuorum peruenit, Agamemnonem conuenit, dixitq; ea quae suis placerent. Agamemnon clam nocte omnes in concilium conuocat, et refert ea quae audiuit, quid cuiq; uideatur dicere iubet. Inde omnibus placitum est ut fides proditoribus seruaretur. Ulysses et Nestor uereri se dixere hanc rem subire. Neoptolemus hos refutat, inter se certant, placitum est signum a Polidamante exigere. Et idipsum per Sinonem ad

DARETIS PHRYGII

Aeneam, & Anchisem, & Antenorem mittit. Sinō ad Troiam proficiscitur. Et quia nondum clauē portæ Amphimachus custodibus tradiderat. Signo dato Sinon uocem Aeneæ, & Antenoris audiendo confirmatus, Agamemnoni renunciat. Tunc placitum est omnibus fidem dari, foedere firmari, iure iurando stringi, eo pacto ut si oppidum proxima nocte tradidissent, Antenori, Aeneæ, Ucalegoni, Polidamanti, Doloni, nec nō liberis, coniugibus, propinquis, amicis, suisq; omnibus fides seruaretur, & sua causa omnia sibi liceat habere.

PACTO confirmato, iureiurando adstricto, suadet Polydamus noctu exercitum ad portam Sceam adducant, ubi extrinsecus caput equi sculptum est, ibi præsidia habere, noctu Antenorem & Anchisem exercitui Argiuorū portam reseruatuos, eisq; lumen prolaturus. Id signum eruptionis fore dicūt qui ibi præsto forent qui ad regem eos ducant. Postquam pacta data sunt, Polidamas in oppidum redijt, rem peractam denunciat, dicit Antenori & Aeneæ, cæterisq; quibus placitum erat ut suos omnes adducant, & noctu Sceam portam aperiant, lumen ostendant, exercitum inducant. Antenor, & Aeneas noctu ad portam præsto fuere, Neoptolemum susceperunt, exercitui portam reseruare, lumen ostendere, fugam præsidio sibi suisq; omnibus præuidere. Neoptolemus præsidium dat. Antenor eum in regiam

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.

giam duxit, ubi Troianis positum praesidium erat. Priamum persequitur, quem ante aram Iouis Heraei obtruncat. Hecuba dum fugit cum Polyxena Aeneas occurrit. Polyxena ei se tradidit, quam Aeneas ad patrem Anchisem abscondit. Andromacha & Cassandra in aedem Mineruae se occultant, tota nocte non cessant Argiui deuastare, praedamque facere. Postquam dies illuxit, Agamemnon omnes duces in arcem conuocat, dijs gratias egit, exercitum collaudat, omnemque praedam iubet in medio reponendam, quam omni exercitui aequae partitus est: simulque exercitum consulit an placeat Antenori & Aeneae, qui patriam prodiderit, fidem seruari. Exercitus omnis conclamat placere sibi, conuocatisque omnibus, uniuersa quae erant reddiderunt. Antenor rogat Agamemnonem ut sibi loqui liceret. Agamemnon dicere iubet. Mox ut loqui coepit, primo omnibus Graijs iuuenibus gratias egit, simulque commemorat Helenum & Cassandram pacem semper patri suasisse, Achillemque suasu Heleni sepulturae conditum fuisse. Agamemnon ex consilij sententia Heleno & Cassandreae libertatem reddidit. Helenus Agamemnonem pro Hecuba & Andromacha deprecatur, commemoratque semper ab his esse dilectum, etiam his ex consilij sententia libertas concessa est. Interea praedam omni exercitui diuisit, dijs gratias egit, hostias immolauit, et quinto die statuit iter pergere. Vt autme

N

DARETIS PHRYGII

Des profectiois aduenit, tēpestates magnæ exorta
sunt, & per aliquot dies remansere. Chalcas respon
dit inferis satisfactum non esse. Neoptolemo in men
tem uenit, Polyxenam, cuius causa pater eius periez
rat, in regia non esse inuentam. Agamemnon poscit,
conqueritur, exercitum accusat, Antenorem accer
siri iubet, imperat ut diligenter eam inquireret, in
uentamq; ad se adduceret. Mox Antenor ueniens ad
Aeneam, & Polyxenā ab eo absconsam suscipiens,
ad Agamemnonem eam duxit. Agamemnon Polya
xenam Neoptolemo dedit, quam accipiens ad tumu
lum patris iugulauit. Tunc Agamemnon iratus Ae
neæ quod Polyxenam absconderat, cum omnibus sis
is à patria protinus discedere iubet. Aeneas cum sis
is proficiscitur, Antenori terrā tradidit. Agamem
non profectus est de urbe, uictoria sibi cōcessa. Hele
na post aliquot dies mœsta magis quàm antè domū
reportatur cū suo Menelao. Helenus cum Cassan
dra sorore, & Andromacha Hectoris fratris uxore,
& Hecuba matre Cherronesum petit.

HACTENVS Dares phrygius quæ gesta
sunt literis mandauit: nam ipse ibidem cum Anteno
ris factione remansit. Pugnatum est annis x. mensi
bus vi. diebus xij. Ad Troiam corruere ex Argiuis
sicut Dares scribendo tradidit Dccc lxxxvi milia.
Ex Troianis usq; ad oppidum proditū Dc lxxxvi
milia. Aeneas nauibus profectus est, in quibus Ale
xander

DE EXCIDIO TROIAE, LIB.
Alexander in Græciam ierat numero xxij. Quem omnis
ætas secuta est hominũ in milibus tribus & cccc.
Antenorem secuti sunt duo milia & quingenti. He-
lenum & Andromacham mille ducẽti. Hucusq; Da-
retis historia perscripta est. **QVI** Troianorum,
Græcorum principes occidere denotantur. Hector
Protesilaum, Patroclum, Merionem, Boëtem, Ar-
chilochũ, Protenorem, Deipenorem, Dorium, Polixenum,
Phidippum, Xantippum, Leonteum, Polixetum,
Carpedontem, Lepodemon, Lusorem, Epistrophum,
& Schedium, Maimentum, Palamonem.
Aeneas Amphimachũ, Nireum, Alexander Palamedem,
Antilochum, Aiace. Ajax Thelamonius,
& Alexander mutuis vulneribus se occidere. Qui
etiam Græcorum & Troianorum duces occidere
literis subter notantur. Achilles Euphenium, Hippotum,
Plebeum, Asterium, Liconium, Euforbium,
Hectorem, Memnonem. Neoptolemus Pentefileam,
Priamum, ad tumulum patris Polixenam iugulavit.
Diomedes Xantippum, Mnesteu, Epistrophum
Orcomeneum.

DICTYS CRETENSIS ATQVE
Daretis Phrygij De bello Troiano hi-
storiarum finis.

W 2

REVEREN

DO IN CHRISTO PATRI NICOLAO

Ruterio, episcopo Atrebatensi, insignis ac flo-
rentissimæ Louaniensis Academiæ Cancell-
lario, illustriss. Archiducis Austriæ Phi-
lippi consiliario, S. D. Eras. Rot.

Vñ nuper essem declamationes aliquot
Græcas nactus, Præsul amplissime, eisq;
uertēdis periculū de me ipso facere sta-
tuissē, quantum in utriusq; linguæ fa-
cultate fecissem operæ precium, circumspicienti mi-
hi, cui potissimum hoc progymnasmatīs consecrarē,
tu primus, atq; adeo solus, occurristi. Cui enim potis-
us, etiam si nihil aliud, cōuenit studiorum nostrorum
prouentus appendere, quàm huius florentissimæ sco-
læ Cancellario, id est omnium studiorū moderatori,
ac principi perpetuo? Huc igitur sponte eunti, mul-
tum et fiduciæ, et animi addidit, quū passim per ora
mortalium uolitans tuarum uirtutū fama, tum præ-
cipue hospitis mei Ioannis Paludani, hominis docti-
ssimi atq; humanissimi penè quotidiana prædicatio,
qui mihi totius animi tui simulachrum quoddam ab-
solutum ita depinxit oratione, ut nullus Apelles cor-
poris figurā penicillo expresserit euidētius. Atq;
inter innumera tua decora, illud in primis memora-
bile, quod quū per paucis mortalium contigerit uni
prim

ERAS. ROT. AD RVT. EPIST.

principi diu placuisse, tu singulari quadam sapientia,
raraq; morum dexteritate, quatuor iam Burgondi-
onum ducibus, alij post aliū, sic perpetuo placuisti, pla-
cesq;, ut nullus inter aulicos proceres tantundem gra-
cia floureret, autoritate polleret, sapientia prospiceret,
consilio prodesset. Quū interim usu tam longo nihil
unquam de tua synceritate aula detriuerit, tu semper
aliquid de illius moribus emendaris. Nec minus insi-
gnis illa tua laus, quā ea quā uni Nestori tribuit Ho-
merus, quod incorrupta tua in agendo integritas, sim-
plex in dicēdo libertas, semper fuit principibus gratis
or, multitudini popularior, quā aliorum obsequiosa
assentatio. Quid ego iam referā, toties obitas summa
cum laude legationes, quæ quidē faciunt ut apud exte-
ros quoq; longe lateq;, solis instar, tui nominis splens-
dor sit propagatus? Quid amplissimos honores, non
tam fortunæ munera, quā uirtutū tuarum præmia,
quos omnes ita gessisti, gerisq;, ut longe plus illis per-
te, quā tibi per illos, dignitatis accesserit: neq; tam tue
honoribus, quā te honores felices esse uideantur? Ve-
rum hæc quidem, quia sunt amplissima, deterrere pote-
rant, nisi me illa rursus inuitarent, quod audio te, ut li-
teris ac pietate insigniter esse præditū, ita omnes in quib;
bus egregium aliquod probitatis, aut doctrinæ specie-
men eluceret, singulari semper amore cōplecti effusi-
sima beneficētia solere prosequi. Neq; prorsus alium
multis iam seculis extitisse, qui pari, atq; tu, studio, li-

bertate, dimicatione, inuidiæ contemptu, tum ecclesiæ,
 tum studiorum dignitatem, fortunâsq; tueretur. Adeo
 quicquid facultatis, uel tua tibi fortuna largita est, uel
 peperit industria, id totum ad ornandos, iuuandos, pro-
 uehendosq; probos, ac doctos uiros conferre gaudes.
 Hæc quidē, & cum his alia plurima ubi cognouissem,
 pater humanissime, quum ultro mihi iam dudum ardebat
 animus, tum hospitis adhortatio, quasi currēti calcar
 accessit, ut tuam amplitudinē mihi quoq; modo demer-
 rerer. Auxit insuper fiduciam, quod recordarer olim
 ut refert Plutarchus, tenuem quendam ac plebeum ho-
 minem, donato prægrandi malo, magnā ab Artaxer-
 xes rege gratiam inisse. Tum Maronem Augusti bene-
 uolentiam unico disticho redemisse: neque raro aliās
 summos uiros exiguis munusculis impendio fuisse de-
 lectatos. Postremo, quod eleganter scripsit Plinius, nu-
 minibus ipsis salsa mola litare eos, qui thura non ha-
bent. Quibus rebus fretus, ausus sum & ipse tuæ præ-
 cellentiæ, hos quasi tres flosculos, strenuæ uice, dono
 mittere, de Græcorum rosarijs decerptos. Quandoquis-
 dem hoc nomine uel Pæstanas delicias uincunt Musa-
 rum hortuli, quod nullo mense non uernāt. At primus
 quidē longe bellissimus, ac fragrantissimus in Latinum
 sermonem trāsplantatus est, de cultissimis areolis Li-
 banij Sophistæ, cui doctorum hominum calculis, inter
 Atticistas præcipuus locus tribuitur. Eius ille semina-
 rium, hoc est argumentum, ab omniparis Homeri campis
 de sumptis

RUTER. EPISC. ATREB. EPIST.

desumpsit, idq; ex Antenor's oratione, libro Iliadō
 tertio. Vbi refert Menelaū, atq; Vlyssen, quum ad res
 repetendas Troiā uenissent, apud se fuisse diuersatos,
 & utriusq; speciem ac dictionem, à se diligenter ani-
 maduersam describit, confertq;. Dialectos Attica est,
 quanquā nihil omnino Veneris Atticæ deest. In Me-
 nelai persona decorū mire seruauit. Nam & Sparta
 nam illam in dicēdo simplicitatē libertatemq;, quæ pro
 uerbio quoq; locū fecit, scite adumbravit: tum uelut ex
 Homericō archetypo, regi summam animi magnitu-
 dinē appinxit, sed summa cum moderatione, neque non
 animi iucūditate coniunctam. Nam Priamū etiam lau-
 dat, à populo uero omnē criminis inuidiā in unū Parī-
 dem confert: ac ne in hunc quidē quicquā atrocius aut
 rabiosius dicit. Porò bellū ita dissuadet, ut ipse iā de uī-
 ctoria securus, tantū ipsorū rebus cōsulere uideatur.
 Deniq; breuiloquentiā nominatim etiam effinxit, quā
 quidē, præterq̄ quod homini Laconi quasi gentilicia
 est, peculiariter in Menelao, cū subtilitate, elegantia,
 iucunditateq; fuisse coniunctā Cicero, Fabius, & Gel-
 lius testantur, sed oēs eundē autorē Homerū sequuti:
 cuius hæc uerba sunt in eo loco, quē modo retulimus
 ἄλλ' ὅτε δὴ μύθησε, Ἐμὴ δ' ἄρα πᾶσι τῶν ἄφρονων
 εἶποι μῆν' ἠμῶν ἐπιπροχάδην ἀγούρου
 παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέος, ἔπει' οὐ πλύμυθος
 οὐδ' ἀφασταροπέης, εἰ κ' ἢ γῆρα ὑσερος ἦμι.

Que nos utcumq; uertimus ad hunc modum:

Verum ubi consilia, & sermones texere cunctis
 Cœpere, strictim est Menelaus pauca locutus,
 Pauca, sed argute nimium: neq; multiloquus, nec
 In uerbis errans, quamuis natu minor esset.

Porro altera declamatio è tragœdia sumpta est. Ter-
 tia ex Iliados ultimo, ubi in cōploratione Hectōris fe-
 rē similia lamentatur Andromache. Vtraq; autem ut
 incerto autore, ita notæ multò inferioris. Quanquam
 res tota leuicula est, sed in hac placuit primā huius la-
 boris aleam experiri, ne uidelicet iuxta Græcā Parœ-
 miā ἐν βῆτι πίθῳ τὴν κρημέϊαν, id est, In dolio
 figulariam, sed potius ἐν κρητὶ ῥῶπ κινδύωον, id est
 in Care periclitarer. Secutus sum ueterē illā M. Tulo-
 lij regulam, ut in uertendo sentētias modo mihi puta-
 rim appendendas, non annumeranda uerba. Tametsi
 nouus interpres, religiosior esse malui, quàm audaci-
 or. Verum quantum nostro conatu simus assecuti, alio-
 rum esto iudicium. Illud unum testamur, nimirū expe-
 rimēto docti, nihil esse difficilius, quàm ex bene Græ-
 cis, bene Latina reddere. Quod si cognouerimus hæc
 nostra præludia, & quasi primitias, tibi nō displicuis-
 se: tum tuo iudicio, tuaq; autoritate freti magno animo
 ad maiora accingemur, iamq; nō flosculos, sed fruges
 de literarijs segetibus collectas mittere audebimus.
 Vale pater, ac præsul amplissime, ac me, meaq; studia
 in tuam clientelā ascribere dignare. Louanij, Anno
 M. D. III. Decimoquinto Calendas Decembr.

LIBANII SO

PHISTAE DECLAMATIO

sub persona Menelai, pro concione Troianorum, Helenam & res repentis, ni redant, armis iniuriam ulturum se denunciantis, Latina facta, DES.

ERAS. ROT. interprete. aut *Soci* & *anato*.

SI QUIDEM Paris, uiri Troiani, uel ullã equi boniç; rationem habere uoluisset, nihil in præsentis opus erat, neç; concione, neç; armis, neç; legatione: sed tum nos domi rebus omnibus integris uersamur, tum uestre uobis fortunæ in tuto cõsisterent. At posteaquam ille rectum post habuit uoluptati, appulimus, Troiani, non quò quempiã iniuria uiolemus, sed uti quæ nostra ipsorum sunt recipiamus, utiq; si licebit. Itaq; Græcorum quidem exercitũ è mœnibus nimirum conspicitis, ac multitudinẽ oppido quàm ingentem, & apparatus haud mediocrem. Nos tamen ad eò cauendũ nobis, prospiciendũq; putauimus, ne quid præter equũ cõmitteremus, ut quũ arma in promptu sine uerbis prius uti maluerimus: ut si quod ius est, id postulatione consequimur, protinus hinc facessamus: sur

LIBANII DECLAMATIO

minus, tū uero quæ proxima sunt experiamur. Neque enim nostri est instituti, ilico ad manus uenire: neque rursus fieri potest, ut irrita legatione dimissi, conquiescamus. Vobis iam in manu est, utrū malitis Paridis uoluptatē uestræ ipsorū anteponeere incolumitati, an tū Helena simul & bello liberari. Nam ad hunc usque diem raptionē uni Paridi imputamus: neque ullā iniuriarum in nos partem, ad cōmunem Troianorū populū auctorē referimus. Quamquam mox concilij præsentis exitus, aut hanc nostrā confirmabit opinionem, aut certe palam faciet, facinus quidem proprium illius esse, ceterū consilium cōmune omnium. In hoc enim apparebit uos Alexandri factis cōmunicare, si in dicendis sententijs illi ad gratiam obsecundabitis. Sin uero præter illius sententiā, quod æquū rectumque est, id statuere uoletis, ita demū in eo crimen omne circūscribetur. Ac mihi quidē ea semper fuit consuetudo, ne quibus omnino de rebus orationem in longū proferrem, idque adeo mihi recte uideor facere. Nam pro causa minus æqua, ne exordiar quidē dicere. Bonis autē causis, & breuem orationē sufficere arbitror. Reor autem, etiam si aliās uerbosior esse consuesssem, tamē in præsentī negotio oportere ad quam paucissima sermonem contrahi. Hoc enim uel ex omnibus unum est huiusmodi, ut nihil operosum, nihil magnū postulet, quum liceat aduersariū simplici, nudaque rogatione cōuincere. Ac mihi iam per Iouem hospitale, responde Pari, an non tulisti,

ERASMO ROT. INTERP.

tulisti, quæ ad te non pertinebant? Igitur restitue. Te
 listi per iniuriam? Igitur & poenam debes. Videlicet
 è duobus alterũ necesse est, aut doceas te nihil abstulisse,
 se, aut si fateris istud, desinas etiam uelle defendere.
 Quod aut me spoliaris ijs, quæ mihi erant charissimæ,
 ne dignaberis quidem inficiari. Audito enim te ex ma-
lefactis laudẽ quocq; quærere. Id quũ ita habeat, æ qui
honestiq; ratio distabat, ut ab nostris temperares. Ad
quæ tu quidem cõmuni hospitum lege admissus, plus
quàm hostilia reposuisti. Neque enim existimetis eum
palàm in nos structis insidijs rẽ tantã potuisse. Neq;
uero aut illum usq; adeò strenuũ esse, aut nos in tantũ
oscitabundos, ac supinos, ut ille cum denunciatione ta-
lia facturus fuerit, nos aut si præscissemus ea fuerimus
passuri. Sed quemadmodum res acta sit, audite. Paris *Narratio*
 enim eam, nõ ut habet, sed quatenus sibi iudicauit con-
 ducere, eatenus forsitan uobis retulit, mendaciũ male-
 ficio tegens. Ne mo siquidem eorũ qui peccarunt, cul-
pam agnoscit. Quin potius modis omnibus uerũ per-
uertunt, pariter agentes, ut tum ex scelere plus cõmo-
di ferant: tum ex inficiatione probi, frugiq; habeãtur.
 Res igitur ex præparato confecta est ad hunc modum.
 Appulit in Laconicam Paris, cultu quidem ac specie
 non illiberali uisendus: tum famulitiũ adducens, unde
 conijceres eum haudquaquã de plebeiorũ esse sorte.
 Ut uero Spartam ingressus est, præter alia, præcipue
 mira in obuium quencq; comitate utebatur, non medi

LIBANII DECLAMATIO

crem probitatem, atq; modestiam adsimulans. Desiderabat aut hospitium, Quæ simul atq; audissem, meas, inter alios, partes, potissimum esse ducens, hospiti omnia suppeditare, familiã aperui, & ad ea quæ mihi sunt charissima, uolens lubensq; induxi, nepe uxorem & filiam, nihil dum horũ cogitans, Troiani, quæ post mihi acciderunt. Ratus enim Iouem eius negocij præsidem, & conciliatorẽ esse, persuaseram mihi pari erga deum religione futuros, & qui hospitem excepisset, & qui excipientis humanitatem fuisset expertus, multoq; adeò maiore hunc qui fuisset acceptus: nimirum quò plus commodi cepit is, qui beneficio adiutus est, præ hoc qui beneficiũ præstitit. Velut & in præsentia quanto putatis animo suspicimus, & obseruamus Antenorem hũc uirum excellentissimũ, cui quàm optime & cupimus & precamur, nihilq; minus uelimus quàm eiusmodi quidpiam in sua illi familia contingere. Itidem & tum hospite iusta comitate, benignitateq; prosequerbar. Prodeat Paris, dicatq; num quære opus habuit, quam nõ acceperit. Num quando diuturnam ipsius cõsuetudinẽ molestius ferre uisi sumus. Nunquid seu magnum, seu paruũ, non præberi sensit? Nuncubi parsimoniã nostram aut sordes animaduertit, quàm damnarit. Num quã in sese iniuriam deprehendit. Si quid omnino his de rebus incusat, eloquatur, doceat, & nos uix millesimam partem eorum quibus gramus digni passos esse fatebimur. Verum haudquaquam

ERASMO. ROT. INTERP.

quam possit, eoq; nec assurgit. Nos itaq; quum incusto
dite atq; inobseruanter ageremus, uidelicet tanquam
cum amico iam & familiari, nobisq; nostra fiducia se-
curitatem attulisset: id quod & reliquis erga quemli-
bet consuevit accidere, quod his in rebus fas iusq; sua-
det, id omne, Troiani, diuersam in partem transtulit.
Proq; humanitate malefium, pro hospitalite maleuo-
lentiam, proq; hospitio rapinam, pro honore contume-
liam, pro fide crudelitatem reposuit. Neq; deos metu-
ens, neq; eos quorū erat expertus benignitatem reue-
ritus, ne uestra quidē causa pudefcens, aut Priami pa-
tris, quē audimus religionis ac numinū egisse curam,
ac planē sollicitum fuisse, ut ne quid delinquere uideretur.
Hæc omnia, atq; his etiam plura, pro minimo dis-
cens, uxorem meam rapuit. Insuper & pecunie uim
asportauit, ut de famulis interim, multisq; præterea
dicere supersedeam. Quorsum enim attinet, hæc per-
sequi ad longū, apud eos qui ipsi liquidō norūt? Nan-
que ex ijs quæ huc deportauit, satis ostendit, quantum
rerū à nobis abstulisset. ne nunc quidē aliunde quā
nostris damnis diues est. Quod si quid uelit palam in-
dignitatē negocij pernoscere, nihil alio quopiam mor-
talium eguerit, tantū ipsius Alexandri domum adcat,
eumq; adhuc percontetur modū. Mulierculā istam
cedō, unde tandem nactus possides? Num quemadmo-
dum pater tuus matri tuæ conuixit, itidem tu quoque
Helenam domi habes coniugij iure ductam? Nimirē

LIBANII DECLAMATIO

aut facti pudens mentietur, aut uera loquens, malefici-
cium confitebitur. Neq; uero quenq; uestrum oportet
offendi, si libera nostra uidetur oratio. Primum, neq;
nos, quæ par est, consequemur, neque uos quæ oportet
cognoscetis nisi negociū, ut gestū est ita narretur. De
inde hinc uel maxime, licebit perpendere quantū ha-
beant indignitatis, quæ facta sunt. Etenim si ubi quis-
piam quæ passus est, ea palam exponit, commemorati-
one offenduntur ij qui fecerūt, quomodo consentaneum
est eos affectos esse, qui rebus ipsis læsi sunt? Ad hæc
aut ne fieri quidem potest, ut postulationem suam quis
æquam esse demōstret, nisi facinoris autorem nocentem
ostendat. Videte igitur quā expedita, quāq; æqua
proponimus. Nam duæ profecto res sunt, quæ reum à
causa liberant, aut si nihil omnino patrauit, aut si quæ
fecit, iure sunt facta. Quod si neq; raptionem inficiari
potis est, neq; iustam docere sustinet, profectò quod su-
perest, per se liquet. Quæ tandē igitur honesta ratio?
Cepi, inquit, ac teneo, molestus ne sis. Atqui non satis
est cepisse, neq; tenere, Pari. Fit enim ut & tollat quis
unde non deceat, & possideat, nō sua. Neq; enim ideo
protinus iure quis possidet, quia rem nactus est, sed ita
demum, si citra culpam. Eoq; non simpliciter spectari
conuenit, si quid capiatur, sed longè magis, quibus ra-
tionibus capiatur. Hinc enim & illud perpeditur. Vi-
des impune non esse sacrilegis, res deorum sustulisse.
Ceterū si possedisse per se efficax esset ad defensionem,
oporteret

ERASMO. ROT. INTERP.

oportere quicumque rem penes se esse fateantur, à negotio liberari. Nunc ut opinor, solū isthuc, ac præterea nihil crimini uertendū est, si quis teneat in quæ ius nō habet. Itaque nō satis est per se manum inieciſſe, sed accedat necessum est, citra iniuriam. Neque enim si nunc Paris, exacto patre, & arrepto imperio, uestris fortunis dominari contenderet, rem honestam, aut tolerandam aggredi iudicaretur. Imō neque Priamus hic tacite ferret, contumelia affectus, neque uos eius rei testes: quin protinus omnes dignū qui lapidibus obrueretur haberetis, tanquā nefaria molientē. Proinde ne tu sic defende quia ceperis, sed iniuriæ nihil esse admissum doce. Nam æquitas, siue meo, siue Priami nomine consideretur, parem uim obtinet. At hostes, inquit, sumus, nos qui hanc orbis partem incolimus, & uos qui alteram. Res autem hostiū ius est abigere, asportare, diripere sine uicio. Verum num & ius est, Pari, apud hostes hospitem agere, & accipere xenia, & humanitate iuari? Tu scilicet quæ tum desiderabas, ea consecutus es. At oportebat, uir egregie, te iam tum initio uitasse domū hominis, qui cum tibi inimicitie intercedebāt, ac nequaquā ab hostibus beneficia accipere. Neque contubernalem fieri ijs, quibus cū iam olim, ut tu quidem ais, similitate mutua dissidebas. An tum quidē, ut pro tempore cōmodis amicis utebaris, paulò uero post ut hostibus? Atqui medio quidem tempore nihil à nobis ortum est, quod animū tuū offenderit, neque quicquam

LIBANII DECLAMATIO

Habes quod exoptules. Ergo si ab initio nos pro hostibus habebas, quin istud dicebas? Cur aliud tu pre te ferebas, quam habebas in animo? Si postea mutato animo uisum est nos ledere, dic per deum, quo nostro merito? Profecto nihil habes quod adferas, sed facinus omnium sceleratissimum, quum animo concepisses, ut hospes quidem ingressus es, discessisti uero tanquam hostis. Deinde fraude occultans, speciosa uocabula maleficijs imponis. Verum haud ulli mortalium persuaseris. Quis sic? Non enim uerba naturae consentanea sunt. Decet autem ut quae dicuntur, cum natura respondeant. Si cum longis nauibus, cumque armis relucenti exercitu aduentus Lacedaemonem, si inimicitia palam denunciata, si manum contra tollens, si telo emisso, si arrepta lancea, fecit impetum experiens, uel fortuna, uel uirtute fauente uincere, cepit ciuitatem, corporum potitus est, eique in praedae partem Helena cessit, habeat, fruatur. Desipimus nos, qui belli praemia crimen faciamus. Porro autem, si omnia pacata, praeseferens classem, apparatus, orationem, uultum, conuictum, consuetudinem, finem intulit longe ab initijs diuersum, sciat multum a furto distare uictoriam, a bellica uirtute, arte compositam fraudem. Illa enim uirum praestantiozem declarat, haec autem inferiores esse arguit eos, qui dolis assequi conentur, quod uirtute nequeant. Atque ut inferiorum fortunae ad eos qui sunt praestantiores transeant, neque ratione fortasse uacat, et belli ius permittit. Verum qui inimicitiam

citiam ne fateri quidē sint ausi, eos ultro meliorū fortuna
 nas inuadere, hoc profecto cū iniuria coniunctū est, &
 supplicio dignū. Quod igitur indignissima passi exer-
 citū in agros uestros induximus, neq; iniurie autores,
 sed ultores, & qd' Paridi nihil superest, præter impu-
 dentiā, multis ex rebus perspicuū esse puto. Nos tamē
 lingua prius quā manibus utimur, idq; plurimis de
 causis. Primū enim non statim ad arma ruere, magis
aut uerbis experiri, possis ne quod ius est obtinere, id
est, profecto homine dignius. Deinde non æquū arbi-
 tramur, quæ unus peccauit, horū nomine, ab uniuersis
 poenā sumere, quod tamen bello cōstituto necesse est ac-
 cidere. Non enim ibi uacat insontibus parcere, sed in-
tereat necesse est, quisquis ceciderit. Hoc uti ne contin-
 geret, ne' ue quispiam in cas res præcipitaretur, quibus
 grauari nollet, non recusamus legatione, & suffragijs
 controuersiā dirimere. Ad hæc aut non mediocre mo-
mentū in rebus bellicis adferre credimus, diuinū fauo-
rē. Hūc uero uidemus adesse, nō ijs qui plus audēt, sed
qui causa sunt meliore. Eāq; ob rē animo moderātes, à
 legatione fecimus initiū, ut siquidē hæc ad finiendā con-
 trouersiā suffecerit, nulla præterea re sit opus: sin ali-
 ter, diuino auxilio propter causæ æquitatē freti, ita de-
 mum ad secunda cōuertamur. Vtraq; igitur cōsidera-
 te, atq; conferentes cum disceptatione præliū, cum uer-
 bis arma, simul ad præsentem felicitatem respicientes,
 & quæ ex illis incōmoda proficisci soleant, perpens

LIBANII DECLAMATIO

dentes, id quod potius est eligite. Oportet enim Tro-
iani, in huiusmodi negotio neutiq̄ indiligēter cōsulta-
re: quū illud non ignoretis, si semel peccatū sit, nō fore
uobis iterū de integro statuendi facultatē. Etenim ante
susceptū bellū, integrū est in illud omnino non inci-
dere, atq; utiliore consilio præsens incōmodū euitare.
At simul atq; ad manus uentū est, ipsa sese mala in im-
mensum propagant. Ac finem deniq; certantibus non
moderatæ conditiones, sed uictoria imponit. Videte
igitur, ne quū in præsentiā licet decernere utilia, bellū
decernatis, mox autem belli incōmodis admoniti, rur-
sum ad cōsultationē redire cupiatis, quū iam licere de-
sierit. Maxime uero, etiam si nulla instaret dimicatio,
nihilq; periculi impēderet, tamē oportebat ipsum p̄ se
iustū rectūq; sequi. Nā q̄ hoc sunt animo, illis res solēt
ex sentētia succedere. Nunc si uere rem reputaueritis,
ne si uelitis quidē, liberū sit uobis secus facere. An non
uidetis Achiuorū copias per litus campūq; effusas tā-
to numero, ut capiendæ multitudini, & regio ipsa ui-
deatur angusta? Hi quanq̄ pluribus ex oppidis delecti
sunt, una tamen omnibus mens est, ad extremū usq; in-
iuria laceßitis adesse ad ultionē. Et tanta quidem sunt
animi prōptitudine ad rem gerendā, ut nullo iureiurā-
do sit opus: tanta rursum iuris iurandi religione sunt
astricti, quāta, uel si nolint, ad grauitē agendū queant
impelli. Iam quis usq; adeo uccors sit, qui non malit
citra incōmodū ea restituere, quæ tamē cum infortunio
sit des-

fit de pensurus? An per Iouē, quod anceps sit euentus belli? Non per deos, non est ullo modo incertus huius exitus belli, quando ne illud quidem in dubio est, potius ne premiū equitatis, quā iniquitatis: & an illā colentes honos, huius uero autores diuersa consequantur. Etenim si de neutro istorum ambigitur, protinus indubitātū est & illud, utrorū melior sit causa, eos in certamine fore superiores. Porro de his, qui uobis auxilio futuri sint, auguror enim sic cogitare nonnullos, quasi nō paucos auxiliares sitis habituri, illud dico, quod etiā si reliquus exercitus omnis in ocio se cōtineret, uel unus hic Vlysses auxilia uestra in ludibriū uerterit, multitudinē ingenio, solertiaq; reprimens. Hæc neq; bellū detrectās, neq; negotiorū cupiens dixerim. Plura uero dicere procliue quidē, sed superuacaneum sit. Nā si his mentē non adhibebitis, nihil retulerit plura dixisse. Testor aut Iouemq; hospitalē, cunctosq; simul & deos, & demones, quicumq; hanc incolunt regionem, quod & iniuria priores laceßiti Ilium appulimus, & nunc quoq; præoptamus uerbis negotiū conficere, neq; nisi ab alijs adacti bellū sumus initura.

QVAE DIXERIT MEDEA SVOS
mactatura filios. Declamatio.

Vit & mihi mea ars auxilio, ut accepta cōtumelia, non tantum angerer, sed & poenas sumerē. Non amplius rex Iason, nō an

SECUNDA DECLAMATIO

plus Corinthiorū potitur. Oēs opes subuertit corona, omnia uelū perdidit, omnia conflagrarūt incendio. Et accedit ad calamitatis cumulū dementiæ genus, qd̄ illi de me nihil etiam subolet. Quid igitur? Sufficere hæc putabimus, ac præterea nihil requiremus? Minime gentiū, imò superest alia uindicādi ratio, superiore atrocior, nihil egens ueneficijs, aut arte clancularia, uerū animo præsentī, uiriliq̄; & dextra quæ facinus nullum refugiat. Sunt liberi mortaliū omniū impijsimo, et uocatur pater. Hoc è filijs solatiū, unā cum ipsa appellatione illi adimamus. Haudquaq̄ me sinit quæ iusta sunt expendere meorū malorū, tū multitudo, tum magnitudo. Sed rationē ineunti mihi, pro quibus factis, quem fructū receperim, omnia ad pœnam minora uidentur. Aæta mihi pater erat, isq̄; Scytharū rex, tum uirginitas & fama egregia, ac multi inter finitimos proci, deniq̄; spes præsentibus bonis potiores. Appulit scelestus iste, neq̄; Deos metuens, neq̄; homines reuerens. Atq̄; erat omnibus malis circūuallatus, & necesse habebat inuincibilia uincere. Tauros ignē efflantes, armatā aciem è terra prosilientē, Draconē peruigilē. Ac dignus quidē erat, qui in his omnibus uinceretur, ut isto cadente uictoria penes patrē meū esset potius, q̄ Aæta regnum ludibrio haberet, unius nauigij dominus. At ego quicquid est proditorū scelere præcurrēs, quicquid amentīū stulticia superans, familiares pro hostibus, hostes familiarīū loco habui. Et cōtra patriam,

ab

ab alienigenis stabam. Porro artē opposui naturæ ferarū. Extinctus est ignis. Tauri iugū duxerunt. Cessit aratro solum longe durissimum. Sopitus apparuit Draco, id quod antea nunquā. Manu tenebam adhuc trementem Iasonē. Ego porro super hæc omnia nauē conscendi, multis magnisq; persuasa pollicitationibus, sacramentis, meis ipsius beneficijs. Accepit & beneuolentiæ meæ argumentū & Iolcus, ubi rex Pelias inimicus senex, ab ijs quas genuerat discerptus est, iuuentutis spe, ultro se fraudi tradēs. Et huiusmodi quidem mea in Iasonē, partim domi, partim in Græcia beneficia extiterūt. Gratia uero cuiusmodi? Corinthū uidit, & Creontis imperiū, ac de Glauce audiuit. Cæterum nulla habita ratione eorū quæ feceram, uxorem duxit, quū ex me liberos haberet. Me uiua uidit nuptias. Atque illa omnia exciderūt animo, præq; imperij cupiditate, mea merita neglecta sunt. Atqui ne ista quidē sufficiebant, insuper expulsa sum, cōtumelia affecta sum, minis onerata sum. Hæc quidē iustam indignandi causam præbuerunt. Artem uero effugij tantū gratia tenebam, & hæctenus suffecit. Incedamus iam, & per reliqua, quæq; licet eamus. Feri Medea filios, macta filios Iasonis, uiri scelerati, impij patris, hospitis mali. Ne quid te rerū omnium reuocet, nō natura, non gestatio, nō partus recordatio, nō nutritio, nō uox, nō forma. Plectatur Iason in filijs, hi uero hostiū nomine plagā recipiant. Non arripiant eos cognati Glaucæ, neque

TERTIA DECLAMATIO

iram in illos euomant. Atrox quidē facinus, sed ad prius illud consequens. Contra naturā impie agemus? At istud olim ausae sumus. Fratris caedes ad liberorū caedem deducit. Eiusdem est & hoc animi eiusdem dexterae. Obsecro filij, sub ense uenite, hic in uos p̄ me adigendus est. Enim uero si probus ille fuisset, nihil horū. Bonae formae, bona figura corporū, sed patris imaginem referunt. Id facit ut occidā lubentius. Hi quidē igitur mox iacebūt. Ego uero è sublimi medioq; aëre, sceleratum aspiciā. Atq; ille, gemens, & nihil non faciens, uociferabitur quidē, me uero nequaq; attinget. Eiusmodi draconum iugo freta uehar. Supra Athenarū uero urbē ingrediens, inde cruciatū spectabo.

QVAE DIXERIT ANDROMACHE interfecto Hectore. Declamatio.

Venit quod timebam, & uerba mea despicens Hector ad optima hortatā esse cognouit. Admonuerā ut sibi parceret. Ille uero cōtrā, suam salutē uilē habuit. Ergo extinctus est non meis, proh dij, in manibus, uerum ab Achille. Quod ille occubuit, hoc est interisse Priamū, Hecubam, fratres, hunc ipsum puellū, me, ciuitatem omnē. Ille tuebatur Ilium. A quo igitur posthac seruabitur? Interierunt, occiderūt omnia, facta sum mulierum infelicissima. Quanta me felicitate, cuius gustū modo dederat fortuna, spoliauit. Erant mihi in regijs pater

ERASMO ROT. INTERP.

pater ac mater, tum fratrum chorus, nitidaq; ac laeta
omnia. Accedebat ad hæc aliud maximū omniū, con-
iunx Hector, bellator insignis. Spectabar, beata dice-
bar. Et si quis adiens me Andromachē appellabat co-
gnominis uice, adijciebat, imperatoris, uictoris, fortu-
natam. Oportebat igitur in eadem fortuna pariter cō-
senescere. At nō passus est sæuus iste Achilles, quē qui-
dē in meū exitiū produxit Thetis, patrē mihi ademit,
trucidauit fratres, seruitutē matri iniecit. Deinde resti-
tuta est. Ac ne ea quidem superest. Et hæc graua qui-
dem, uerū tu tollerabiles reddeb as erumnas Hector,
atq; unus præstabas omnia. Et quibus eram orbata, ea
rebar adesse per te. Sed occisus es, accepisti uulnus.
Nos rapimur, perdimur, instant tristia. Impendet peri-
culum, imminet incendiū. Videre mihi uideor Troia-
nos cædi, uxores per uim indigne tractari, liberos tra-
hi, uidere ferrū, uidere flammam. Aperta est hostibus
Troia, te haud amplius pro portis propugnante. Ab-
puer, forte prehensum te quispiam hostiū, ad turrin-
adiget. Strenuus erat pater, à te pœnas repetent Græ-
ci. Me forsitan occidet alia uis. Atq; in hoc quidē for-
tunate erimus. At nō continget. Seruitus me manet, et
famulatus, plagæ, & in extremū usq; æui lachrymæ.
Haud etiā scio an uisura sim terrā unde nobis hostis
iste aduenit. Mox etiā, quod acerbissimū est, concubitiū
cogar pati eius qui interemit Hectorem.

LIBANII SOPHISTAE DECLAMA-
tionum, Erasmo Roterod. interprete, Finis.

a matribus & maioribus, atq; similiter non perdat. vi. c. ii.

et l. ij. Accur. (ij) ij.

Et si iustitiam eam esse minorem tempore mortis mariti: et has
videre per Ang. bic. ij.

Et si iustitiam eam esse minorem tempore mortis mariti: et has
videre per Ang. bic. ij.

Et si iustitiam eam esse minorem tempore mortis mariti: et has
videre per Ang. bic. ij.

Et si iustitiam eam esse minorem tempore mortis mariti: et has
videre per Ang. bic. ij.

Et si iustitiam eam esse minorem tempore mortis mariti: et has
videre per Ang. bic. ij.

Et si iustitiam eam esse minorem tempore mortis mariti: et has
videre per Ang. bic. ij.

Et si iustitiam eam esse minorem tempore mortis mariti: et has
videre per Ang. bic. ij.

Et si iustitiam eam esse minorem tempore mortis mariti: et has
videre per Ang. bic. ij.

Et si iustitiam eam esse minorem tempore mortis mariti: et has
videre per Ang. bic. ij.

Et si iustitiam eam esse minorem tempore mortis mariti: et has
videre per Ang. bic. ij.

Et si iustitiam eam esse minorem tempore mortis mariti: et has
videre per Ang. bic. ij.

Et si iustitiam eam esse minorem tempore mortis mariti: et has
videre per Ang. bic. ij.

1055

Handwritten signature or scribble

Integritatis, non emancipatis.
Ad inuentione terre partis forte.
Ad inuentione eos, fratres emancipatos. Accur.
Ad cognatis, antepom: et sic vocatur cum fratribus et ag
 natis vltioribus preferuntur.
Ad eos etiam, non solum agnatos capite minus, vt. s. 2c.
Ad tertio gradu, s. cognationis.
Ad liberi, vt. s. de bere. q. ab inter. s. admonendi. (iii)
Ad hoc est immutari: vt ibi habetur per. l. pe. c. d.
 he per filium et adoptione s. si de iure ciuili: in dicitur cog
 ueriales aut legitimi in si sint arrogati vel adoptati ab ali
 dentibus agnatis adoptiuis et hibinucem succedunt: etiam e
 gradu non dissoluto per emancipationem adoptionis: non
 gnationis. Et quo ad hoc restat adduc differentia agnatio
 nis in Angelum hic. 2. l. eo. s. h.
Ad eodem gradu, s. tertio puta cognationis.
Ad species est, na cognatio genus est. consanguinitas est ill
 fratres tantum est. vt. ff. de ius et legi. l. ij. i. resp. d. s. de legit
 iudic. s. primo.
Ad cognati sunt ibi. sic. ff. eo. si spurius.
Ad Itaqz omnibus, inter se et cum matre, vt. ff. unde cog. bac
Ad Accuratus forentinus.
Ad de qua materia qualiter transferales natura
 rum descendentes vel ascendentes hibinucem succedant, vid
 elum artemum hic.

TO
BIBLIOTE

Dep. ....

Núm. ....

OLEDO

TECA PUBLICA

RAS

1101